

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Правління
ПАТ «ХДІ страхування»
Прокуріна Анна

By
«07» квітня 2014 р.

ПРАВИЛА

добровільного страхування майна
(крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту
(морського внутрішнього та інших видів водного транспорту),
вантажів та багажу (вантажобагажу)
(нова редакція)

м. Київ – 2014 р.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	6
3. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК	8
4. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	9
5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. ФРАНШИЗА	12
6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. СТРОК ДІЇ. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	14
7. ТЕРИТОРІЯ І МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	16
8. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	16
9. ЗМІНА СТУПЕНЯ РИЗИКУ	17
10. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	17
11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ ПОДІЙ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	20
12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ	21
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	23
14. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	27
15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	28
16. ОСОБЛИВІ УМОВИ	28
17. <u>ДОДАТОК 1.</u> ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ ТА ДОДАТКОВІ ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТРАХОВИХ РИЗИКІВ	29
18. <u>ДОДАТОК 2.</u> БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ З ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА	35
19. <u>ДОДАТОК 3.</u> ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ БУДІВЕЛЬНО – МОНТАЖНИХ РОБІТ	37
20. <u>ДОДАТОК 4.</u> ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ПЕРЕСУВНИХ МАШИН ВІД АВАРІЇ	48
21. <u>ДОДАТОК 5.</u> ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАШИН ТА ОБЛАНДНАННЯ ВІД ПОЛОМОК	55
22. <u>ДОДАТОК 6.</u> ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАНДНАННЯ	64
23. <u>ДОДАТОК 7.</u> БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ З ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ БУДІВЕЛЬНО – МОНТАЖНИХ РОБІТ	75
24. <u>ДОДАТОК 8.</u> БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ З ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ПЕРЕСУВНИХ МАШИН ВІД АВАРІЇ	77

25. <u>ДОДАТОК 9. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ЗІ СТРАХУВАННЯ МАШИН ТА ОБЛАДНАННЯ ВІД ПОЛОМОК</u>	79
26. <u>ДОДАТОК 10. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ</u>	81

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

В цьому розділі наведені терміни, що використовуються в цих Правилах, і значення, в якому їх слід розуміти в контексті цих Правил.

Страховик – ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ХДІ СТРАХУВАННЯ», від імені якого укладається договір (договори) добровільного страхування майна.

Страхувальники:

- юридичні особи, резиденти та нерезиденти України, незалежно від форм власності та зареєстровані у встановленому законом порядку,
- суб'єкти підприємницької діяльності – фізичні особи: громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють підприємницьку діяльність та зареєстровані у встановленому законом порядку;
- дієздатні фізичні особи, резиденти та нерезиденти України, іноземці, особи без громадянства, які мають майновий інтерес, що не суперечить законодавству України, пов'язаний з володінням, користуванням і розпорядженням майном, та які уклали зі Страховиком договір добровільного страхування майна.

Договір страхування – письмова угода між Страховиком і Страхувальником, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку виплатити Страхувальнику (Вигодонабувачу) страхове відшкодування, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

Вигодонабувач – фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку, і в зв'язку з цим, має інтерес, що ґрунтується на законі, іншому правовому акті або договорі щодо збереження застрахованого майна, а також визначена Страхувальником у договорі страхування як особа, яка має право отримати страхове відшкодування у разі настання страхового випадку.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої провадиться страхування, яка має ознаки ймовірності та випадковості настання і внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника, що пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, може бути завдано шкоду.

Страховий випадок – передбачувана договором страхування подія, яка відбулась під час дії договору страхування, не підпадає під виключення або обмеження страхування, передбачені законодавством, цими Правилами та договором страхування, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Страховий платеж – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Франшиза (умовна/безумовна) – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування.

Страхове відшкодування – грошова сума, в межах встановленої договором страхування страхової суми, яку Страховик відповідно до умов договору страхування повинен виплатити Страхувальному (Вигодонабувачу) у разі настання страхового випадку.

Нерухоме майно – земельна ділянка, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці і невід'ємно пов'язані з нею, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Рухоме майно – матеріальні об'єкти, які можуть бути вільно переміщені у просторі,

призначені для особистого використання, при здійсненні господарської (підприємницької) діяльності та для задоволення соціально-культурних (побутових) потреб.

Ринкова вартість – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу.

Відновлення – процес зміни або ремонту застрахованого майна (його частини) із метою усунення виявлених пошкоджень до стану, в якому застраховане майно знаходилось до моменту настання страховогого випадку.

Знищення майна – втрата майном своїх експлуатаційних споживчих якостей, внаслідок чого унеможливлюється їх відновлення і подальше використання майна за своїм призначенням.

Повна загиbelь – характер пошкоджень майна, при яких витрати на відновлення (за вирахуванням зносу або без вирахування зносу, в залежності від умов договору страхування) включаючи залишки майна, що придатні для реалізації, перевищують або дорівнюють 100% дійсної вартості застрахованого майна на момент настання страховогого випадку, якщо інший розмір відсотку не вказаний в договорі страхування.

Пошкодження майна – часткова втрата майном своїх експлуатаційних якостей, що можуть бути відновлені з подальшим використанням майна за своїм призначенням. застраховане майно вважається пошкодженим, якщо витрати на відновлення з урахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшої експлуатації, не перевищують дійсну вартість майна, яку воно мало безпосередньо до пошкодження.

Викрадення майна – незаконне заволодіння третьою особою майном з будь-якою метою.

Знос майна – втрата вартості майна порівняно з вартістю аналогічного нового майна, зумовлена частковою або повною втратою первісних технічних та технологічних якостей майна, внаслідок його експлуатації або старіння.

Ліміт відповідальності Страховика – гранична сума, в межах якої здійснюється виплата страхового відшкодування, яка за згодою сторін може встановлюватись по окремому страховому ризику/випадку та/або по категорії/групі застрахованого майна.

Члени сім'ї Страхувальника – повнолітні особи, які перебувають з ним у безпосередніх родинних зв'язках, постійно мешкають з ним та/або ведуть спільне господарство, а також повнолітні особи, які перебувають на утриманні Страхувальника.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1.** Правила добровільного страхування майна (надалі - Правила) розроблені відповідно до Закону України “Про страхування” та інших нормативних-правових актів України.
- 1.2.** Страховик відповідно до законодавства України і на підставі цих Правил укладає договори добровільного страхування майна (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.
- 1.3.** Договір страхування має бути оформленний у письмовій формі. Факт укладення договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.
- 1.4.** Положення цих Правил є базовими та можуть бути змінені (виключені або доповнені) за письмовою згодою Сторін при укладенні кожного конкретного договору страхування або під час його дії, за умови, що такі зміни не суперечать законодавству України та цим Правилам.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов’язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у Правилах та договорі страхування (іншим, ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж)).

2.2. Страхуванню за цими Правилами підлягає нерухоме і рухоме майно (надалі – майно), яке Страхувальник передає Страховику на страхування.

2.3. На страхування приймаються наступні групи майна:

2.3.1. земельні ділянки;

2.3.2. об’єкти, розташовані на земельній ділянці:

2.3.2.1. будівлі (споруди) виробничого, адміністративного, складського, господарського, соціально-культурного призначення, житлові квартири (будинки), окремі кімнати в будинку/квартирі:

- конструктивні елементи: фундамент, капітальні стіни, підлога, перекриття, покрівля, сходинки і т.ін.;
- зовнішні інженерні комунікації та обладнання, включаючи: системи очищення води, насосне устаткування, підземне устаткування, таке як водопровід, каналізація, водогінні труби та електричні комунікації, в т.ч. ліхтарі і т.ін.;
- внутрішні інженерні комунікації та обладнання, включаючи: системи та обладнання електро-, газо-, водопостачання, опалення, каналізації, системи пожежогасіння та сигналізації, стаціонарно вбудовані газові та електричні плити, санітарно-технічне обладнання, електро-, газо-, тепло-, водо- лічильники і т.ін., електропроводка, телевізійний і телефонний кабелі, вбудовані стаціонарні меблі, печі та каміни тощо;
- оздоблення та обладнання, а саме:
  - зовнішнє оздоблення та стаціонарне обладнання, включаючи: зовнішні столярні вироби (вхідні двері, в т.ч. замки, ручки, обшивка, вікна зі склом, жалюзі, грата і т.ін.), оздоблення балконів та лоджій, вивіски, навіси, вітрин, плакатні щити, світлові рекламні установки тощо;
  - внутрішнє оздоблення і стаціонарне обладнання, включаючи: внутрішні перегородки, незнімні частини конструкцій та предмети інтер’єру (карнизи, сві-тильники, сантехніка, вбудовані меблі тощо) внутрішні столярні вироби, постійне покриття підлоги, стін та стель, в т.ч. підвісні стелі, плінтуси, паркет, ламінат, ковролін, лінолеум і т. ін.; каміни, печі, вбудовані меблі тощо.

2.3.2.2. конструктивні споруди, а саме: огорожі, паркані, ворота, доріжки і т.ін.

2.4. До рухомого майна відносяться матеріальні об’єкти, які можуть бути вільно

переміщені у просторі, призначені для особистого використання, при здійсненні господарської (підприємницької) діяльності та для задоволення соціально-культурних (побутових) потреб, а саме такі групи майна:

2.4.1. виробниче /торгівельне технологічне обладнання і устаткування (усі конструктивні елементи та комунікації, включаючи, зокрема, фундаменти виробничих машин та ліній передачі електроенергії);

2.4.2. меблі (тверді (корпусні) та інші кімнатні меблі; кухонні, передпокоїв та коридорів, ванних та туалетних кімнат; м'які меблі; розкладні та дачні) та офісне обладнання, господарський інвентар, предмети інтер'єру, якщо вони не є художньою або антикварною цінністю;

2.4.3. технічні пристрой:

- комп'ютерне обладнання та оргтехніка;
- електронна (аудіо-, відео- та інша електронна техніка (телевізори, відеоапаратура, в т.ч. відеокамери, телевізійні приставки, магнітофони, плеєри, електропрограмувачі, в т.ч. тюнери, підсилювачі, акустичні системи, еквалайзери, аудіо- та відеокасети, грамплатівки, компакт-диски, телефони, факси, модеми, персональні комп'ютери та комп'ютерна периферія, джерела безперебійного електроживлення і т.ін.; електронні музичні інструменти, а також синтезатори та MIDI – системи тощо);
- побутова техніка (електропобутові пристрой (холодильники, морозильні камери, пральні, сушильні машини, пилососи, системи кондиціонування повітря, обігрівальні пристрой, вентилятори, фени, електробритви, мікрохвильові печі, тостери, кухонні комбайни, посудомийні машини, кавові машини, м'ясорубки, овочерізки, електропраски, електрочайники та електросамовари, кавоварки, освітлювальні пристрой тощо); газові та електричні плити; швейні та в'язальні машини та т.ін.);

2.4.4. товарно-матеріальні цінності завершеного і незавершеного виробництва (сировина, матеріали та напівфабрикати необхідні для діяльності, виробництва кінцевої продукції тощо, готова продукція, товари на складі, у торговому залі і т.ін.);

2.4.5. транспортні засоби в нерухомому стані та за умови вимкненого двигуна за конкретно вказаною адресою в договорі страхування та/або на місці стоянки, що охороняється;

2.4.6. інше рухоме майно, належним чином зазначене в договорі страхування.

2.5. Якщо інше не передбачено договором страхування, страхуванню не підлягають наступні групи майна:

- майно, що знаходиться в стані будівництва або монтажу;
- рухоме майно, що знаходиться/зберігається під відкритим небом, малі архітектурні форми;
- рукописи, плани, креслення й інші документи, бухгалтерські, ділові книги;
- моделі, макети, зразки, форми і т.ін.;
- готівка в національній та іноземній валютах;
- дорогоцінні метали в зливках, дорогоцінні та напівдорогоцінні камені без оправи і в оправі, вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінних та напівдорогоцінних каменів, дорогоцінних органічних субстанцій, перлів;
- акцій, облігацій, заставні листи, папери, що свідчать про право власності, чеки, ощадні книжки, гербові марки, страхові марки, векселя, банківські чеки, кредитні та платіжні банківські картки і т.ін.;
- технічні носії інформації комп'ютерних і аналогічних систем, зокрема, магнітні стрічки і касети, магнітні, оптичні диски, блоки пам'яті і т.ін.;
- твори мистецтва, антикваріат, колекції (марки, монети, грошові знаки і бони, малюнки, картини, скульптури, інше);
- кінострічки, негативи або фотокартки;

- особисті речі (одяг, взуття, сумки, портфелі, дипломати, чемодани і т.ін.) та майно домашнього вжитку (акустичні музичні інструменти, оптичні прилади (біноклі, підзорні труби, лупи тощо) та фото-, кіноапаратура (фото- та кіноапарати, збільшувачі, проекційні апарати тощо); годинники, вимірювальні прилади (барометри, термометри, манометри тощо), посуд (сервізи, вироби із скла, кришталю, фарфору, кераміки і т ін.); килимові вироби (підлогові та настінні килими, паласи, доріжки тощо); постільна білизна та ін.; предмети для відпочинку і занять спортом тощо);
- предмети та системи для забезпечення безпеки (домофони, системи відео спостереження, охоронні системи; сейфи, замки; помпова та газова зброя, мисливська зброя, боєприпаси і т.ін.);
- вибухові речовини;
- об'єкти незавершеного будівництва або монтажу в стані консервації, приміщення, звільнені для капітального ремонту або з інших причин на тривалий строк (більше 60 днів);
- мережі електропостачання під відкритим небом, включаючи опори, щогли й огорожі;
- обладнання, розташоване на зовнішніх стінах і даху будинків та споруд (наприклад: стаціонарні супутникові, радіо- та телевізійні антени, вивіски, рекламні установки, захисні козирки або навісні вітрини і т.ін.);
- вітрини, вітражі, скляні стіни, двері, дзеркала, щити із скла та подібних матеріалів, віконне скло, а також віконні та дверні рами чи інші обрамлення, в яких закріплено таке скло;
- дорожнє покриття загального користування, залізниці, канали, криниці;
- товари на зберіганні або на комісії;
- майно, яке знаходиться в місці страхування, але яким Страхувальник (Вигодонабувач, члени його сім'ї, особи, які працюють у нього або ведуть з ним спільне господарство (надалі – представники), не володіє, не користується, не розпоряджається на законних підставах;
- майно, вилучене із цивільного обороту відповідно до чинного законодавства України;
- несправне або непридатне до використання майно.

2.6. Договір страхування перелічених в п. 2.5. цих Правил груп майна може бути укладено на Особливих умовах, що є Додатками до цих Правил (надалі – Особливі умови) за згодою Сторін. При цьому групи майна, що передаються на страхування, вважаються застрахованими тільки за умови, якщо це прямо вказано в договорі страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування таких груп майна.

2.7. Якщо договором страхування не передбачено інше, застрахованим може бути майно передане за договорами найму, оренди чи лізингу, або прийняте від інших організацій чи населення. Застрахованим вважається також майно, придбане Страхувальником у кредит та яке є забезпеченням цього кредиту.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК

3.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої провадиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

За цими Правилами страховий ризик - це подія, внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника, що пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, може бути завдано шкоду.

3.2. До страхових ризиків відносяться:

3.2.1. Наїзд/зіткнення наземного транспортного засобу та/або зіткнення з тваринами.

3.2.2. Пошкодження водою, водяною парою та рідинами внаслідок:

3.2.2.1. Аварії (псуванні) внутрішніх водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і пристройів, а саме: витоку води (та/або рідини, водяної пари), раптового та непередбачуваного, з труб, установок, резервуарів водопостачальних, каналізаційних, та опалювальних систем, системи протипожежного водоводу внаслідок їх пошкодження, розриву або переповнення. Проникнення трубопровідної води з сусідніх приміщень, що не належать Страхувальнику.

3.2.2.2. Раптового спрацьовування систем пожежогасіння. Договір страхування від цього ризику може бути укладено за умови, якщо автоматична система пожежогасіння була надана організаціями, які мають офіційний дозвіл на їх виготовлення (продаж і монтаж), і регулярно перевіряється спеціалізованими установами технічного контролю.

3.2.3. Протиправні дії третіх осіб:

3.2.3.1. Крадіжка зі зломом (з проникненням);

3.2.3.2. Грабіж;

3.2.3.3. Розбій;

3.2.3.4. Умисне знищення або пошкодження майна третьими особами.

3.2.4. Бій скла.

3.2.5. Пошкодження димом.

3.2.6. Звуковий удар.

3.2.7. Падіння предметів або їх частин.

3.2.8. Інші ймовірні та випадкові події в місці страхування, не виключені цими Правилами та/або договором страхування, та які відповідають предмету договору страхування за цими Правилами.

3.3. Визначення страхових ризиків наведено в Додатку 1 до цих Правил.

3.4. Договором страхування може бути передбачено страхування від всіх ризиків, зазначених в п. 3.2. цих Правил, або може бути встановлений конкретний перелік страхових ризиків за договором страхування, який визначається за згодою Сторін та зазначається в договорі страхування.

3.5. Договором страхування може бути передбачено страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ за умови наявності у Страховика діючої ліцензії на право здійснення добровільного страхування відповідних ризиків.

3.6. Страховим випадком є пошкодження, знищення або викрадення (втрата) застрахованого майна внаслідок подій, які передбачені договором страхування, мали місце під час дії договору страхування і не підпадають під виключення або обмеження страхування.

3.7. Якщо інше не передбачено договором страхування, то у разі настання страхового випадку відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника, здійснені з метою запобігання або зменшення розміру збитків та з метою рятування застрахованого майна.

3.8. За згодою Сторін та згідно з Особливими умовами у договорі страхування в межах встановлених в ньому лімітів відповідальності Страховика може бути передбачено страхування додаткових витрат Страхувальника, в тому числі за наслідками страхових випадків, наприклад: витрат на розчищення місця настання страхового випадку, витрат на знос частин будинків та споруд, що залишилися, а також витрати на їх транспортування за межі території після настання страхового випадку тощо.

4. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ I ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. До страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки майновим інтересам Страхувальника спричинені:

4.1.1. Військовими та пов'язаними з ними ризиками:

- війною, вторгненням, діями зовнішніх ворогів, ворожими актами або військовими діями (незалежно від того оголошено війну чи ні), громадянською війною, страйком чи громадським заворушенням;
- постійним або тимчасовим відчуженням майна в результаті конфіскації, експропріації або реквізіції будь-яким законно сформованим органом влади; знищеннем або пошкодженням майна за розпорядженням військової або цивільної влади;
- заколотом, військовим або народним повстанням, бунтом, революцією, громадським заворушенням в масштабах або з кількістю учасників, що може бути прирівняне до повстання, узурпацією влади, введенням військової влади або військового положення або стану облоги, або будь-якою подією або причиною, результатом якої стало оголошення військового положення або стану облоги.

4.1.2. Терористичними актами, якщо інше не обумовлено договором страхування, а саме: здійсненням навмисних протиправних дій (вибух, підпал, аварія або інші дії) однією або кількома особами, які діють самостійно або за дорученням або у зв'язку з будь-якою організацією, яка використовує насилия для досягнення політичних та інших цілей шляхом заподіяння майнової шкоди, залякування населення або застосування впливу на прийняття рішення органами влади.

Виключаються також збитки, пошкодження, видатки або витрати будь-якого характеру, які безпосередньо або опосередковано спричинені, є наслідком або пов'язані з будь-якими діями спрямованими на контроль, запобігання, подавлення або здійснені в будь-якому зв'язку з терористичним актом.

4.1.3. Ризиками ядерної енергії, радіації та радіоактивного забруднення:

- прямий або непрямий вплив ядерної енергії у будь-якій формі – атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження, пов'язаних із будь-яким застосуванням атомної енергії та використанням матеріалів, що розщеплюються;

4.1.4. Не відшкодовуються збитки від пошкодження та/або знищення майна безпосередньо або опосередковано спричинені, заподіяні або збільшенні внаслідок:

- дії іонізуючого випромінювання або забруднення від радіоактивності будь-якого ядерного палива, або відходів, або згоряння ядерного палива;
- дії радіоактивних, токсичних, вибухових або інших небезпечних або забруднюючих властивостей будь-якого ядерного реактора або інших ядерних агрегатів або їх ядерних компонентів;
- дії будь-якої військової зброї, де використовується атомне або ядерне розщеплення та/або синтез або інші подібні реакції або радіоактивні сили або матеріали.

4.1.5. Будь-якого роду забрудненням або зараженням хімічними або біологічними речовинами та/або матеріалами.**4.1.6. ІТ – ризиками, тобто руйнуванням, пошкодженням, знищеннем або спотворенням інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, а також будь-які збої у роботі комп’ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем, якщо це не є результатом фізичного пошкодження застрахованого майна внаслідок страхових ризиків.****4.2. До страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника завдані внаслідок:****4.2.1. Події, що не обумовлена як страховий ризик (страховий випадок) в договорі страхування, та/або мала місце до початку дії договору страхування чи після його закінчення.****4.2.2. Події, що відбулася поза вказаним в договорі страхування постійним місцезнаходженням застрахованого майна, якщо інше не передбачено договором**

страхування.

4.2.3. Навмисних дій, наміру або необережності Страхувальника (його представників, працівників), Вигодонабувача, осіб, які пов'язані з ним трудовими відносинами або умовами будь-яких договорів та несуть згідно таких договорів відповідальність за збереження та дотримання відповідних умов експлуатації застрахованого майна, зокрема, порушення ними встановлених законом або іншими нормативними актами правил та норм пожежної безпеки, норм по безпечному проведенню робіт, будівельних норм та правил, умов, правил та інструкцій, що регламентують експлуатацію, зберігання та утримання застрахованого майна, а також використання застрахованого майна з іншою метою, ніж та, для якої воно призначено і т.ін.

4.2.4. Обставин, про які Страхувальник знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів для запобігання страховогого випадку.

4.2.5. Дефектів та пошкоджень застрахованого майна, що мали місце на момент укладення договору страхування, про наявність яких Страхувальник знати або повинен був знати і не повідомив Страховика, а також пошкодження будівель (споруд), визнаних до укладення договору страхування такими, що знаходяться в аварійному стані або розташованими в зонах підвищеного ризику, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.2.6. Поступової амортизації, внутрішнього недоліку, неявного дефекту, забруднення або зараження, вологості й сухості атмосфери, змінення температури, смогу, стиснення, випарування, втрати ваги, зміни кольору, структури або запаху, за винятком тих випадків, коли такі втрати або пошкодження були безпосередньо викликані страховим випадком.

4.2.7. Помилок, що були допущені проектантами та/або будівельниками при виконанні робіт.

4.2.8. Будь-яких військових маневрів, навчаннях або інших військових заходів та їхніми наслідками, діями мін, торпед, бомб та інших знарядь війни.

4.2.9. Шумування, гниття, зносу, корозії, окислювання, бродіння або інших природних властивостей (процесів), що притаманні застрахованому майну.

4.2.10. Пошкодження гризунами, комахами, цвіллю, грибком, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.2.11. Просідання та іншого руху ґрунту для нових будівель та споруд (новими визнаються будівлі і споруди, які були здані в експлуатацію після будівництва менше ніж за два роки до виявлення збитків внаслідок просідання та іншого руху ґрунту);

4.2.12. Процесів ферментації, включаючи природну ферментацію речовин, промислову ферментацію, що застосовується у ряді виробничих процесів.

4.2.13. Неготовності чи підготовчих робіт до експлуатації застрахованих будівель, споруд і майна, що знаходитьться в них, включаючи проведення будівельно-монтажних робіт, ремонту будівель і споруд, використання та установки машин та устаткування при проведенні цих робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.2.14. Обвалу, руйнування, пошкодження застрахованих будівель і споруд (в т.ч. майна, що знаходитьться в них), якщо це не викликано страховим випадком; а саме: через їхню старість, ветхість, знос, часткове руйнування або пошкодження внаслідок тривалої експлуатації, неспроможністю Страхувальника підтримувати застраховане майно в належному стані.

4.2.15. Протизаконних дій або бездіяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, в тому числі внаслідок видання протизаконних документів і розпоряджень.

4.2.16. Крадіжки або розкрадання застрахованого майна під час або безпосередньо після страховогого випадку, передбаченого договором страхування, іншого ніж передбачено пп. 3.2.3.1 та 3.2.3.2 цих Правил.

4.2.17. Зникнення/нестачі застрахованого майна, виявленого при проведенні інвентаризації, крадіжки без слідів злому або розкрадання шляхом шахрайства або інших випадків, коли відсутні будь-які достовірні докази того, що відбулося із застрахованим майном.

4.3. На страхування не приймаються:

- будівлі та споруди в аварійному або ветхому стані чи ті, що підлягають знесенню, незаселені будинки/квартири, а також майно, що знаходиться в них, несправне і непридатне до експлуатації майно;
- майно, яке знаходиться в зоні, яка офіційно визнана (або має статус) компетентними державними органами зоною можливого стихійного лиха, якщо таке оголошення було зроблено до укладення договору страхування;
- майно, яке виключено з цивільного обороту або обмежене в обороті згідно з законодавством України;
- майно під час транспортування (перевезення) його будь-яким видом транспорту до нового місця розміщення. При зміні Страхувальником постійного місця проживання (місця реєстрації), переміщене в цьому зв'язку майно вважається застрахованим за новим місцем проживання/місцем реєстрації Страхувальника після подачі ним письмової заяви Страховику із зазначенням нової адреси та внесенням змін до договору страхування.

4.4. Не підлягають відшкодуванню:

- штрафи й інші стягнення;
- витрати з відшкодування моральної шкоди;
- шкода, завдана навколошньому природному середовищу;
- шкода, завдана життю, здоров'ю або майну третіх осіб.

4.5. Додаткові виключення зі страхових випадків та обмеження страхування в залежності від страхових ризиків наведені в Додатку 1 до цих Правил.

4.6. При укладенні договору страхування додатково можуть передбачатися інші особливі виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать законодавству України та цим Правилам і зазначені в Особливих умовах та у договорі страхування.

4.7. Окрім виключення з числа перелічених у пп. 4.1. і 4.2. цих Правил можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.

5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. ФРАНШИЗА

5.1. Розмір страхової суми визначається за взаємною згодою Сторін. Страхова сума встановлюється в розмірі, що не перевищує дійсної вартості майна, що приймається на страхування, в місці його знаходження, за цінами і тарифами, що діють на момент укладення договору страхування, якщо інше ним не передбачено. Відповідальність за точність визначення дійсної вартості майна несе Страхувальник.

5.2. У договорі страхування за згодою Сторін в межах загальної страхової суми можуть встановлюватися ліміти відповідальності Страховика як на окремі одиниці, групи, види застрахованого майна, так і за окремими страховими ризиками і випадками, додатковими витратами Страхувальника, понесеними у зв'язку із настанням страховогого випадку.

5.3. Дійсна вартість майна, що приймається на страхування, може визначатися на підставі:

5.3.1. Балансової вартості (первинна або залишкова) – вартість майна, визначена виходячи з даних балансу підприємства Страхувальника.

5.3.2. Відновлювальної вартості з урахуванням зносу (або вартості відтворення/заміщення з урахуванням зносу) – вартість майна в місці його перебування на дату оцінення вартості, що визначається виходячи з витрат, необхідних для оплати

вартості відновлюваного ремонту пошкодженого майна до початкового стану (з урахуванням зносу) або створення (придбання) нового майна, повністю ідентичного / може бути рівноцінною заміною втраченому застрахованому майну з урахуванням зносу. У тому числі:

- для будинків і споруд – проектна вартість будівництва в даній місцевості аналогічного за своїми проектними характеристиками і якістю будівельних матеріалів будинку (споруди), зменшеної на відсоток його зносу;
- для оздоблення будинків (споруд, приміщень) – витрати, необхідні для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів) в обсязі і якості, що відповідають застрахованому оздобленню, з вирахуванням його зносу;
- для обладнання, машин, меблів, інвентарю та іншого рухомого майна (крім товарно-матеріальних цінностей) – вартість придбання аналогічних за призначенням та експлуатаційно-технічними характеристиками нових машин та обладнання (включаючи витрати на перевезення, монтаж, сплату митних зборів і мита, інших обов'язкових платежів), за винятком суми, на яку зменшилася вартість застрахованого майна внаслідок його зносу;

5.3.3. Відновлюальної вартості без урахування зносу:

- для будинків і споруд – проектна вартість будівництва в даній місцевості аналогічного за своїми проектними характеристиками і якістю будівельних матеріалів будинку (споруди);
- для оздоблення будинків (споруд, приміщень) – витрати, необхідні для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів) в обсязі і якості, що відповідають застрахованому оздобленню;
- для рухомого майна - вартість заміни майна на таке ж нове або аналогічне йому за призначенням, продуктивністю та іншим технічним характеристикам, включаючи витрати по доставці та монтажу, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі.

5.3.4. Ринкової вартості (тільки для приміщень) – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу.

5.3.5. Собівартості (для товарно-матеріальних цінностей) – виражені у грошовій формі витрати на виробництво й реалізацію продукції, що приймаються рівними:

- для продукції, виробленої Страхувальником (незавершеного виробництва та готової продукції) – вартість її повторного виготовлення, включаючи витрати на придбання сировини, напівфабрикатів і транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажів, митні збори й мито), але не вище вартості такого майна при продажу;
- для товарів, придбаних Страхувальником для подальшого продажу, для сировини та матеріалів, закуплених Страхувальником, – вартість придбання аналогічних товарів, включаючи транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажів, митні збори й мито);
- у випадку, якщо товар вже проданий (готовий або незавершений) - ринкова вартість за вирахуванням не зроблених витрат на упакування та транспортування.

5.4. Протягом строку дії договору страхування страхова сума може бути змінена за згодою Сторін з відповідним перерахунком розміру страхових платежів та здійсненням повернення їх частини чи доплати.

5.5. Страхувальник зобов'язаний внести Страховику страховий платіж в якості плати за страхування в розмірі та в строки, зазначені в договорі страхування. Страховий платіж визначається згідно зі страховим тарифом, розмір якого встановлюється у договорі страхування залежно від прийнятих на страхування ризиків, страхових сум, розміру

франшизи, строку страхування та інших чинників в залежності від конкретних умов страхування.

Страховий тариф встановлюється у відсотках від страхової суми. Базові страхові тарифи, що застосовуються за цими Правилами, зазначені в Додатку 2 до цих Правил.

5.6. Страховий платіж може бути сплачений готівкою в касу Страховика або безготівковим перерахуванням на поточний рахунок Страховика (його представника).

5.7. Страхувальники - резиденти згідно з укладеним договором страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник - нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених законодавством України.

5.8. Зазначений в договорі страхування страховий платіж за згодою Сторін може сплачуватися одноразово або частинами. Конкретні умови та строки сплати страхового платежу встановлюються договором страхування.

5.9. У разі сплати страхового платежу (або його частини) в строки, зазначені в договорі страхування, але не в повному обсязі, Страховик несе відповідальність за договором страхування пропорційно відношенню фактично сплаченої частини страхового платежу до нарахованого страхового платежу (його частини) за договором страхування, якщо інше ним не передбачено, та відповідно у разі настання страхового випадку буде зменшуватись розмір страхового відшкодування.

5.10. Договором страхування може бути передбачена безумовна та/або умовна франшиза, вид і розмір якої визначається за згодою сторін:

5.10.1. За безумовної франшизи при розрахунку страхового відшкодування її розмір в усіх випадках вираховується (віднімається) з розміру страхового відшкодування, належного до сплати Страхувальнику.

5.10.2. За умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, що не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує збиток цілком, якщо його розмір перевищує розмір встановленої франшизи.

5.11. Франшиза може встановлюватися загальна за договором страхування, за кожним видом (групою) застрахованого майна, страховим ризиком тощо.

5.12. Якщо протягом строку дії договору страхування мали місце кілька страхових випадків, розмір франшизи вираховується при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.13. Розмір франшизи може встановлюватися за згодою Сторін у відсотках від страхової суми або в абсолютній грошовій величині.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

СТРОК ДІЇ. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Для укладення договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву, за формою, яка встановлена Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування. Заява повинна містити усі необхідні, на думку Страховика, відомості про майно, що заявляється на страхування, і підписана Страхувальником та завірена печаткою, за її наявності (у разі подання заяви у письмовій формі).

6.2. При укладенні договору страхування Страхувальник на вимогу Страховика повинен надати:

- документи для визначення дійсної вартості майна, що заявляється на страхування;
- документи (копії), що підтверджують право Страхувальника на володіння, користування або розпорядження майном, тобто свідчать про майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) щодо майна, яке передається на страхування;
- інші документи на запит Страховика, необхідні для визначення ступеню страхового ризику та укладення договору страхування.

6.3. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну зі Сторін укласти договір

страхування. Однак, якщо договір страхування буде укладено, всі відомості щодо предмету договору страхування, які були наведені в заявлі на страхування, формують основні дані укладеного договору страхування. Страхувальник несе відповідальність за повноту та достовірність наданих ним даних.

6.4. При укладенні договору страхування Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про усі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для визначення ступеню страхового ризику щодо заявленого на страхування майна, а також письмово дати відповіді на усі поставлені йому Страховиком запитання з метою визначення ступеню ризику у відношенні майна, що приймається на страхування. Якщо після укладення договору страхування буде встановлено, що відомості, надані Страхувальником, повністю або частково не відповідають дійсності та/або Страхувальник повідомив свідомо неправдиві відомості, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

6.5. До укладення договору страхування Страховик, на підставі заяви на страхування, має право здійснити попередній огляд (експертизу) місця страхування, майна, що передається на страхування, скласти опис майна, перевірити його технічний стан (цілісність, справність, умови експлуатації, ступінь зносу), відповідність заявленої та дійсної вартості майна, оцінити можливість настання страхових ризиків тощо. При цьому Страхувальник повинен забезпечити доступ Страховика (його представника) до майна, що передається на страхування з метою оцінки ризику, та не перешкоджати його роботі по проведенню огляду (експертизи).

6.6. На підставі даних, отриманих від Страхувальника, та висновків проведеного огляду (експертизи), Страховик приймає рішення про укладення або про відмову в укладенні договору страхування. Договір страхування укладається шляхом його підписання Сторонами.

6.7. У випадку змін у законодавстві України, що стосуються правовідносин за договором страхування, договір, за згодою Сторін, підлягає приведенню його у відповідність із цими змінами з моменту набрання ними чинності, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.8. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу / його першої частини, якщо інше не передбачене договором страхування.

6.9. Дія договору страхування закінчується о 24-00 годині дати, визначеної в договорі страхування як дата закінчення дії договору страхування.

6.10. Строк дії договору страхування встановлюється за згодою Сторін і зазначається в договорі страхування.

6.11. При укладенні договору страхування на строк менше 1 (одного) року (короткострокове страхування) до річного страхового платежу застосовується коригуючий коефіцієнт короткостроковості, який визначається за таблицею, наведеною у Додатку 1 до цих Правил.

6.12. Дія договору страхування припиняється та договір втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

- закінчення строку дії договору страхування;
- виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- несплати Страхувальником страхового платежу/його чергової частини у встановлені договором строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим з 00 год. 00 хв. дня, наступного за днем строку сплати страхового платежу (або його частини), якщо інше не передбачене умовами договору страхування;
- ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених ст. 22, 23 і 24 Закону України "Про страхування";
- ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

- прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;
- втрати Страхувальником (Вигодонабувачем) майнового інтересу до предмету договору страхування з документально підтвердженої дати цих змін, якщо інше не передбачено договором страхування;
- відмови Страхувальника внести зміни до умов договору страхування та сплатити додатковий страховий платіж у разі підвищення ступеню ризику;
- у інших випадках, передбачених законодавством України.

6.13. Дію договору страхування також може бути припинено за вимогою однієї зі Сторін, якщо це передбачено умовами договору страхування.

Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за 30 (тридцять) днів до дати припинення договору, якщо інше ним не передбачено.

6.14. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страховогого тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальному сплачений ним страховий платіж повністю.

6.15. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страховика Страхувальному повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальному страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страховогого тарифу, та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

6.16. У випадку дострокового припинення дії договору страхування повернення страхового платежу не може бути здійснено в іншій формі, ніж та, в якій був сплачений платіж (безготівковий або готівковий розрахунок).

7. ТЕРИТОРІЯ І МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Територія і місце дії договору страхування визначається при його укладенні за згодою Сторін і вказуються в ньому.

7.2. Якщо інше не передбачено в договорі страхування, то майно вважається застрахованим тільки в тому разі, якщо воно знаходиться в місці страхування за зазначену в договорі страхування адресою. У разі, якщо застраховане майно вилучається з місця страхування, про що попередньо письмово не повідомлено Страховика та не внесено відповідні зміни до умов договору страхування, останній втрачає свою чинність з моменту вилучення цього майна, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

Якщо після вилучення майно повертається на місце страхування, то договір страхування на це майно відновлює свою чинність без зміни строків страхування з моменту такого повернення, якщо інше не передбачено договором страхування.

8. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Зміни умов договору страхування в період його дії (зміни страхової суми, місця страхування і т.ін.) за згодою Сторін вносяться шляхом укладення додаткової угоди до договору страхування.

8.2. Додаткова угода є невід'ємною частиною договору страхування і складається у кількості примірників договору страхування.

9. ЗМІНА СТУПЕНЮ РИЗИКУ

- 9.1.** Протягом строку дії договору страхування Страхувальник зобов'язаний негайно, але не пізніше ніж у двохденний строк (не враховуючи вихідні та святкові дні), як тільки це стане йому відомо, надати письмову заяву Страховику про всі істотні зміни ступеня ризику або про факт настання події, незалежно від того, чи підлягають збитки відшкодуванню за договором страхування. Страхувальник не має права розпочинати або виконувати будь-які дії, що підвищують ступінь страхового ризику. У разі надходження такої заяви Страховик приймає рішення про внесення змін в договір страхування або про дострокове припинення його дії, якщо інше не передбачено договором страхування.
- 9.2.** Зміною ступеня ризику вважається будь-яка зміна даних та/або обставин, які надані Страхувальником в заявлі на страхування, такі факти або події стосовно Страхувальника (Вигодонабувача) та майна, прийнятого на страхування, що мають вплив на характер володіння, користування або розпорядженням майном, наприклад: про зміну власника майна, відчуження застрахованого майна або передачу його в оренду, іпотеку, заставу, про знос, перебудову, ремонт, реконструкцію будівель (споруд, квартир), зупинення господарської діяльності Страхувальника або істотну зміну її характеру, залишення будівлі (споруди, квартири) Страхувальником або членами його сім'ї чи особами, які працюють у Страхувальника, на строк більше 60 (шістдесяти) днів без нагляду; часткову або повну заміну обладнання, зміну режиму безпеки, пошкодження або знищення застрахованого майна незалежно від того, чи підлягають збитки відшкодуванню та ін.
- 9.3.** Якщо Страхувальник (їого представники) порушує встановлені законодавством та нормативними актами правила безпеки, охорони застрахованого майна, безпеки проведення робіт або інші аналогічні норми, або якщо такі порушення здійснюються з відома Страхувальника, то такі порушення можуть розглядатися як підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування.
- 9.4.** Факт настання страховогого випадку також вважається подією, що змінює ступінь страхового ризику.
- 9.5.** У разі збільшення ступеню страхового ризику та внесення змін в договір страхування, Страховик має право на отримання від Страхувальника додаткового страховогого платежу. Якщо у разі зміни ступеню страхового ризику Страхувальник не сплатив або неповністю сплатив додатковий страховий платеж протягом 10 (десяти) календарних днів (якщо інше не передбачено умовами договору страхування) з дати отримання вимоги Страховика про оплату додаткового платежу, договір страхування достроково припиняє свою дію на підставі невиконання Страхувальником умов договору страхування відповідно до цих Правил.
- 9.6.** Якщо ступінь ризику підвищиться і Страхувальник не сповістить про це Страховика, то при настанні страховогого випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування по цьому випадку.

10. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

- 10.1.** Сторони зобов'язані дотримуватись умов договору страхування та цих Правил.
- 10.2. Страхувальник має право:**
- 10.2.1.** Отримати страхове відшкодування при настанні страховогого випадку на умовах цих Правил та договору страхування.
- 10.2.2.** На зміну умов договору страхування та на дострокове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами та договором страхування.
- 10.2.3.** У випадку втрати оригіналу договору страхування у період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою на видачу його дубліката. Після видачі дубліката втрачений договір страхування вважається недійсним і виплати страхових відшкодувань за ним не здійснюються.
- 10.2.4.** Призначати в договір страхування фізичних або юридичних осіб

(Вигодонабувача), які можуть зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.2.5. Оскаржити в порядку, передбаченому законодавством України, відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування або розмір виплаченого страхового відшкодування.

10.2.6. Самостійно визначати перелік майна, що передається на страхування, і страхові ризики.

10.3. Страхувальник зобов'язаний:

10.3.1. При укладенні договору страхування надати Страховику всю необхідну достовірну інформацію, яка має суттєве значення для оцінки страхового ризику.

10.3.2. При укладенні договору страхування письмово повідомляти Страховика про інші чинні договори страхування, що укладені раніше або укладываються щодо цього предмета договору страхування.

10.3.3. Вчасно сплачувати страхові платежі в розмірі і порядку, що обумовлені договором страхування.

10.3.4. Забезпечувати доступ Страховику (його представнику) до майна, що передається на страхування, з метою його огляду при укладенні договору страхування та під час його дії, а також з метою визначення завданого збитку внаслідок страхового випадку.

10.3.5. При зміні ступеню ризику або інших істотних обставин щодо предмету договору страхування, при виявленні будь-яких обставин, що призвели чи можуть призвести до настання страхового випадку, у двоедній строк (не враховуючи вихідні та святкові дні), якщо інше не обумовлено договором страхування, письмово сповістити про них Страховика.

10.3.6. Вживати усіх можливих заходів та дій з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання подій, що має ознаки страхового випадку.

10.3.7. Письмово повідомити Страховика про настання подій, яка має ознаки страхового випадку, протягом 2 (двох) календарних днів з дати її настання, шляхом подання відповідної заяви за формою, встановленою Страховиком.

10.3.8. У разі настання подій, що має ознаки страхового випадку, діяти відповідно до Розділу 11 цих Правил, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.3.9. Дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, використовувати це майно тільки за прямим призначенням, а також виконувати рекомендації компетентних органів і представників Страховика для запобігання виникненню збитків і пошкоджень.

10.3.10. Не передавати Страховику (представникам Страховика) у визначені обставин виникнення, характеру та розміру збитків.

10.3.11. Протягом 24 (двадцяти чотирьох) годин, якщо інше не передбачено договором страхування, як тільки Страхувальнику стане відомо, сповістити Страховика про місцезнаходження викраденого внаслідок подій, що має ознаки страхового випадку, застрахованого майна, або про те, що викрадене застраховане майно було знайдено чи повернено Страхувальному.

10.3.12. Вести облік застрахованого майна, мати в наявності і зберігати копії бухгалтерських документів окремо (не в місці страхування) з метою мінімізації вірогідності їхнього знищення або втрати разом із застрахованим майном, якщо це передбачено договором страхування.

10.3.13. Дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам.

10.3.14. У разі втрати майнового інтересу до предмету договору страхування у двоедній строк сповістити про це Страховика, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.3.15. Довести Страховику майновий інтерес Вигодонабувача (у разі його призначення в договорі страхування) до предмету договору страхування та ознайомити Вигодонабувача з умовами договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.3.16. У разі отримання відшкодування збитку від третіх осіб – протягом 24 (двадцяти чотирьох) годин, якщо інше не передбачено договором страхування, письмово сповістити Страховика про одержання таких сум.

10.3.17. Ставитися до застрахованого майна так, ніби воно не є застрахованим.

10.3.18. Надавати Страховику за його вимогою належним чином завірені відомості щодо даних бухгалтерського обліку та звітності на підставі первинних бухгалтерських документів (інвентарних карток обліку основних засобів, платіжних вимог, рахунків-фактур, накладних, розпоряджень про внутрішнє переміщення застрахованого майна, книг залишків товарно-матеріальних цінностей) та інших документів, що стосуються застрахованого майна.

10.3.19. Після виплати страхового відшкодування передати Страховику права вимоги до осіб, відповідальних за завданий збиток, сприяти йому в реалізації цього права, а також надати всі необхідні документи для забезпечення права вимоги.

10.3.20. Ознайомити осіб, які перебувають у трудових відносинах зі Страхувальником, з умовами договору страхування. Невиконання ними умов договору страхування тягне за собою ті ж наслідки, що й невиконання їх Страхувальником.

10.3.21. Не розпочинати ремонтно-відновлювальних робіт без письмового погодження зі Страховиком.

10.3.22. Повернути протягом 30 (тридцяти) календарних днів, якщо інше не передбачено договором страхування, Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо протягом 3 (трьох) років з дати настання страхового випадку виявиться така обставина, що за законом або за договором страхування повністю або частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на страхове відшкодування.

10.4. Страховик має право:

10.4.1. Перевіряти достовірність наданих йому Страхувальником відомостей, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеню ризику, а також перевіряти документацію Страхувальника в частині, що стосується договору страхування у будь-який момент строку його дії.

10.4.2. Здійснювати огляди застрахованого майна та місця страхування при укладенні договору страхування в порядку, передбаченому цими Правилами, та під час його дії, повідомляти Страхувальника про виявлені несприятливі обставини і давати рекомендації з метою запобігання страхових випадків.

10.4.3. У випадку підвищення ступеня страховогого ризику щодо предмету договору страхування вимагати від Страхувальника внести зміни в договір страхування, включаючи сплату додаткового страховогого платежу, або припинити дію договору страхування після відмови Страхувальника на умовах, передбачених цими Правилами або договором страхування.

10.4.4. Самостійно з'ясовувати факт та обставини настання страховогого випадку: вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин настання страховогого випадку або розміру страховогого відшкодування, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею; розпочати огляд пошкодженого або знищеного застрахованого майна, не чекаючи повідомлення Страхувальника про збиток.

10.4.5. Робити запити у компетентні органи для надання ними відповідних документів та інформації, що підтверджують факт та обставини настання страховогого випадку; залучати за свій рахунок експертів до розслідування обставин настання страховогого випадку.

10.4.6. Брати участь у заходах щодо зменшення збитків, у рятуванні та збереженні застрахованого майна, здійснюючи і вказуючи для цього способи та заходи, але ці дії

Страховика або його представників не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування.

10.4.7. При виплаті страхового відшкодування утримати зі Страхувальника неоплачену частину страхового платежу, якщо це передбачено умовами договору страхування.

10.4.8. Відмовити у виплаті страхового відшкодування (або відсторочити виплату страхового відшкодування) у випадках, передбачених цими Правилами та договором страхування.

10.4.9. На зміну умов договору страхування та на досркове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами та/або договором страхування.

10.4.10. Вимагати повернення страхового відшкодування, що вже виплачene Страхувальнику у випадку отримання Страхувальником відшкодування збитку, завданого застрахованому майну, від третіх осіб або при виникненні відповідних обставин, передбачених законодавством України або умовами цих Правил.

10.4.11. Набути право регресної вимоги за заподіяний збиток до винної особи у розмірі виплаченого ним страхового відшкодування.

10.5. Страховик зобов'язаний:

10.5.1. Ознайомити Страхувальника з умовами договору страхування та Правилами страхування.

10.5.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальному.

10.5.3. За письмовою заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при збільшенні вартості застрахованого майна внести зміни в договір страхування зі Страхувальним. При одержанні повідомлення від Страхувальника про збільшення ступеня ризику або про інші суттєві обставини щодо предмету договору страхування у п'ятиденний строк додатково внести зміни до договору страхування або припинити його дію, письмово сповістивши про це Страхувальному, у порядку, передбаченому цими Правилами, якщо інше не передбачено договором страхування або законом.

10.5.4. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений договором страхування строк. У разі несвоєчасного здійснення страхового відшкодування сплатити Страхувальному пеню, розмір якої визначається умовами договору страхування або законом.

10.5.5. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальним при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування.

10.5.6. У випадку відмови у виплаті страхового відшкодування письмово сповістити Страхувальному з мотивованим обґрунтуванням причин відмови.

10.5.7. Не розголошувати відомостей про Страхувального та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

10.6. Обов'язки Страхувального, які витікають з договору страхування і Розділів 10 і 11 цих Правил, за винятком зобов'язань по сплаті страхового платежу, в рівній мірі поширяються на Вигодонабувача, якщо інше не передбачено договором страхування.

Невиконання або несвоєчасне виконання Вигодонабувачем обов'язків тягне за собою ті ж наслідки, що й їх невиконання Страхувальному.

10.7. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Сторін.

**11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА
ПРИ НАСТАННІ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВІПАДКУ**

11.1. У разі настання передбаченої договором страхування події, яка привела до збитків і

має ознаки страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний:

11.1.1. Не пізніше, ніж за 24 (двадцять чотири) години, якщо інше не передбачено договором страхування, як тільки Страхувальнику стане відомо, повідомити про це Страховика по телефону або будь-яким іншим можливим способом, який дозволяє зафіксувати повідомлення.

Викликати на місце події представників відповідних компетентних органів (аварійні служби, МВС, ДСНС України і т.ін.), як цього вимагають обставини і наслідки події. У протилежному випадку Страховик звільняється від обов'язку виплатити страхове відшкодування по цьому страховому випадку.

11.1.2. Вживати усіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення збитків, для рятування застрахованого майна.

11.1.3. Негайно, але не пізніше ніж у двохденний строк (не враховуючи вихідні та святкові дні), якщо інший строк не передбачений договором страхування, письмово інформувати Страховика (його представника) про факт та обставини події, яка має ознаки страхового випадку, отримати та виконувати його рекомендації щодо своїх подальших дій.

11.1.4. Надати компетентним органам опис пошкодженого, знищеного та/або викраденого застрахованого майна, якщо цього потребують обставини настання і наслідки події.

11.1.5. Зберігати незмінними пошкоджене застраховане майно, місце події, оточуючі предмети і т. ін., які будь-яким чином пов'язані з подією, яка має ознаки страхового випадку, до їх огляду представником Страховика, за винятком випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого застрахованого майна, оточуючих предметів і т. ін. здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, а також, виходячи із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків або через 5 (п'ять) діб, якщо інший строк не передбачений договором страхування, з дня письмового повідомлення Страховика про настання події, яка має ознаки страхового випадку.

11.1.6. Надати Страховику (його представникам) можливість проводити розслідування обставин події, яка має ознаки страхового випадку, та встановити розмір збитку, брати участь у заходах щодо зменшення збитку, а також надати всю інформацію, яка має відношення до цієї події.

11.1.7. Повідомити (надати) Страховику всю інформацію, яка має відношення до події, що має ознаки страхового випадку, вжити заходів для збору і передачі Страховику всіх необхідних документів для прийняття рішення про розмір заподіянного збитку, про виплату страхового відшкодування та для забезпечення права вимоги до винної сторони.

11.1.8. Пред'явити Страховику (його представнику, експерту Страховика) пошкоджене застраховане майно до його відновлення з метою складання калькуляції витрат на відновлювальні роботи та визначення розміру страхового відшкодування.

11.1.9. Надати Страховику опис пошкодженого, знищеного та/або викраденого застрахованого майна в узгодженні зі Страховиком строки із зазначенням його вартості у цінах на дату настання страхового випадку, якщо договором страхування не передбачено інше, інші документи, передбачені Розділом 12 цих Правил.

11.2. Невиконання Страхувальником будь-яких з вищезазначених обов'язків є підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування або зменшення його суми.

11.3. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника при настанні події, що має ознаки страхового випадку.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Підтвердження факту настання події, яка має ознаки страхового випадку, здійснюється на підставі наступних документів:

- 12.1.1.** письмова Заява-повідомлення про подію, що має ознаки страхового випадку, за встановленою Страховиком формою;
- 12.1.2.** оригінал договору страхування, що належить Страхувальнику;
- 12.1.3.** документи, що підтверджують право Страхувальника на володіння, користування та розпорядження застрахованим майном;
- 12.1.4.** документи компетентних органів або наглядових органів про факт і обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком, із зазначенням повного імені (назви) власника (користувача) застрахованого майна; місця й часу пошкодження (знищення) цього майна; причин завдання збитку; переліку пошкоджень, завданих застрахованому майну із зазначенням розміру збитку, що відповідає характеру страхового випадку. Зокрема, залежно від характеру настання події і її обставин такими документами можуть бути документи відповідної компетентної установи або організації:
- а) при настанні збитків у результаті пошкодження водою, водяною парою та рідинами:
    - акт спеціалізованих служб, що експлуатують водопровідні й інші аналогічні мережі, з описом причини виходу з ладу даних систем і зазначенням винної сторони, якщо така встановлена;
    - довідка житлово-експлуатаційного управління (або інших подібних організацій), якщо будинок житловий, або акт (висновок) незалежної експертизи;
  - б) при настанні збитків у результаті крадіжки зі зломом, грабежу, розбою або інших протиправних дій третіх осіб:
    - копія заяви Страхувальника про обставини події в органи внутрішніх справ про правопорушення та відкриття кримінального провадження;
    - копія документу, що підтверджує відкриття кримінального провадження органами внутрішніх справ за даним фактом та внесення інформації до Єдиного реєстру досудових розслідувань; копію ухвали/постанови про закриття кримінального провадження з посиланням на відповідні статті Кримінального кодексу України та Кримінально-процесуального кодексу України і з зазначенням розміру збитку;
    - за наявності охорони, забезпеченої сторонньою організацією, засвідчена Страхувальником копія договору з охоронним підприємством або позавідомчою охороною на здійснення охорони застрахованих приміщень й іншого майна;
    - за наявності систем охоронної сигналізації, документи з даними про спрацювання систем сигналізації; документи, що підтверджують одержання сигналу тривоги на пульт охоронного підприємства або позавідомчої охорони й виїзд групи затримання;
- 12.1.5.** письмова заява Страхувальника на виплату страхового відшкодування;
- 12.1.6.** лист Вигодонабувача із зазначенням реквізитів для сплати страхового відшкодування (у разі призначення Вигодонабувача та наявності у нього законних підстав для отримання страхового відшкодування);
- 12.1.7.** інші документи або відомості на запит Страховика, враховуючи особливості конкретного страхового випадку, що необхідні для з'ясування факту та обставин настання страхового випадку, визначення розміру заподіяних збитків та зазначені в договорі страхування. В цьому випадку Страховик має право продовжити термін надання таких документів, якщо інше не передбачено договором страхування.
- 12.1.8.** Неподання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування в частині збитку, що не підтверджена такими документами, якщо це передбачено договором страхування.
- 12.2.** Розмір завданих збитків визначається Страховиком на підставі:
- підписаного Страхувальником (Вигодонабувачем) переліку пошкодженого,

- знищеною та/або викраденою застрахованого майна;
- документів, що підтверджують дійсну вартість знищеної, викраденої та/або пошкодженого застрахованого майна: договір купівлі - продажу, договір іпотеки, документи оцінки, чеки, фактури, квитанції на придбання застрахованого майна, виписки, копії інвентарних карток, засвідчені копії рахунків та інших документів, за змістом яких Страхувальник (Вигодонабувач) може довести його дійсну вартість на час придбання чи укладення договору страхування;
- акту огляду Страховиком або його представником пошкодженого або залишків знищеної застрахованого майна;
- документів відповідних організацій, що підтверджують витрати на відновлення пошкодженого застрахованого майна, якщо вони були здійснені за згодою Страховика або розрахунок вартості робіт, що видаються організаціями, які проводять відновлення пошкодженого застрахованого майна;
- документів, що підтверджують розмір необхідних, розумних та доцільних витрат, здійснених з метою запобігання і зменшення збитків та рятування застрахованого майна, а також інших видів витрат, понесених внаслідок настання страховогого випадку, відшкодування яких було передбачено договором страхування;
- інших документів на запит Страховика та/або зазначених в договорі страхування, враховуючи особливості конкретного страховогого випадку.

12.3. Документи, які подаються для отримання страховогого відшкодування, повинні бути достовірні, подані в обсязі, якого вимагає Страховик та відповідно до цих Правил, оформлені та засвідчені належним чином.

12.4. Конкретний перелік документів, що повинен надати Страхувальник для отримання страховогого відшкодування та строк їх надання визначаються у договорі страхування.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕНІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страховик здійснює виплату страховогого відшкодування у найкоротший термін, але не пізніше 30 (тридцяти) календарних днів, якщо інше не передбачено договором страхування, починаючи з дня надання Страхувальником та/або Вигодонабувачем Страховику останнього із всіх необхідних документів, що підтверджують настання страховогого випадку та розмір завданіх збитків.

13.2. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страховогого відшкодування Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня прийняття такого рішення повідомляє про це Страхувальника/Вигодонабувача в письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови, але в будь-якому випадку не пізніше 30 (тридцяти) календарних днів, починаючи з дня надання Страхувальником та/або Вигодонабувачем Страховику останнього із всіх необхідних документів, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.3. У випадках, коли надані документи суперечать один одному або не дають можливості однозначно з'ясувати обставини, характер, розмір збитку, особу, винну в настанні страхової події - строк прийняття рішення може бути подовжений до 60 (шістдесяти) робочих днів для з'ясування обставин страховогого випадку, про що Страховик письмово повідомляє Страхувальника/Вигодонабувача.

13.4. Рішення Страховика про здійснення виплати (відмову здійснити виплату) страховогого відшкодування за наступним страховим випадком приймається Страховиком після прийняття ним рішення про здійснення виплати (відмову здійснити виплату) страховогого відшкодування за попереднім страховим випадком.

13.5. У випадку виникнення спорів між Сторонами щодо обставин настання страхового

випадку і розмірів збитків кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, яка проводиться за рахунок Сторони, яка вимагає проведення такої експертизи.

13.6. У випадку несвоєчасної виплати страхового відшкодування, Страховик сплачує Страхувальнику пеню за кожний день прострочення платежу, розмір якої визначається умовами договору страхування або законом.

13.7. Страховому відшкодуванню підлягають тільки прямі реальні збитки, завдані майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку, і не включаються будь-які побічні збитки або витрати, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.8. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування в межах страхової суми за договором страхування (лімітів відповідальності) та з вирахуванням встановленої договором страхування франшизи. При цьому франшиза вираховується після застосування вказаної в п. 13.23. цих Правил умови пропорційності до визначених згідно з договором страхування збитків.

13.9. Страховик не несе відповідальності і не відшкодовує ту частину збитків, що перевищує страхову суму (відповідний ліміт відповідальності) за договором страхування.

13.10. Якщо у договорі страхування передбачені ліміти відповідальності Страховика за окремими видами/групами майна, страховими ризиками та випадками, в т.ч. при страхуванні додаткових витрат Страхувальника за наслідками страхових випадків, і т.ін, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування в межах цих встановлених лімітів відповідальності, але не більше страхової суми за договором, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.11. Розмір прямого збитку визначається:

13.11.1. При повній загибелі/знищенні/ викраденні (втраті) застрахованого майна - в розмірі дійсної вартості застрахованого майна (його частини) на день настання страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами договору страхування, з вирахуванням дійсної вартості залишків (окрім страховогого випадку викрадення (втрати)) застрахованого майна, придатних для подальшого використання або реалізації, але не більше страхової суми (встановлених лімітів відповідальності).

Якщо це передбачено договором страхування, Страховик має право виплатити страхове відшкодування в розмірі страхової суми. При цьому залишки майна, що придатні для подальшого використання або реалізації, передаються Страховику.

При настанні страховогого випадку викрадення (втрати) Страховик має право вимагати від Страхувальника відмовитися від прав на застраховане майно. Страхове відшкодування виплачується після передачі права власності.

Базис розрахунку дійсної вартості вказується в договорі страхування відповідно до п. 5.3. цих Правил.

13.11.2. При пошкодженні застрахованого майна (його частини) - в розмірі погоджених Сторонами витрат на його відновлення до стану, в якому майно знаходилося безпосередньо перед настанням страховогого випадку, в т.ч. за вирахуванням зносу або без вирахування зносу, в залежності від умов договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.12. Витрати на відновлення включають:

- витрати на матеріали, деталі і запасні частини, що необхідні для відновлення;
- витрати на оплату робіт по відновленню пошкодженого застрахованого майна;
- витрати на транспортування матеріалів, вузлів та деталей до місця проведення робіт по відновленню, якщо це передбачено договором страхування;
- інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страховогого випадку, якщо інше не передбачено в договорі страхування.

13.13. Сума витрат, вказаних в п. 13.12. цих Правил, повинна бути зменшена на розмір зносу пошкодженого застрахованого майна на момент настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування. Рівень зносу визначається на підставі експертної оцінки. Якщо Дійсна вартість майна, що приймається на страхування, визначається на підставі залишкової балансової вартості, то рівень зносу одиниці майна приймається рівним накопиченим амортизаційним відрахуванням.

13.14. Витрати, вказані в п. 13.12. цих Правил, визначаються:

13.14.1. у розрахунку (кошторисі), виходячи із вартості матеріалу, деталей, частин тощо, необхідних для відновлення пошкодженого застрахованого майна, та вартості робіт, розмір яких не перевищує середні ціни, встановлені відповідними компаніями, що надають послуги по відновленню;

13.14.2. на підставі матеріалів аварійного комісара (експерта) по розслідуванню обставин настання страхового випадку і розрахунку розміру страхового відшкодування;

13.15. При розрахунку суми витрат на відновлення або витрат на ремонт пошкодженого майна застосовуються наступні правила:

13.15.1. Для відновлення (ремонту) пошкодженого майна повинні застосовуватись матеріали та запасні частини, аналогічні тим, що використовувались у пошкодженному майні за видом та якістю, або інші матеріали та запасні частини, аналогічні їм за ціною.

13.15.2. Витрати на матеріали, використані для проведення ремонту будинків та споруд, відшкодовуються за винятком вартості матеріалів, які залишилися після розбирання пошкодженого конструктивного елемента застрахованого будинку (споруди) та придатних для подальшого використання.

13.15.3. Витрати на оплату робіт із проведення ремонту відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місцевості проведення ремонту на момент страхового випадку, а у разі проведення ремонту Страхувальником самостійно - за собівартістю ремонту або за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, в залежності від того, яка із цих сум виявиться меншою.

13.15.4. У розрахунок включаються витрати на проведення тільки тих робіт, що необхідні для усунення наслідків страхового випадку.

13.15.5. Витрати на попередній ремонт пошкодженого майна відшкодовуються тільки у випадку, якщо попередній ремонт є частиною остаточного ремонту, і якщо у зв'язку з попереднім ремонтом не будуть перевищені загальні витрати на ремонт, якби попередній ремонт не проводився.

13.15.6. Якщо для ремонту пошкоджених внаслідок страхового випадку конструктивних елементів будинку або споруди необхідно провести розбирання та наступну зборку неушкоджених конструктивних елементів (наприклад: перекриття, даху і т.ін.), витрати на проведення цих робіт включаються до суми витрат на відновлення в межах страхової суми по відповідній категорії майна.

13.16. До витрат на відновлення не відносяться:

- додаткові витрати, викликані конструктивними змінами або підвищеннем якості застрахованого майна;
- витрати, викликані тимчасовим або допоміжним ремонтом, витрати на профілактичний ремонт та обслуговування обладнання, а також інші витрати, що були проведені незалежно від страхового випадку;
- витрати, що не враховувалися при визначені страхової суми і не були включені до неї при укладенні договору страхування;
- вартість матеріалів, деталей, запасних частин, що були замінені, при можливості їх відновлення (приведення до стану придатності для подальшого використання);
- витрати, що перевищують межу необхідних;
- інші витрати, передбачені договором страхування.

13.17. Якщо це передбачено в договорі страхування, підлягають відшкодуванню:

- додаткові витрати на оплату термінових робіт, робіт по відновленню, які провадяться у вихідні або святкові, неробочі дні, у нічний або у понаднормовий час;
- додаткові витрати на оплату термінової доставки, в т.ч. авіаперевезень матеріалів, деталей та запасних частин.

13.18. Якщо інше не передбачено договором страхування, то Страхувальник не має права відмовлятися від майна, що залишилося після настання страхового випадку, навіть якщо воно пошкоджене. Залишкова вартість такого майна вираховується із суми страхового відшкодування.

13.19. Якщо майно застраховане у декількох страховиків, про що Страхувальник письмово повідомив Страховика при укладенні договору страхування, і загальна страхована сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому кожен страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

13.20. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах фактичних витрат право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток. Страхувальник зобов'язаний передати Страховику усі документи і надати йому усі відомості, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги, що перейшло до нього. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач без письмової згоди Страховика відмовиться від таких прав або здійснення цих прав виявиться неможливим з вини Страхувальника (Вигодона бувача), то Страховик звільняється від зобов'язання виплачувати страхове відшкодування або його частину. У випадку, якщо після виплати страхового відшкодування збиток відшкодований Страхувальному винною особою, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) днів від дня відправлення Страховиком Страхувальному відповідних документів.

13.21. Якщо Страхувальному стане відомо місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку застрахованого майна, він зобов'язаний негайно, як тільки це становить можливо, сповістити про це Страховика.

Якщо викрадене в результаті страхового випадку застраховане майно:

- повернуто Страхувальному в непошкодженному стані до моменту здійснення виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;
- повернуто Страхувальному в непошкодженному стані після виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) днів від дня відправлення Страховиком Страхувальному відповідних документів;
- повернуто Страхувальному в пошкодженному стані, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування відповідно до умов цих Правил.

13.22. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав повне або часткове відшкодування збитку від третіх осіб, про що він зобов'язаний негайно, як тільки це становить можливо, письмово повідомити Страховика, Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає сплаті за умовами договору страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб.

13.23. Якщо страхована сума за будь-яким об'єктом Застрахованого майна з будь-якої причини виявиться нижче його дійсної вартості, то Страховик виплачує страхове відшкодування в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхована сума, зазначена в договорі, співвідноситься до дійсної вартості такого майна на дату настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.24. У разі виплати страхового відшкодування страхована сума зменшується на розмір виплаченого страхового відшкодування, якщо інше не обумовлено договором

страхування. Страхова сума вважається зменшеною з дати настання страхового випадку. У разі відновлення пошкодженого застрахованого майна Страхувальник має право за додатковий платіж відновити розмір страхової суми в межах дійсної вартості застрахованого майна.

13.25. Якщо страхова сума виявиться більше дійсної вартості застрахованого майна, Страховик несе відповідальність тільки в межах тієї частини страхової суми, що не перевищує дійсної вартості застрахованого майна, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.26. При здійсненні виплати страхового відшкодування внаслідок настання страхового випадку за договором страхування зі сплатою страхового платежу за періодами, Страховик утримує частку страхового відшкодування у розмірі несплаченого страхового платежу в рахунок сплати несплачених Страхувальником частин страхового платежу за період дії договору страхування, якщо інше не передбачене договором страхування.

14. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

14.1.1. Навмисні дії Страхувальника (його представників, Вигодонабувача), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника (його представників, Вигодонабувача) встановлюється відповідно до законодавства України.

14.1.2. Вчинення Страхувальником – фізичною особою (його представниками, Вигодонабувачем) умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку.

14.1.3. Подання Страхувальником (його представниками, Вигодонабувачем) свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку.

14.1.4. Шахрайство або інші дії Страхувальника (його представників, Вигодонабувача), направлені на отримання незаконної вигоди від страхування.

14.1.5. Отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні.

14.1.6. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником (Вигодонабувачем) про настання події, що має ознаки страхового випадку, без поважних на це причин або створення Страховику перешкод з боку Страхувальника в огляді застрахованого майна після настання події, що має ознаки страхового випадку, у з'ясуванні обставин настання страхового випадку, у визначенні характеру та розміру збитків.

14.1.7. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про підвищення ступеню ризику і втрату майнового інтересу до предмету договору страхування.

14.1.8. Невиконання Страхувальником (Вигодонабувачем) будь-якого із зобов'язань, передбаченого договором страхування.

14.1.9. Ненадання Страхувальником (Вигодонабувачем) документів, зазначених у п.12.1. цих Правил.

14.1.10. Інші випадки, передбачені законом.

14.2. Якщо це передбачено умовами договору страхування, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо страховий випадок був безпосередньо спричинений порушенням Страхувальником (його представниками, Вигодонабувачем) норм протипожежної безпеки.

14.3. Умовами договору страхування можуть бути передбачені й інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо вони не суперечать закону.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Спори, пов'язані зі страхуванням за цими Правилами, вирішуються у порядку, передбаченому законодавством України.

16. ОСОБЛИВІ УМОВИ

16.1. Цими Правилами регламентовано основні умови страхування. Однак за згодою Сторін до договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням цих Правил та не суперечать законодавству України.

Додаток 1
до Правил добровільного страхування майна (нова редакція),
затверджених «07» квітня 2014 р.

ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ. ДОДАТКОВІ ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ
ТА ОБМеження Страхування в Залежності від Страхових Ризиків

№ п.п.	Назва ризику	Визначення ризику.	Опис збитків, які підлягають відшкодування.	Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування.
1.	Наїзд/ зіткнення наземного транспортного засобу та/або зіткнення з тваринами	1.1. Безпосереднє зіткнення із застрахованим майном наземних транспортних засобів та самохідних машин інших частин або вантажу, а також зіткнення напад диких, домашніх або сільськогосподарських тварин, які не належать або не утримуються Страхувальником.	Страховик не відшкодовує:	Страховик не відшкодовує збиток, завданий застрахованому
2.	Пошкодження водою, водяною парою та рідинами	2.1. Страховик відшкодовує збитки, нанесені застрахованому майну, які завдані водою (та/або рідиною, водяною парою), що втекла раптово, неперебачувано, не за призначенням з підвідних або відвідних труб стаціонарних систем водопостачання (в т.ч. подачі гарячої води, технічних водоводів, системи протигорячого водоводу, каналізації і опалення (водяного або парового) та сполученого з цими трубопроводами обладнання, устаткування або пристрой, в т.ч. 3 пристрой, що під'єднані до систем кондиціонування повітря, тепловим насосам або сонячним обігрівальним системам); в т.ч. із сусідніх приміщень. В межах цього ризику під водою також маються на увазі пар та рідина, які проводять тепло, такі як: солона вода, масло, холодаєнти.	2.1.1. Якщо інше не передбачено договором страхування, то відшкодуванню підлягають витрати: — на усунення раптових поломок в трубопроводах, устаткуванні або пристроях вищезазначених систем, а також з'єднань безпосередньо з ними пристрояв та устаткувань/обладнання, таких як: кранні, вентилі, баки, ванни, радатори, опалювальний котли, бойлери і т.ін., що знаходяться безпосередньо в застрахованих будинках. При цьому при необхідності заміни труб по кожному страховому випадку відшкодовується витрати, що не перевищують вартість заміни 2 (двох) погонних метрів ушкодженої ділянки труб, якщо інше не передбачено договором страхування;	Страховик не відшкодовує збиток, завданий застрахованому майну внаслідок: — впливу вологості, конденсації, відпірвання і т.ін. всередині приміщення, будинку; утворення івілі, грибків і т.ін.; — витікання рідини внаслідок застосування фізичної сили людини (перекидання резервуарів з водою і т.ін.), а також рідиного, що використовується для прибирання, чищення або миття; — витікання рідини з відкритих систем водяного зрошення та автоматичних систем пожежогасіння; — природного зносу, корозії або іржавіння зазначених вище систем;
			2.1.2. Якщо інше не передбачено договором страхування, то відшкодуванню підлягають витрати: — на усунення раптових поломок в трубопроводах, устаткуванні або пристроях вищезазначених систем, а також з'єднань безпосередньо з ними пристрояв та устаткувань/обладнання, таких як: кранні, вентилі, баки, ванни, радатори, опалювальний котли, бойлери і т.ін., що знаходяться безпосередньо в застрахованих будинках. При цьому при необхідності заміни труб по кожному страховому випадку відшкодовується витрати, що не перевищують вартість заміни 2 (двох) погонних метрів ушкодженої ділянки труб, якщо інше не передбачено договором страхування;	заготіння товарно-матеріальних цінностей, що зберігаються в підвальних або інших заглиблених приміщеннях на відстані менше 20 см від поверхні підлоги (якщо інше не передбачено договором страхування).
			2.1.3. Якщо інше не передбачено договором страхування, то відшкодуванню підлягають витрати: — на усунення засмічення майна, якщо інше не передбачено договором страхування:	Не підлягають відшкодуванню витрати, якщо інше не передбачено договором страхування: — на ремонт або заміну, а також розморожування водопровідних, каналізаційних мереж, опалювальних або

ПАТ «ХІІІ Страхувачння»

	<p>систем, а також з'єднаних безпосередньо з ними пристрояв та устаткувань/обладнання, таких як крані, вентилі, баки, ванни, радіатори, опалювальні котли, бойлери і т.ін.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - по розморожуванню труб, батарей опалення, що знаходяться в будинку. <p>2.1.2. Страховик відшкодовує збитки лише за умови, що Страхувальник дотримується та виконує (забезпечує виконання) такі умови:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечує експлуатацію водопровідних, каналізаційних, опалювальних і протипожежних систем у застрахованих будинках і спорудах згідно з відповідною нормативною документацією, підтримуючи в належному стані труби, що знаходяться в місці страхування та з'єднану безпосередньо з ними побутової техніки, пристрой та устаткування систем водопостачання, каналізації та опалення, забезпечує їх своєчасне технічне обслуговування, ремонт, зберігання та експлуатацію; - виконує правила експлуатації та/або вимоги уповноважених органів, експертів щодо необхідності встановлення додаткового устаткування, внесення змін в систему водопостачання, опалення і каналізації; - відключас і забезпечує своєчасне звільнення від води і пару систем водопостачання, опалення і каналізації, у випадку звільнення застрахованих будинків (споруд, квартир) для капітального ремонту або для інших цілей на строк більше 60 днів. 	<p>протипожежних систем, що знаходяться поза застрахованими будинками і приміщеннями;</p> <ul style="list-style-type: none"> - на заправку рідинного опалювального збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом або повинно, або з іншими стихійними явищами.
	<p>2.2. Раптове спрацьовування систем пожежогасіння - пошкодження водою або іншою рідиною внаслідок помилкового непередбачено спрацьовування автоматичної системи пожежогасіння в місці страхування або незапланованого виходу води із трубопроводу або іншого обладнання, яке є частиною спринклерних і дренажних систем пожежогасіння, внаслідок розриву труб (іншої поломки зазначених систем). Під помилковим включеннем автоматичних систем пожежогасіння слід розуміти раптове включення пристройв і устаткування, що безпосередньо відносяться до цієї системи, всупереч встановленим нормам їх експлуатації. Страховик відшкодовує збитки, завдані майновим інтересам Страхувальника внаслідок зазначеных подій лише за умови, що мають офіційний дозвіл на їх виготовлення (продаж і монтаж), і регулярно перевіряється спеціалізованими установками технічного контролю.</p>	<p>Не відшкодовується збитки, завдані майну внаслідок раптового спрацьовування протипожежних систем, якщо воно викликано наслідками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - високої температури, що виникала при пожежі; - ремонту або реконструкції застрахованих будинків і споруд; - монтажу, демонтажу, ремонту, обслуговування, вигробування на справність, зміни конструкції самих спринклерних систем; - будівельних дефектів або дефектів самих спринклерних систем, про які було відомо або повинно було бути відомо Страхувальному до настання страхового випадку. <p>Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані з гнійлизною, грибком або цвіллю.</p> <p>Страховиком не відшкодовується збиток, завдані самим системам пожежогасіння.</p> <p>Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом, за винятком тих випадків, коли страхування від даного ризику передбачено договором страхування у відповідності до отриманої ліцензії по страхуванню від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.</p>

ПАТ «ХП Страхування»

<p>3. Протиправні дії третіх осіб</p> <p>3.1. За договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил, Страховик відшкодовує збитки, завдані майну внаслідок:</p> <p>Крадіжки зі зломом (з проникненням) – таємного викрадення застрахованого майна, поєднаного з проникненням у застраховане приміщення;</p> <p>грабежу – відкритого викрадення чужого майна;</p> <p>розбою – нападу з метою завладіння застрахованим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з потрощою застосуванням такого насильства.</p> <p>Відшкодовуються також збитки, завдані знищеннем та/або пошкодженням майна при спробі таких дій.</p> <p>3.2. За цими Правилами при страхуванні ризику „Крадіжка зі зломом (з проникненням)” розуміється таке розкрадання, при якому третя особа зробила будь-яку із зазначених нижче дій:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) проникнула у застраховане приміщення за допомогою злому (в т.ч. шляхом прорублення отворів у перегородках, дахах і т.ін.) або за допомогою відмичок, підроблених ключів або інших технічних засобів (включаючи електронні). Підробленими вважаються ключі, виготовлені особою, що не має права розпоряджатися справжніми ключами. Для доказу того, що були використані підроблені ключі, одногоФакту зникнення майна з території страхування недостатньо; b) у приміщенні будівлі зламала сховище або використовувала підроблені ключі або інші інструменти для його відкриття. Під сховищами розуміються відведені для постійного або тимчасового зберігання матеріальних цінностей споруди, зокрема: сейфи, пересувні автокрамні, рефрижератори, контейнери, банкомати, торговельні автомати та інші аналогічні сховища. До сховищ не відноситься обгороджені ділянки території, торговельні прилавки, вітринні стелі, інше вітринне устаткування. v) викрала із закритих приміщень на території страхування майно, що перебуває в них, таємно проникнувши в ці приміщення та/або склавши у них до їх закриття, а для виходу використовувана засоби, зазначені в п. 3.2 (a) цього Додатку до Правил; g) проникнула у приміщення будівлі за допомогою справжнього ключа або відкрила сховище, що знаходиться в ньому, справжнім ключем, за умови, що вона заволоділа ним у результаті крадіжки з проникненням у межах або за межами території страхування або грабежу (розбою) за межами території страхування. d) Однак, якщо в результаті дій, зазначених у п. 3.2 (g) цього Додатку до Правил, було викрадене хоча б одне з наступного майна: піnni папери; гропови знаки (готівка), акції, облігації, акцізні марки та/або інші цінні папери, антикваріат та/або вироби і/або предмети декоративно-прикладного мистецтва; картини; колекцій нумізматичного та/або філателістичного характеру; вироби із золота, срібла та/або 	<p>Не відшкодовується збитки, завдані майну внаслідок:</p> <ul style="list-style-type: none"> - крадіжки зі зломом або грабежу, вчинених Страхувальником, членами його родини, представниками або працівниками; - навмисних дій осіб, які працюють у Страхувальника, за винятком випадків, коли готування і здійснення крадіжки зі зломом або грабежу проводилися в той час, коли доступ у застраховані приміщення для цих осіб був закритий; - пожежі, вибуху або пошкодження водою (та/або рідиною, водяною парою) з водопровідних, каналізаційних і опалювальних систем, якщо ці події відбулися в результаті крадіжки зі зломом (спроби її здійснення), грабежу, розбою. <p>За договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил, місцем страхування вважається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - при страхуванні ризику „Крадіжки зі зломом (з проникненням)” - приміщення будинків (споруд, квартир), вказаних у договорі страхування; - при страхуванні ризиків „Грабіж, розбій” - приміщення будинків (споруд, квартир), вказаних у договорі страхування, а також територія вказаних у договорі страхування земельників ділянок або ділянок, на яких зведені застраховані будинки, якщо ці ділянки огороженні таким чином, що унеможливлюється їхнє використання сторонніми особами.
---	--

ПАТ «ХІІ Страхування»

	<p>інших дорогоцінних металів, дорогоцінного, напівдорогоцінного каміння та/або виробів з них, - що вважається застрахованим від крадіжки зі зломом (з проникненням) тільки за умови обов'язкового зберігання в спеціальних закритих сховищах, якщо інше не передбачено договором страхування, вважається, що крадіжка зі зломом (з проникненням) має місце тільки в тому випадку, якщо третя особа заволоділа ключем у результаті однієї з нижче наведених дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - крадіжки зі зломом (з проникненням) згідно п. 3.2. (б) цього Додатку до Правил зі сховища для ключів, якщо воно захищено від злому так само надійно, як і сховище, у якому перебувають застраховані майно; - крадіжки зі зломом (з проникненням) за умови, що скрині, що використовуються для зберігання застрахованого майна, має два замки, ключі від яких зберігаються в різних місцях за межами території страхування; - грабежу (розбоя) за межами території страхування; e) проникнула у приміщення будівлі за допомогою спрощених ключів, якими завладіла за допомогою звичайної крадіжки, вчиненої за межами території страхування, за умови, що сам Страхувальник або особа, що зберігає ключі, не допустили недбалості/самовпевненості, що дозволила викрасти такі ключі. <p>Страхування від крадіжки зі зломом (з проникненням) не поширюється на збиток, завданий вмісту зовнішніх (віконних) вітрин у результаті крадіжки з проникненням без проникнення третьої особи всередину будинку.</p> <p>3.3. За цими Правилами при страхуванні ризику „Грабіж, розбій” випадки визнаються страховими, якщо:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) до Страхувальника або до його працівників застосовується насильство з метою зломити їх спір та захопити застраховане майно; б) Страхувальник або його працівники під погрозою їх здоров'я або життя, що може бути реалізована на місці, передають або допускають передачу майна в межах території страхування або в межах обгородженої площаці, що прилягає до території страхування. Якщо території страхування декілька, то грабежем вважається вилучення майна в межах тієї території страхування, де третьою особою була здійснена така погроза. <p>У рамках даного пункту, до працівників Страхувальника також належать особи, найняті для охорони будинків, приміщень та майна на території страхування.</p> <p>3.4. Умисне знищенння або пошкодження майна третими особами — зловмисна дія третьої особи, заподядна з метою нанесення збитку застрахованому майну. Поняття “треті особи” не включає в себе членів родини, працівників та представників Страхувальника.</p> <p>3.5. На додаток до умов, зазначеним у п. 3.2., 3.3., 3.4. цього Додатку до Правил, крадіжка зі зломом (з проникненням); грабіж або розбій; умисне знищенння або пошкодження майна вважається таким, що відбулося тільки в тому випадку, якщо по фактуданої події відкрито кримінальне провадження органами внутрішніх справ, та за даним фактом внесена інформація до Единого реєстру досудових розслідувань,</p>
--	---

		<p>передбаченого відповідного статтею Кримінального кодексу України.</p> <p>3.6. За зголошення Сторін У договорі страхування долятково в межах узгодженого сторонами ліміту відповідальності Страховика може бути передбачено страхування витрат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на прибирання і розчищення приміщень після страхового випадку; - на усунення пошкоджень, заподіяних страховим випадком конструктивним елементам будинків і приміщень (покрівлям, стінам, підлогам і покриттям, дверним і віконним блокам, крім скла, захисним шахетам і т.ін.); - на усунення пошкоджень, заподіяних рекламними стендам, що стоять окремо, або вітринам (крім скла), якщо вони розташовані в безпосередній близькості від місця страхування. - на ремонт/заміну замків в місці страхування внаслідок страхового випадку. 	
4.	Бій скла	<p>4.1. Відшкодуванню підлягають збитки, викликані биттям скляних елементів будинків (споруд, квартир), як зовнішніх так і внутрішніх, а також биттям скла або скліття всередині приміщень, включаючи внутрішні перегородки із скла, дзеркала, вітрини, склоподібні матеріали. Відшкодуванню підлягає збиток, пов'язаний з биттям скляних/пластикових/керамічних елементів будівельної обробки будинків, будівель та споруд, включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - облицювання фасадів і стін; - покрівлі, зовнішніх ліхтарів із скла і подібних матеріалів; - вітражів; - вінісок, світловій реклами; - скліття дверей і вікон, скляні двері, перегородки; - сучильне скло (вітрини), площа якого перевищує 4 кв. м (якщо інше не обумовлене договором страхування), гнуте скло. <p>4.2. Якщо це передбачено умовами договору страхування, відшкодуванню підлягають збитки, пов'язані з биттям скляних/пластикових/керамічних елементів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - будованого стаціонарно санітарно-технічного обладнання (ванні, душові, раковини, чистерни тощо); - рухомого майна, а саме: будованим стаціонарно скляним частинам меблів, дзеркалам, вітринам, прилавкам, поліям тощо. <p>4.3. Якщо це передбачено договором страхування, відшкодовуються витрати щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тимчасової заміни розбитих стекол у випадку неможливості термінової заміни склом, аналогічним розбитому; - монтажу і демонтажу предметів, що перешкоджають заміні розбитого скла (жалюзі, грата і т.ін.); - оренди і монтажу ринтувань, якщо вони необхідні для заміни скла на високих поверхах; - монтажу і складання світлових рекламних щитів; - неклеєніх датчиків захисного обладнання, фарбування, розпису, гравірування, покриття плівкою або лаком, проправлення і сонцепзахисної обробки скла, вставленого замість розбитого. 	<p>Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникають внаслідок:</p> <ul style="list-style-type: none"> - переміщення (перевезення, перенесення) скла, проведення відповідних робіт по склянію; - виконання робіт по встановленню рам, виделенню або демонтажу скла, деталей із скла з віконних або дверних рам або інших місць їхнього постійного кріплення, пригвинчуванню або укладці стекол; - подряпин, задирок або розривлення фарби (випадкового або навмисного) і т.ін. на поверхні скла, полірування або розпису, пошкодження або опадання напілювання, затемнення або нанесення надлишкової фарби на скло, застосування зварювальних і нагрівальних апаратів; - розбиття переносних дзеркал, пустотного (дугого) скла й освітлювальної арматури усіх видів, лампочок розжарювання. <p>У відношенні застрахованих стекол встановлюються такі правила безпеки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не допускається відігрівання застрахованих стекол за допомогою нагрівальних приставок і гарячої води. - опалковальні прилади, плити або світлована реклама повинні розташовуватися на відстані не менше 30 см від застрахованих стекол. - у випадку передачі застрахованих приміщень в оренду, про що Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика в порядку, передбаченому цими Правилами, Страхувальник зобов'язаний інформувати наймача про правила безпеки, вказані вище.

ПАТ «ХІІІ Страхування»

		Після відновлення розбитих стекол договір страхування залишається в силі по відношенню до стекол, заміна яких була зроблена за умови, що Страхувальник здійснить доплату страхового платежу по замінених стеклах від дати їхнього відновлення до кінця строку дії договору страхування.
5.	Пошкодження димом	5.1. Ралтове несподіване виділення диму, сажі, кіптяви, що непередбачено (не за призначенням) вирвалися з устаткування або пристрой (плавильних печей, топок, коптильень і т.ін.) за місцем їх постійного знаходження.
6.	Звуковий удар	6.1. Пошкодження або знищення застрахованого майна в результаті впливу звукового удару, викликаного літаючим апаратом при переході звукового бар'єру швидкості, а також дії вибухового сліду від турбін літака.
7.	Падіння предметів та іх частин	7.1. Падіння на застраховане майно під впливом сили тяжіння предметів або їх частин, таких як дерев, гілок, стовпів, стаціонарних радіо- та телевізійних антен, стаціонарних супутникових антен, шногл тощо.
8.	Інші ймовірні та випадкові події	Інші ймовірні та випадкові події в місці страхування, не виключені цими Правилами та/або договором страхування, та які відповідають предмету договору страхування за підмінами Правилами.

Додаток 2
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
затверджених «07» квітня 2014 р.

**БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
З ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА**

1. Основні базові тарифи (Тб), подані у таблиці 1, розраховані на один рік, виходячи виключно зі страхових ризиків, які в ній перелічені.

Базові річні страхові тарифи, %

Таблиця 1

Страхові ризики	Річний страховий тариф (Тб), %
Наїзд/зіткнення наземного транспортного засобу та/або зіткнення з тваринами	0,05
Пошкодження водою, водяною парою та рідинами	0,25
Протиправні дії третіх осіб (крадіжка зі зломом (з проникненням), грабіж, розбій, умисне знищення або пошкодження майна третіми особами)	0,35
Бій скла	2,50
Пошкодження димом	0,10
Звуковий удар	0,05
Падіння предметів або їх частин	0,10
Інші ймовірні та випадкові події в місці страхування, не виключені цими Правилами та/або договором страхування, та які відповідають предмету страхування за цими Правилами.	0,60

2. Розрахунковий страховий тариф (T_p) визначається з урахуванням коригуючих коефіцієнтів, які застосовуються до базових страхових тарифів за формулою:

$$T_p = T_b \times K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4 \times K_m,$$

де T_b – базовий страховий тариф [Таблиця 1];

K_1 – коригуючий коефіцієнт, що враховує розмір франшизи [Таблиця 2];

K_2 – коригуючий коефіцієнт, що враховує розмір страхової суми за договором страхування;

K_3 – коригуючий коефіцієнт, що враховує рішення андерайтера;

K_4 – коригуючий коефіцієнт, що враховує необумовлені фактори ризику;

K_m – коригуючий коефіцієнт, що враховує строк дії договору страхування.

3. Коригуючий коефіцієнт, що враховує розмір франшизи, K_1

Таблиця 2

розмір франшизи (у % від страхової суми)	0,30%, однак не менше 4 500,00 грн.	0,50% однак не менше 7 500,00 грн.	1,00% однак не менше 15 000,00 грн.	2,00% однак не менше 30 000,00 грн.	3,00% однак не менше 45 000,00 грн.	5,00% однак не менше 75 000,00 грн.	10,00% однак не менше 150 000,00 грн.	15,00% однак не менше 225 000,00 грн.	більше 15,00%
кофіцієнт	1,00	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,60	0,50	0,40

Розмір Коригуючого коефіцієнту K_1 може бути змінений в залежності від цільового призначення застрахованого майна, однак не більше ніж на 15% згідно Таблиці 2.

4. В залежності від розміру страхової суми за договором страхування до базових страхових тарифів може застосовуватися коригуючий коефіцієнт K_2 у межах 0,3 – 2,0.

5. До базових страхових тарифів може застосовуватися андерайтерський коефіцієнт K_3 у межах 0,5 – 2,5.

6. В залежності від інших істотних факторів, визначених у договорі страхування, може застосовуватись коригуючий коефіцієнт K_4 від 0,1 до 5,0 відповідно до впливу вищезазначених факторів на ступінь ризику.

7. За договором страхування, укладеним на строк менше 1 року, розмір страхового платежу визначається як добуток розрахункового страхового платежу на коефіцієнт короткостроковості (Km) на підставі Таблиці 3 в залежності від строку дії договору страхування.

**Коефіцієнти короткостроковості
в залежності від строку дії договору страхування**

Таблиця 3

Стрік дії договору (місяців)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Стрік дії договору (днів)	1-45	46-75	76-105	106-135	136-165	166-195	196-225	226-255	256-285	286-315	316-345
Коефіцієнт короткостроковості (Km)	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

8. Конкретний розмір страховогого тарифу визначається в договорі страхування за згодою Сторін.

9. Норматив витрат на ведення справи становить 40% від страховогого тарифу.

Актуарій: Яценко Я.В. (свідоцтво №01-008 від 02.02.2012)

Додаток 3
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
затверджених «07» квітня 2014 р.

ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ БУДІВЕЛЬНО – МОНТАЖНИХ РОБІТ

м. Київ – 2014 р.

1. Відповідно до Правил та Особливих умов добровільного страхування будівельно-монтажних робіт (надалі – Особливі умови) Страховик укладає договори добровільного страхування будівельно-монтажних робіт (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ:

2.1. Страхувальник – юридична або дієздатна фізична особа, резидент або нерезидент України, особа без громадянства, яка здійснює будівельно-монтажні роботи або інші роботи по зведенню будівельних об'єктів і при цьому володіє, розпоряджається або використовує для здійснення цих робіт будівельно-монтажну техніку, обладнання, матеріали, сировину по договорах найму, оренди, лізингу тощо.

Страхувальниками можуть виступати замовники та/або підрядні (субпідрядні) будівельно-монтажні організації, що мають право відповідно до законодавства на проведення відповідних будівельно-монтажних робіт.

Замовник – інвестор (або за його дорученням інша фізична або юридична особа), який видає замовлення на будівництво (монтаж), укладає договір підряду (контракт) про виконання будівельно-монтажних робіт, контролює хід його виконання, приймає завершені роботи і здійснює розрахунки за них з підрядником .

Підрядник – учасник будівництва (монтажу), який зобов'язаний за обумовлену оплату виконати передбачені контрактом окремі види будівельно-монтажних робіт і передати їх належним чином замовнику у встановлені строки.

Генеральний підрядник – підрядник, який відповідає за виконання всього комплексу будівельно-монтажних робіт на об'єкті, передбачених замовленням, передачу їх замовнику і забезпечує координацію діяльності інших підрядників.

2.2. Будівельно-монтажні роботи - будь-які постійні чи тимчасові будівельні та/або монтажні роботи з нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту та технічного переоснащення або розширення будинків, споруд та інших об'єктів будівництва, включаючи впорядкування територій, у відповідності до затвердженої проектної і кошторисної документації, а також відповідне підключення до інженерних мереж та споруд. Будівельно-монтажні роботи починаються і проводяться лише за наявності, при чому цей перелік не є вичерпним: затвердженої в установленому порядку проектної документації, зокрема будівельного генерального плану та паспорту фасаду, рішення виконавчого органу відповідної ради або місцевої державної адміністрації про дозвіл на будівництво, а також дозволу на виконання будівельних робіт, документів щодо права власності чи права користування земельною ділянкою, на якій буде розміщено об'єкт будівництва, дозволу на проведення земельних робіт, а на існуючих об'єктах будівництва – документу, що посвідчує право власності на будинок чи споруду і відповідну згоду його власника на проведення будівельних робіт

2.3. Місце страхування – це будівельний майданчик, будинки або приміщення в будинках, а також земельні ділянки, на яких розташоване застраховане майно та на яких здійснюється будівельно-монтажні роботи.

2.4. Період повного припинення робіт – період, коли відбувається припинення фінансування будівельно-монтажних робіт на невизначений час і консервація об'єктів незавершеного будівництва.

2.5. Період часткового припинення робіт – період, коли відбувається тимчасове (до 3-х місяців) зупинення будівельно-монтажних робіт через зупинення фінансування, перепроектування, з інших причин.

2.6. Пусконалагоджувальні роботи – період часу тривалістю не більше 4 (четириох) тижнів, якщо інше не передбачено договором страхування, що починається з дати початку пуску, випробувань, налагоджування та тестування будівельно-монтажних робіт та закінчується не пізніше дати прийому об'єкта в експлуатацію.

2.7. Витрати по розчищенню території – витрати необхідні для приведення території проведення будівельно-монтажних робіт в стан, що придатний для проведення відновлювальних робіт та продовження будівельно-монтажних робіт, а саме: витрати на розчищенню території від уламків (залишків) майна, пошкодженого в результаті страхового випадку, включаючи витрати на знос, вивіз та видалення пошкодженого будівельно-монтажного або іншого застрахованого майна; витрати на вивіз та видалення післяпожежного сміття, що утворилося в результаті настання страхового випадку, інші витрати, узгоджені зі Страховиком. Страхове відшкодування за цим пунктом не буде виплачено, доки Страховик не визнає страховим випадок, згідно якого висунуто вимогу на відшкодування шкоди, завданої об'єкту будівництва.

2.7.1. Страховик не відшкодовує:

- витрати, завдані розкопкою та вивезенням сміття від зсуву ґрунту, в частині, що перевищує вартість розкопки саме матеріалів, що мали бути використані з метою здійснення застрахованих будівельних робіт, безпосередньо на території зсуву.
- витрати, необхідні для відновлення схилів, ділянок або пластів землі, які зазнали пошкодження в результаті ерозії, якщо Страхувальник не вжив або вчасно не вжив необхідних запобіжних заходів.

2.8. Витрати за професійну діяльність - означає винагороду за працю архітекторів, проектантів, інженерів-консультантів та інших професійних консультантів, потреба у яких необхідна для зменшення наслідків шкоди, завданої об'єкту будівництва або поновлення робіт за договором підряду, стосовно страховогого випадку, але не включаючи:

2.8.1. Будь-яку винагороду за підготовку вимоги на відшкодування або підготовку кошторису заходів щодо відшкодування;

2.8.2. Будь-яку суму, що перевищує винагороду, розмір якої встановлений та регулюється законодавством, діючим на час настання шкоди.

2.9. Витрати на відправку - витрати з перевезень, необхідних для невідкладного усунення наслідків шкоди, завданої об'єкту будівництва або поновлення робіт за договором підряду, стосовно страховогого випадку, зокрема: вартість термінових перевезень (за виключенням авіаперевезень), заробітну платню з розрахунку позаурочних розцінок такої роботи (робота вночі, робота в офіційні свята), вартість додаткової робочої сили, обладнання та ресурсів.

2.9.1. До витрат на відправку не входить компенсація за затримку у виконанні робіт за договором підряду

2.10. Збільшення вартості робіт - означає процент, зазначений у договорі страхування, на який може бути збільшено вартість договору підряду, з метою покриття інфляції та/або вартості додаткових робіт, що можуть статися потягом будівельного періоду включаючи вартість матеріалів, що постачається Страхувальнику.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

3.1. Предметом договору страхування за цими Особливими умовами можуть бути майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з:

- володінням, користуванням, розпорядженням майном, зазначенним в п. 3.2.3. та 3.2.4. цих Особливих умов, при проведенні будівельних, монтажних, пусконалагоджувальних робіт;
- зі збитками Страхувальника, які викликані виконанням післяпускових гарантій і зобов'язань.

3.2. Відповідно до цих Особливих умов застрахованими можуть бути:

3.2.1. Будівельні роботи, а саме: об'єкт будівництва (будівельні матеріали, конструкції тощо), витрати на будівництво (витрати на заробітну плату, витрати по перевезенню, на сплату мита, зборів тощо), а також будівельні матеріали та елементи, що постачаються замовником.

3.2.2. Монтажні роботи, включаючи об'єкти, що монтуються, витрати по монтажу (витрати на заробітну плату, витрати по перевезенню, на сплату мита, зборів тощо), а також матеріали, обладнання та послуги, що надаються замовником.

3.2.3. Обладнання будівельного майданчика (тимчасові та допоміжні будинки і споруди, складські приміщення, риштування, інженерні комунікації і т.ін.), що належать (знаходяться під контролем) підрядникові.

3.2.4. Об'єкти, що знаходяться на будівельному майданчику або в безпосередній близькості до майданчика, що належать (знаходиться під опікою, на збереженні або під контролем) замовнику або підрядчику за винятком об'єктів, що визначені в п.3.2.3. цих Особливих умов.

3.2.5. Будівельні машини й устаткування: землерийна техніка й устаткування (бульдозери, екскаватори тощо), шляхова будівельна техніка (скрепери, асфальтоукладачі тощо), будівельна техніка й устаткування для проведення будівельно-монтажних робіт, закріплени на об'єкти будівництва (баштові крани, підйомники, бетонорозчинозмішувачі тощо) і т.ін.

3.2.6. Витрати по розчищенню зазначеної в договорі страхування території проведення будівельно-монтажних робіт.

3.2.7. Витрати за професійну діяльність.

3.2.8. Витрати на відправку.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВІ ВИПАДКИ.

4.1. За цими Особливими умовами страховий ризик - це подія, внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника, що пов'язані з виконанням Страхувальником будівельно-монтажних та інших робіт при зведенні об'єктів будівництва та/або монтажу, може бути завдано шкоду.

4.2. Страховим випадком є пошкодження або знищення (втрата) застрахованого майна при проведенні будівельних, монтажних, пусконалагоджувальних робіт, робіт по розчищенню території проведення будівельно-монтажних робіт внаслідок:

4.2.1. Будь-яких непередбачуваних та раптових подій, за винятком випадків, зазначених у Розділі 5 цих Особливих умов, якщо інше не зазначено в договорі страхування, тобто в договорі страхування обрано опцію **«З відповідальністю за всі ризики»**;

4.2.2. Усіх або окремих з нижченаведених ризиків, тобто в договорі страхування обрано опцію **«З відповідальністю за окремі ризики»**:

4.2.2.1. Пошкодження водою, що використовується при гасінні пожежі;

4.2.2.2. Протиправні дії третіх осіб: крадіжка з проникненням, грабіж, розбій, умисне знищення або пошкодження майна;

4.2.2.3. Виробнича аварія при проведенні будівельно-монтажних робіт, в т. ч. аварії інженерних мереж (водопроводу, каналізації, теплопостачання, електропостачання);

4.2.2.4. Помилок при виконанні монтажних робіт;

4.2.2.5. Обвалення або ушкодження будівельного об'єкта, у тому числі частинами, що обвалиюються або падають;

4.2.2.6. Ненавмисне порушення норм і правил проведення робіт (помилка, неуважність тощо) персоналом, який проводить будівельно-монтажні роботи;

4.2.2.7. Випробування і введення в експлуатацію. Ризики щодо випробовування і введення в експлуатацію стосуються шкоди, завданої під час проведення робіт за договором підряду внаслідок електричного або механічного пошкодження, не спрацювання або порушення, а також:

– мали місце під час випробування і введення в експлуатацію, що включають тестовий запуск і тестові роботи, на будівельному майданчику або;

- мали місце під час випробовування і введення в експлуатацію, починаючи з моменту подання сировини з метою тестового випробовування або з початку застосування тестових навантажень при випробуванні,

та закінчуючи, зважаючи на те, що матиме місце першим:

- завершенням випробовування або введення в експлуатацію;
- видачею належного дозволу органу, що уповноважений здійснювати дозвільний порядок введення в експлуатацію;
- початком використання майна задля отримання комерційної вигоди.
- після закінчення 4 тижнів, або іншого періоду випробовування і введення в експлуатацію, за умови, що він зазначений в договорі страхування, відразу після початку випробовування і введення в експлуатацію кожної частини обладнання на будівельному майданчику;
- закінчення будівельного періоду, зазначеного в договорі страхування. Перевірка працевдатності або придатності складових частин або окремих агрегатів без їх навантаження, проведена в складі обладнання або машини, до якого вони входять, до початку випробовувань вказаного обладнання або машини, не вважатимуться випробовуванням.

4.2.2.8. Звуковий удар;

4.2.2.9. Падіння предметів та їх частин;

4.2.2.10. Пошкодження димом;

4.2.2.11. Бій скла;

4.2.2.12. Інших ймовірних та випадкових подій на будівельному майданчику, не виключені цими Особливими умовами, Правилами або договором страхування, та які відповідають предмету договору страхування за цими Особливими умовами.

4.2.3. Виникнення у Страхувальника непередбачених витрат, які зумовлені його післяпусковими гарантійними зобов'язаннями перед замовником і пов'язані з ремонтом, заміною, відновленням побудованого (змонтованого) об'єкта в результаті:

4.2.3.1. Монтажних і пусконалагоджувальних робіт, але що виявилися в період гарантійної експлуатації;

4.2.3.2. Виконання ремонтних робіт за гарантійними зобов'язаннями Страхувальником або уповноваженими особами;

4.2.3.3. Інших ймовірних та випадкових подій на будівельному майданчику, які не виключені цими Особливими умовами або договором страхування, та які відповідають предмету договору страхування за цими Особливими умовами.

4.2.3.4. Конкретний перелік страхових ризиків визначається Сторонами в кожному окремому договорі страхування.

4.3. Договором страхування може бути передбачено страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ за умови наявності у Страховика діючої ліцензії на право здійснення добровільного страхування відповідних ризиків.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

5.1. Крім виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, зазначених у Розділі 4 Правил, за цими Особливими умовами до страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо збиток, завданий майновим інтересам Страхувальника, виник або збільшився внаслідок:

5.1.1. Бездіяльності, або грубої необережності (якщо інше не передбачено договором страхування), умисних дій Страхувальника або Вигодонабувача, їх уповноважених представників, порушення норм і правил проведення будівельно-монтажних робіт особами, відповідальними за їх організацію і проведення.

В межах цих Особливих умов під грубою необережністю слід розуміти необережність, коли особа, яка її допускала, передбачала можливість настання шкідливих наслідків своєї дії чи бездіяльності, але легковажно розраховувала на їх відвернення або не передбачала можливості настання таких наслідків, хоча повинна була і могла їх передбачити.

В межах цих Особливих умов під умисними діями слід розуміти дії (бездіяльність), коли особа, яка їх вчиняла, усвідомлювала протиправний характер своїх дій чи бездіяльності, передбачала їх шкідливі наслідки і бажала їх або свідомо допускала настання цих наслідків.

5.1.2. Помилок, нестаці і дефектів, які були відомі Страхувальнику, Вигодонабувачу або їх уповноваженим представникам до моменту укладення договору страхування, а також під час строку його дії.

5.1.3. Недотримання Страхувальником або його представниками інструкцій та інших нормативних документів стосовно збереження, експлуатації та обслуговування застрахованого об'єкта будівництва та/або монтажу, а також використання цього об'єкта не за призначенням.

5.1.4. Невиконання Страхувальником або його представниками правил техніки безпеки і проведення будівельно-монтажних і інших робіт на застрахованих об'єктах будівництва та/або монтажу.

5.1.5. Пошкодження або знищення застрахованого будівельного об'єкту в період повного чи часткового зупинення робіт.

5.1.6. Помилок, що допущені при проектуванні об'єкта, будівництва та/або монтажу, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.1.7. Експериментальних або дослідницьких робіт, якщо інше не обумовлено договором страхування.

5.1.8. Пред'явлення до Страхувальника вимоги про відшкодування неустойки (пені, штрафу, інших стягнень) у зв'язку з неякісним, неповним або несвоєчасним виконанням будівельно-монтажних робіт (наданих послуг) або через неякісне виконання, порушення, збитковість або припинення договорів (контрактів).

5.1.9. Загибелі, знищення, втрати, пошкодження планів, папок з документами, креслень, фотографій, зразків, макетів, цінних паперів, грошей, бухгалтерських та інших документів, що знаходилися на будівельному майданчику.

5.1.10. Внутрішніх несправностей будівельних машин та/або електричного обладнання, що виникли в процесі експлуатації, несправностей обладнання будівельного майданчика і будівельних машин або несправностей машин та пристрій внаслідок експлуатації монтажного обладнання.

5.1.11. Знищення та/або пошкодження транспортних засобів, які мають дозвіл на експлуатацію на дорогах загального використання, плавучих засобів та літальних апаратів, крім майна, зазначеного в п. 3.2.5. цих Особливих умов.

5.1.12. Протизаконних дій або бездіяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, в тому числі внаслідок видання протизаконних інструкцій, розпоряджень та інших законодавчих актів.

5.2. При страхуванні майна, зазначеного в п. 3.2.3. та/або п. 3.2.5. цих Особливих умов Страховик не виплачує страхове відшкодування за:

5.2.1. Шкоду, за яку несе відповідальність за законом або відповідним договором, виробник або постачальник обладнання.

5.2.2. Шкоду, завдану створенням невідповідних умов експлуатації обладнання, через нецільове використання, навмисне перевантаження, випробування або експеримент.

5.2.3. Шкоду, у вигляді пошкоджень пофарбованих, емальованих, гальванізованих або полірованих поверхонь, спричинених подряпинами, вм'ятинами або знебарвленням.

5.2.4. Шкоду, завдану обладнанню, в той час як воно знаходилося під землею.

5.2.5. Шкоду, завдану зареєстрованим транспортним засобам, загального використання, за винятком тих, що використовуються виключно на будівельному майданчику в якості інструменту для проведення робіт, а також шкоду водним суднам або повітряним суднам, чи будь-якому їх вантажу.

5.2.6. Шкоду, завдану через електричну або механічну несправність, неспрацювання, уламку або збій, замерзання охолоджувальної емульсії (рідини) чи інших рідин, неправильне змащування або відсутність мастила або охолоджувальної емульсії (рідини). Проте, якщо результатом вказаних обставин буде раптовий та несподіваний випадок пошкодження, що завдасть зовнішні пошкодження обладнанню або будівельному майданчику, шкода завдана напряму цією подією, відшкодовуватиметься.

5.2.7. Відновлення майна або заміни витратних частин, агрегатів (компонентів) або обслуговування, стосовно того майна, що потребує постійного або періодичного відновлення або заміни або обслуговування, включаючи, але не обмежуючись переліченим: пробки, штифти, або інші витратні пристрої, частини, свердла, ножі, леза для пилок або інші ріжучі пристрої, абразивні круги або бруски, наждак, фарби, форми, зразки, пульверизатори та дробильні поверхні екрані, решета, фільтри, мотузки, ремені, ланцюги, підйомні ремені, батареї, труби та шланги, з'єднувальні та пакувальні матеріали, шини та рейки.

5.3. Не підлягають відшкодуванню:

5.3.1. Вартість відновлення або заміни:

5.3.1.1. Будь-якого об'єкту страхування, який має дефекти або недоліки через недоробки у дизайні, плануванні, специфікації, матеріалах або при виробництві такого об'єкту страхування або будь-якої його частини.

5.3.1.2. Будь-якого об'єкту страхування, який в своїй сталості або стабільності залежить від об'єкту, вказаного у п. 5.3.1.1. цих Особливих умов.

5.3.1.3. Будь-якого об'єкту страхування, який необхідно зруйнувати для заміни або відновлення об'єкту, вказаного у п. 5.3.1.1 цих Особливих умов.

5.3.2. Звичайне або нормативне технічне обслуговування або планову заміну зношених частин, агрегатів та витратних матеріалів.

5.3.3. Шкода, завдана корозією та/або ерозією.

5.3.4. Шкода, завдана окисленням, звичайним зносом, механічним стиранням, тертям, зносом через невикористання, або іншим поступовий виходом з ладу або втратою функціональних можливостей, включаючи такі, що спричинені атмосферним впливом.

5.3.5. Шкода, завдана після того, як будівельний майданчик було покинуто усіма особами, причетними до проведення робіт за договором підряду, хоча б на ньому і лишилося обладнання або матеріали.

5.3.6. Шкода, завдана виверженням вулкану, підземним вогнем або осіданням землі.

5.3.7. Шкода, завдана водним або повітряним судам.

5.3.8. Моральна шкода.

5.3.9. Шкода у формі будь-якої нестачі, виявленої під час інвентаризації.

5.3.10. Шкода у формі непостачання або зникнення матеріалів, що постачаються.

5.3.11. Витрати по заміні, ремонту або усуненню дефектних матеріалів, об'єктів чи їх частин або витрати, які викликані недоліками будівельних робіт, якщо вони призводять до матеріального збитку. Однак це виключення обмежується лише безпосередньо будівельними дефектними матеріалами й об'єктами, але не виключає відшкодування збитку, завданого правильно спорудженим об'єктам і предметам, що відбувся у результаті таких дефектів у матеріалах і роботах.

5.3.12. Витрати на зміну (покращення) об'єкту будівництва після його кінцевого прийняття, а також збитки, що виникли внаслідок цього.

5.3.13. Витрати на невиробничі заходи з кінцевої обробки застрахованого об'єкту будівництва, а також збитки, що виникли внаслідок невиконання цього.

5.3.14. Втрата товарного виду.

5.3.15. Доходи, що неодержані Страхувальником внаслідок настання страхового випадку(упущена вигода).

5.3.16. Збитки, завдані навколоишньому природному середовищу;

5.3.17. Збитки, завдані майну, життю та/або здоров'ю третіх осіб.

5.4. При страхуванні на умовах п. 4.2.3. цих Особливих умов страховому відшкодуванню не підлягають збитки, що виникли внаслідок:

- пожежі, вибуху;
- руху ґрунту внаслідок вибухових робіт;
- форс-мажорних обставин, в тому числі: смерчу, урагану, повені, землетрусу або інших природних явищ, що мають характер стихійного лиха;
- помилок технічного обслуговування, використання не за призначенням, а також внаслідок зносу та нормального старіння матеріалів.

5.5. При страхуванні на умовах п. 4.2.2.7. «Випробовування і введення в експлуатацію» цих Особливих умов Страховик не відшкодує шкоду:

5.5.1. Завдану створенням невідповідних умов, через нецільове використання, навмисне перевантаження, випробування або експеримент.

5.5.2. Що викликана випробовуваннями або введенням в експлуатацію складових частин або окремих агрегатів, обладнання або машини, що вже були у використанні.

5.5.3. Щодо псування матеріалів, перероблених, або які мають бути переробленими обладнанням або машиною, що має випробовуватися або вводиться в експлуатацію.

5.5.4. За завдання якої має нести відповідальність виробник або постачальник складових частин або окремих агрегатів, обладнання або машини, відповідно до закону або договору.

5.5.5. Завдану ріжучим предметам, ножам, лезам або гострим предметам, формувальним машинам або пуансонам, формам, зразкам або шаблонам, прокладкам, печаткам, сальникам або іншим матеріалам, призначеним для скріплення або зв'язувальним або пакувальним матеріалам, а також пофарбованим, емальованим, гальванізованим або полірованих поверхням, коли пошкодження було викликано подряпинами або знебарвленням; частинам, що зношуються і вимагають періодичного або постійного відновлення, або заміни, або обслуговування, включаючи, але не обмежуючись цим: пробки, штифти, інші витратні матеріали, розпилювальні або дробильні поверхні, екрані, фільтри.

5.5.6. Щодо будь-якої частини робіт за договором підряду, що була передана замовнику.

5.6. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення та обмеження страхування.

6. СТРАХОВА СУМА за цими Особливими умовами встановлюються в розмірі, що не перевищує дійсну вартість об'єкта будівництва/монтажу, виходячи з:

6.1. При страхуванні згідно з п. 3.2.1. цих Особливих умов - повної проектної (кошторисної) вартості будівельних робіт при їхньому завершенні, включаючи вартість матеріалу, заробітну плату, витрати по перевезенню, по сплаті мита, зборів, а також вартість матеріалу і будівельних елементів, що поставляються замовником.

6.2. При страхуванні згідно з п. 3.2.2. цих Особливих умов - повної проектної (кошторисної) вартості кожного об'єкта страхування після завершення монтажу, включаючи витрати по перевезенню, сплаті мита, зборів та інші витрати по монтажу.

6.3. При страхуванні згідно з пп. 3.2.3. - 3.2.5. цих Особливих умов - дійсної вартості майна, визначеної відповідно до п.5.3 Правил, в місці його знаходження за цінами і тарифами, що діють на момент укладення договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.4. При страхуванні по п. 3.2.6. цих Особливих умов - ліміту відповідальності Страховика, узгодженого Сторонами при укладенні договору страхування.

6.5. Страхова сума може включати збільшення вартості робіт.

6.6. Страхування будівельно-монтажних робіт може бути частковим (вибіркове страхування майна, що утворюється на будівельному майданчику під час дії контракту будівництва). В цьому випадку страховою сумою є об'єктна кошторисна вартість будівництва, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.7. У разі вибіркового страхування договір страхування укладається стосовно частини об'єкта страхування зі складанням відповідного опису.

6.8. Договором страхування може встановлюватись ліміт відповідальності у межах страхової суми по окремому страховому випадку, по групі страхових випадків, за іншими критеріями.

6.9. За згодою Сторін може встановлюватися загальна франшиза за договором страхування (по усьому комплексу об'єктів будівництва /монтажу та/або виду робіт), окрема франшиза по кожному об'єкту будівництва /монтажу комплексу та/або виду робіт, по окремих ризиках.

7. УМОВИ БЕЗПЕКИ.

7.1. Страхувальник зобов'язаний дотримуватись всіх правил і умов безпеки:

7.1.1. Стосовно виконання робіт за договором підряду, необхідне протипожежне обладнання та достатня кількість вогнегасників має бути в наявності та функціонувати. Крім того, по відношенню до багатоповерхових об'єктів будівництва, справна система пожежних кранів має бути встановлена на один рівень (поверх) нижче, ніж найвищий рівень (поверх) проведення будівельних робіт і опечатана тимчасовими заглушками.

7.1.2. Шафи, в яких розташовані пожежні крані, шланги і вогнегасники, мають перевірятися уповноваженою Страхувальником особою, з регулярними інтервалами, щонайменше двічі на тиждень.

7.1.3. Вогневі відділення (ділянки) згідно вимог відповідних норм та правил є встановленими, шахти ліфтів, технологічні колодязі та інші отвори тимчасово закрито якомога скоріше після завершення структурних робіт, але у будь-якому випадку не пізніше початку внутрішніх робіт.

7.1.4. Сміття повинно вивозитися регулярно. Всі рівні (поверхи), на яких йдуть роботи, мають бути очищені від вогненебезпечного сміття наприкінці кожного робочого дня.

7.1.5. Належний дозвіл на проведення вказаних нижче робіт, обов'язковий для всіх осіб, що зайняті на відповідних роботах, пов'язаних з використанням або виникненням високої температури, зокрема, проте не обмежуючись:

- a) зварювальні роботи або роботи з різання і шліфування;
- б) роботи з використанням паяльних ламп та/чи подібних пристройів;
- в) застосування гарячого асфальту;
- г) або будь-які роботи, з відкритим вогнем або під час яких потребується або виділяється велика кількість тепла.

Вказані роботи мають проводитися лише в присутності, принаймні однієї особи, що має вогнегасник і навчена належно гасити пожежу.

Територія, де проводяться вказані роботи, перевіряється через годину після їх закінчення.

7.1.6. Зберігання матеріалів, має здійснюватись на різних складах, не перевищуючи кількості матеріалів на один склад, що визначається вартістю матеріалів, в розмірі, що не перевищує 25% від загальної вартості договору підряду, або іншого розміру, зазначеного в договорі страхування.

Окремі склади мають бути або на відстані 50 метрів один від одного, або відділеними вогнестійкими стінами. Крім того, всі вогненебезпечні матеріали та особливо всі вогненебезпечні рідини та гази, мають зберігатися на достатньо великій відстані від об'єкту будівництва та проведення робіт, пов'язаних з використанням або виникненням високої температури.

7.1.7. Страхувальник повинен призначити особу, уповноважену здійснювати протипожежний нагляд і відповідальну за стан протипожежної безпеки на об'єкті будівництва, будівельному майданчику і складах або територіях, що розташовані за його межами.

7.1.8. Страхувальник повинен встановити надійну протипожежну сигналізацію у термін, передбачений проектом і, якщо це можливо, має підтримуватись прямий телефонний зв'язок з найближчою пожежною частиною.

7.1.9. Страхувальник повинен розробити та поновлювати регулярно докладний план захисту від пожежі і заходів, включаючи евакуацію, на випадок пожежі.

7.1.10. Особи, зайняті на будівельних роботах мають бути навчені гасінню пожежі, з метою чого Страхувальник організує відповідні щотижневі інструктажі або тренування.

7.1.11. Найближча пожежна частина має бути ознайомлена з об'єктом будівництва та повинна мати вільний доступ до нього.

7.1.12. Будівельний майданчик має бути огорожений, а доступ до нього має контролюватися.

7.1.13. За згодою Сторін окремі вищезазначені правила та умови безпеки можуть бути скасовані або змінені.

8. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ, що застосовуються за цими Особливими умовами, зазначені в Додатку 7 до Правил.

9. Крім прав та обов'язків Сторін, вказаних в Розділі 10 Правил, при страхуванні на умовах п. 4.2.3 цих Особливих умов Страхувальник зобов'язаний:

9.1. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів сповістити Страховика про дату прийняття робіт, надати йому екземпляр Акта кінцевого прийому;

9.2. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів після підписання Акту кінцевого прийому повідомити Страховика кінцеву загальну вартість об'єкту будівництва.

10. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

10.1. Договір страхування укладається на умовах, передбачених Розділом 6 Правил.

10.2. Крім документів, зазначених в п. 6.2. Правил, Страхувальник при укладення договору страхування на вимогу Страховика повинен надати:

- документи, які підтверджують право Страхувальника на проведення будівельно-монтажних робіт (ліцензія);
- документи по виконанню будівельно-монтажних робіт (контракт /договір підряду на виконання будівельно-монтажних робіт, технічні правила будівництва та експлуатації об'єкту будівництва та т.ін.).

10.3. Строк дії договору страхування узгоджується Сторонами та вказується в договорі страхування. Договір страхування, як правило, укладається на період, визначений у контракті (договорі підряду) на виконання будівельно-монтажних робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.4. Якщо з причин, що не залежать від Страхувальника (Вигодонабувача), будівельні роботи будуть тимчасово призупинені (відсутність фінансування і т.ін.), дія договору страхування також призупиняється на такий строк, але не більш 3 (трьох) місяців. Договір страхування знову набирає чинності при поновленні робіт зі збільшенням періоду страхування на строк зупинення робіт без перерахування сплаченого страхового платежу по договору страхування. Страховик не відшкодовує збиток, що виник у період зупинення дії договору страхування.

При поновленні будівництва після більш ніж тримісячної перерви термін дії договору страхування може бути продовжений за згодою Сторін зі сплатою додаткового страхового платежу.

10.5. Дія договору страхування, за умови сплати Страхувальником страхового платежу, починається щодо страхових ризиків згідно з п.п. 4.2.1, 4.2.2, 4.4. цих Особливих умов безпосередньо після початку будівельно-монтажних робіт або після розвантаження застрахованих об'єктів на будівельному майданчику, за умови повідомлення Страхувальником Страховика про початок робіт або про розвантаження, але не раніше визначеної у договорі страхування дати, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.6. Якщо інше не передбачено договором страхування, дія договору страхування припиняється щодо страхових ризиків згідно з п.п. 4.2.1, 4.2.2, 4.4 цих Особливих умов і Страховик не несе відповідальності, зважаючи на те, що матиме місце першим:

- завершення будівельно-монтажних робіт; або;
- видача сертифікату (акту) про завершення/прийняття робіт; або;
- здача будь-якої частини робіт, або введення в експлуатацію такої частини; або;
- початок комерційного використання майна; або;
- дата закінчення періоду будівництва, який зазначено у договорі страхування.

Представник Страховика може брати участь у роботі комісії з приймання закінчених об'єктів в експлуатацію.

10.7. Згідно з п. 4.2.3 цих Особливих умов післяпусковий гарантійний період означає період, який **розпочинається** відразу після закінчення будівельного періоду згідно з п.10.6. цих Особливих умов, але не пізніше дня, вказаного в договорі страхування як день закінчення його дії, **та який закінчується**, зважаючи на те, що матиме місце першим:

- після закінчення терміну, вказаного в договорі страхування, з моменту початку періоду обслуговування застрахованого майна;
- після закінчення періоду страхування щодо ризику післяпускових гарантійних зобов'язань.

10.8. Якщо в результаті прискорення робіт, строк страхування закінчується раніше дати, зазначеної у договорі страхування, страховий платіж поверненню не підлягає.

11. Якщо договором страхування не передбачене інше, то відносини, не врегульовані цими Особливими умовами, регулюються Правилами добровільного страхування майна.

12. За взаємною згодою Сторін в договір страхування можуть бути включені інші умови, якщо ці умови не суперечать чинному законодавству України та цим Особливим умовам та Правилам.

13. Положення, викладені в цих Особливих умовах, доповнюють положення Правил та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Правил і цими Особливими умовами, застосовуються відповідні положення цих Особливих умов.

14. Відносно цих Особливих умов в іншому діють Правила добровільного страхування майна.

Додаток 4
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
 затверджених «07» квітня 2014 р.

ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ПЕРЕСУВНИХ МАШИН ВІД АВАРІЙ

м. Київ – 2014 р.

1. Відповідно до Правил та Особливих умов добровільного страхування пересувних машин від аварії (надалі – Особливі умови) Страховик укладає договори добровільного страхування пересувних машин від аварії (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ:

2.1. **Страхувальник** – юридична або дієздатна фізична особа, резидент або нерезидент України, особа без громадянства, яка має майновий інтерес, що не суперечить закону України, пов’язаний з володінням, користуванням і розпорядженням пересувними машинами, та яка уклала зі Страховиком договір страхування.

2.2. **Пересувні машини** – машини, стаціонарно встановлені на пересувних механічних транспортних засобах, або автономні машини, що переміщаються та призначенні для роботи під час їх транспортування або для експлуатації на різних об’єктах.

2.3. **Фізичний вибух** - раптовий розрив працюючої під тиском машини (казана, резервуара, що працює під тиском, і т.ін.) внаслідок впливу внутрішнього тиску пару, газу або рідини, що призвело до фізичного руйнування будь-якої частини машини та викиду робочого тіла машини.

2.4. „Утома” **механізму** - зміна механічних та фізичних властивостей механізмів машин внаслідок дії напруги та деформацій, що циклічно змінюються.

2.5. **Дефект** – кожна окрема невідповідність пересувної машини вимогам стандартів, технічних умов та іншої нормативно-технічної документації.

2.6. **Технічно справний стан** - стан пересувних машин, що відповідає усім вимогам нормативно-технічної або конструкторської документації або технічним описам та/або специфікаціям виробника даних машин.

3. Ці Особливі умови визначають особливості страхування пересувних машин, що враховують перераховані нижче, але не обмежуючись:

3.1. Пересувні машини, що виконують роботи з будівництва: екскаватори, гусенична техніка, канавокопачі, бульдозери, грейдери тощо;

3.2. Пересувні машини, що виконують роботу з ремонту доріг: дорожні бетоноукладачі, бетонообробні машини тощо;

3.3. Сільськогосподарські машини: тракторні сівалки, культиватори, косарки, машини для внесення в ґрунт мінеральних добрив, прес-підбирачі, дробарки, скарифікатори, сепаратори тощо;

3.4. Машини для лісної промисловості: трелювальні трактори, форвардеры, харвестери, сортиментовози тощо;

3.5. Підйомно – транспортні машини: кобиличні, порталні крани, мостові підйоми, мобільні крани, електротрактори, залізничні крани тощо;

3.6. Інші машини, що підпадають під визначення, зазначене в пп. 2.2 цих Особливих умов.

4. Разом з пересувною машиною також може бути застраховане додаткове приладдя та запасні частини, якщо вони безпосередньо та винятково використовуються разом з пересувною машиною та окремо зазначені в договірі страхування (додатку до нього) із зазначенням страхових сум.

5. На страхування можуть прийматися як окрема пересувна машина, так і повне машинне обладнання виробничої ділянки, цеху або заводу, якщо це передбачено в договірі страхування.

Застрахованими є тільки ті пересувні машини, які зазначені в переліку застрахованих пересувних машин. Перелік застрахованих пересувних машин є обов'язковим додатком до договору страхування.

6. На страхування приймаються пересувні машини, за умовою, що вони готові до експлуатації, знаходяться в технічно справному стані, пройшли пробні випробування та строк служби яких не минув на день укладення договору страхування. В разі, якщо строк служби пересувної машини, передбачений відповідними нормативними документами підприємства-виробника, закінчується в період дії договору страхування, договір страхування відносно цієї пересувної машини припиняється з дня, наступного за останнім днем строку служби пересувної машини.

Пересувні машини вважаються застрахованими під час їх експлуатації за функціональним призначенням. Договором страхування також може бути передбачене страхування під час зберігання, переміщення пересувної машини в межах території страхування (включаючи навантаження та розвантаження), демонтажу з метою переміщення, очищення, проведення технічного обслуговування або планово-попереджувальних ремонтів і її наступного повторного монтажу.

7. Пересувні машини, які монтуються в перший раз, вважаються застрахованими тільки з моменту повного завершення їх монтажу, пусконалагоджувальних робіт і, якщо це передбачено, успішного завершення їх випробувань.

8. Територія, на якій здійснюється експлуатація пересувних машин, повинна відповідати вимогам стандартів, норм та правил експлуатації відповідних пересувних машин.

9. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

9.1. Предметом договору страхування за цими Особливими умовами є майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), що не суперечать закону України, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням пересувними машинами.

10. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВІ ВИПАДКИ.

10.1. За цими Особливими умовами страховий ризик - це подія, внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника, що пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням пересувними машинами, може бути завдано шкоду.

10.2. Страховим випадком є зовнішнє пошкодження або знищення застрахованої пересувної машини внаслідок аварії, яка мала місце під час дії договору і не підпадає під виключення або обмеження страхування.

10.3. За цими Особливими умовами під **аварією** слід розуміти випадкове заподіяння пересувній машині ззовні раптової та непередбачуваної шкоди, внаслідок:

- а) наїзду/зіткнення з будь-якими нерухомими або рухомими предметами, тваринами;
- б) падіння, перекидання або перевертання пересувної машини;
- в) падіння на пересувну машину предметів або їх частин;
- г) удару по пересувній машині будь-яким предметом;
- д) інших подій, що ззовні впливають на застраховані пересувні машини, не виключені цими Особливими умовами або договором страхування, підпадають під визначення „аварія” та відповідають предмету страхування за цими Особливими умовами.

10.4. Додатково договором страхування може бути передбачено страхування пересувних машин на випадок їх пошкодження або знищення внаслідок всіх або окремих страхових ризиків, передбачених п. 3.2. Правил, а також на випадок вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, за умови наявності у Страховика діючої ліцензії на право здійснення страхування відповідного ризику.

11. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

11.1. Крім виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, зазначених у Розділі 4 Правил, за цими Особливими умовами до страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо аварія прямо або побічно пов'язана з:

11.1.1. Будь-якими дефектами, помилками при проектуванні та виготовленні, пошкодженнями застрахованих пересувних машин, що існували до моменту укладення договору страхування, які були або повинні були бути відомими Страхувальнику або особам, відповідальним за експлуатацію, зберігання, пересування, демонтаж застрахованих пересувних машин (надалі – представники Страхувальника).

11.1.2. Навмисними діями Страхувальника, його представників.

11.1.3. Порушенням правил та/або норм експлуатації електричних, опалювальних, водопровідних, каналізаційних та/або протипожежних систем, невиконанням розпоряджень державних та/або відомчих наглядових органів, якщо такі порушення з'явилися безпосередньо причиною збитку.

11.1.4. Експлуатацією, переміщенням, збереженням, демонтажем пересувних машин особами, які не є представниками Страхувальника та/або не мають права на здійснення відповідних дій.

11.2. Не визнається страховим випадком і не покривається страхуванням пошкодження або знищення застрахованих пересувних машин, що відбулося:

11.2.1. Під час переміщення застрахованих пересувних машин водним, повітряним транспортом, по залізничних коліях та автомобільним дорогам загального користування на платформах, якщо інше не зазначено у договорі страхування.

11.2.2. Під час експлуатації або під час стоянки (зупинки) застрахованих пересувних машин на автомобільних дорогах загального користування, якщо інше не зазначено у договорі страхування.

Вищевказане виключення не застосовується до пересувних машин, що виконують роботи з будівництва або ремонту доріг та/або пересувних машин, що перебувають на будівельних площацдах (площацдах для проведення робіт), якщо виконуються всі вимоги Правил дорожнього руху щодо оснащення пересувних машин спеціальними сигналами, та/або площацдах для провадження робіт відповідними знаками, сигнальними вогнями, направляючими та/або огорожуючими пристроями.

11.2.3. При експлуатації пересувних машин, що явно потребують ремонту (тобто необхідність ремонту була або повинна була бути відома Страхувальнику або його представникам).

Однак, обов'язок Страховика виплачувати страхове відшкодування зберігається, якщо Страхувальник доведе, що загиbelь або пошкодження пересувної машини ніяк не пов'язані з необхідністю її ремонту.

11.2.4. При експлуатації пересувної машини особою, що перебуває в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння.

11.2.5. При участі пересувних машин в експериментах або випробуваннях.

11.2.6. Внаслідок продовження експлуатації застрахованих пересувних машин після їх пошкодження внаслідок аварії, якщо така експлуатація привела до збільшення збитку.

11.2.7. Внаслідок крадіжки пересувної машини або спроби її здійснення, якщо інше не передбачено в договорі страхування.

11.2.8. Внаслідок дії страхових ризиків, передбачених п. 3.2. Правил, вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, якщо інше не передбачено договором страхування. Однак, якщо дія відповідних ризиків призвела до виникнення аварії, що призвело до пошкодження та знищення застрахованих пересувних машин, то збиток, завданий застрахованим пересувним машинам внаслідок аварії, підлягає відшкодуванню, якщо це передбачено договором страхування.

11.2.9. Внаслідок експлуатації пересувних машин не за призначенням, використання в умовах, що не відповідають інструкціям по експлуатації, зберіганню та переміщенню відповідної пересувної машини.

11.2.10. Внаслідок будь-яких внутрішніх та зовнішніх електричних, механічних несправностей, поломок (відмов) пересувних машин, їх вузлів, агрегатів або деталей, що виникли з будь-яких причин, включаючи, але не обмежуючись:

- замерзання або нестача охолоджуючої або іншої рідини;
- дія низьких температур;
- „утома” механізму;
- недолік води, палива або мастильних речовин;
- дія природних умов.

Однак, якщо внутрішня поломка (відмова) пересувної машини або її вузлів, агрегатів, деталей приводить до аварії (згідно з визначенням п.11.3. цих Особливих умов), то такий збиток підлягає відшкодуванню Страховиком.

11.2.11. Внаслідок природних процесів старіння, зносу, корозії, бруду та інших наслідків нормальної експлуатації, тривалих впливів атмосферних умов, при дотриманні всіх встановлених (нормативними документами або документацією виробника) правил та/або норм проектування, виготовлення та експлуатації.

11.2.12. Внаслідок фізичного вибуху парових котлів або сосудів високого тиску під впливом внутрішнього тиску рідини або пару, а також двигунів внутрішнього згорання та інших джерел енергії.

11.2.13. Внаслідок навмисного завищення нормативних експлуатаційних навантажень пересувних машин.

11.3. На страхування не приймаються:

11.3.1. Обладнання та/або машини, які згідно із термінологією цих Особливих умов, не належать до пересувних.

11.3.2. Пересувні машини, експлуатація яких заборонена за розпорядженням відповідних державних органів.

11.3.3. Пересувні машини для підземних або тунельних робіт (шахтове, гірничо-будівне та інше обладнання, в тому числі: заглибні насоси, вібратори спрямованої дії, гіdraulічні штовхачі, приводи, апаратура техніки безпеки, автоматичні, пускові апарати та ін.), якщо інше не передбачено договором страхування.

11.3.4. Пересувні машини для будівництва гідротехнічних споруджень або для роботи на надводних або підводних спорудженнях, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.3.5. Пересувні машини, що використовуються при проведенні дослідjuвальних, експериментальних робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.4. Не підлягають відшкодуванню Страховиком:

11.4.1. витрати Страхувальника на усунення електричних, механічних несправностей, внутрішньої поломки (відмови) пересувної машини або її вузлів, агрегатів, деталей, що виникли з будь-яких причин;

11.4.2. витрати, зроблені в рамках виконання планових ремонтів та поточного технічного обслуговування;

11.4.3. збитки Страхувальника, відповідальність за які в силу гарантійних зобов'язань, закону або договору несе виробник пересувних машин, їх постачальник або організація, що проводила їх ремонт або технічне обслуговування. Однак, якщо відповідальність виробника та/або постачальників обмежена за законом, збиток понад суми, що належать Страхувальнику від винної особи, підлягає відшкодуванню.

11.5. Страхування за цими Особливими умовами не поширюється на:

11.5.1. Транспортні засоби, призначенні винятково для перевезень вантажів або пасажирів, включаючи мотоцикли та мопеди.

11.5.2. Пересувні машини, призначені для участі в змаганнях або інших спортивних заходах.

11.5.3. Повітряні судна, морські або річкові судна, інші плавучі засоби.

11.5.4. Будівельні контори, комори, склади, майстерні, лабораторії, лабораторні автомобілі, а також на устаткування даних об'єктів.

11.5.5. Майно Страхувальника, його представників.

11.5.6. Основні та допоміжні матеріали, що витрачаються в процесі експлуатації пересувних машин, такі як: сировина, пальне, масло, хімікалії, каталізатори, фільтраційні, охолоджувальні, мастильні матеріали, матеріали що змащують.

11.5.7. Змінні деталі та інструмент всіх видів (свердла, різці, фрези, ножі, пилки, шліфувальні кола і т.ін.)

11.5.8. Вироби зі скла, кераміки, деревини.

11.5.9. Будь-яке електронне обладнання по обробці даних.

11.5.10. Офісне машинне обладнання.

11.5.11. Гусеничні стрічки, сита, шланги, фільтри, канати, ремені, щітки, автомобільні шини, ланцюги, кабелі та інші деталі або предмети, що швидко зношуються, які протягом експлуатації пересувної машини повинні неодноразово мінятися.

11.6. За письмовою згодою Сторін при укладенні договору страхування можуть бути передбачені деякі застереження до виключень зі страхових випадків та обмежень страхування, передбачених Розділом 11 цих Особливих умов, за умови, що такі застереження не суперечать законодавству України.

12. СТРАХОВА СУМА.

12.1. Розмір страхової суми визначається в порядку, передбаченому пп. 5.1. – 5.3. Правил.

12.2. За цими Особливими умовами під дійсною вартістю слід розуміти суму, що необхідна для придбання цілком аналогічної за призначенням та експлуатаційно-технічними характеристиками пересувної машини (включаючи витрати на перевезення, монтаж, оплату митних платежів та зборів, інші обов'язкові платежі), за вирахуванням суми, на яку зменшилась вартість застрахованої машини внаслідок її зносу, якщо вирахування зносу передбачене договором страхування.

13. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ, що застосовуються за цими Особливими умовами, зазначені в Додатку 8 до Правил, та розраховуються індивідуально залежно від категорії, умов експлуатації пересувних машин, від забезпечення безпекою та інших умов страхування.

14. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ТЕРІТОРІЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

14.1. Договір страхування укладається на умовах, передбачених Розділом 6 Правил.

14.2. Строк дії договору страхування узгоджується Сторонами та вказується в договорі страхування.

14.3. Пересувні машини вважаються застрахованими тільки під час їх знаходження на території страхування.

14.4. Машини, що переміщаються з території страхування внаслідок настання або безпосередньо перед неминучим настанням страхового випадку, також покривається страхуванням у випадку знищення, пошкодження в ході такого переміщення, якщо це передбачено договором страхування.

15. ПОРЯДОК ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

15.1. Виплата страхового відшкодування здійснюється в порядку та в строки, передбачені Розділом 13 Правил.

15.2. У випадку знищення або пошкодження моторів, дротів, підшипників, гусениць, шин, бульдозерних чи грейдерних ножів, екскаваторних ковшів усіх типів, акумуляторних батарей та інших частин, які підлягають багаторазовій заміні протягом терміну служби застрахованої пересувної машини через її підвищений знос (деталі, що швидко зношуються), з суми витрат на відновлення проводиться відповідні відрахування. Сума відрахувань розраховується виходячи із вартості цих частин безпосередньо перед настанням страхового випадку (дійсної вартості).

15.3. Якщо відбувається заміна пошкоджених частин пересувної машини, не дивлячись на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеці експлуатації застрахованої пересувної машини, Страховик відшкодовує Страхувальнику вартість ремонту цих частин, однак не більше вартості їх заміни, відповідно з вирахуванням зносу або без вирахування зносу, так як це передбачено договором страхування.

15.4. Якщо замінюються цілі вузли машин, наприклад, двигун, зчеплення або інші конструкційні елементи застрахованої пересувної машини, і якщо в них поряд з пошкодженими містяться і непошкоджені частини, розмір страхового відшкодування зменшується з урахуванням вартості непошкоджених частин.

16. За взаємною згодою Сторін в договір страхування можуть бути включені інші умови, якщо ці умови не суперечать чинному законодавству України, цим Особливим умовам та Правилам.

17. Положення, викладені в цих Особливих умовах, доповнюють положення Правил та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Правил і цими Особливими умовами, застосовуються відповідні положення цих Особливих умов.

18. Відносно цих Особливих умов в іншому діють Правила добровільного страхування майна.

Додаток 5
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
 затверджених «07» квітня 2014 р.

**ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
МАШИН ТА ОБЛАДНАННЯ ВІД ПОЛОМОК**

м. Київ – 2014 р.

1. Відповідно до Правил та Особливих умов добровільного страхування машин та обладнання від поломок (надалі – Особливі умови) Страховик укладає договори добровільного страхування машин та обладнання від поломок (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ.

2.1. Страхувальник – юридична або дієздатна фізична особа, резидент або нерезидент України, особа без громадянства, яка має майновий інтерес, що не суперечить закону України, пов’язаний з володінням, користуванням і розпорядженням машинами та обладнанням, та яка уклала зі Страховиком договір страхування.

2.2. Машини – пристрой, що перетворюють енергію та матеріали чи обробляють інформацію.

Залежно від призначення машини підрозділяються на:

- енергетичні (силові), до яких відносяться машини-генератори, що виробляють теплову та електричну енергію, машини-двигуни, що перетворюють енергію будь-якого виду (енергію води, вітру, теплову, електричну і т.ін.) у механічну;
- робочі, до яких відносяться машини, інструменти, апарати та інші види обладнання, призначенні для механічного, термічного та хімічного впливу на предмет праці (оброблюваний предмет) з метою зміни його форми, властивостей, стану або положення.

До робочих машин не відносяться транспортні засоби, призначені для перевезення людей та/або вантажів.

- неелектронне інформаційне обладнання, до яких відносяться механічні пристрой, призначенні для перетворення та зберігання інформації (засоби виміру та управління, оргтехніка, засоби відображення інформації, засоби зберігання інформації, театрально-сценічне обладнання).

2.3. Передавальні пристрой - електромережі, трубопроводи для передачі носія тепла, гарячої води та пари, трансмісії, включаючи всі проміжні пристрой, необхідні для трансформації (перетворення) та передачі енергії.

2.4. Стационарні машини – машини, стационарно встановлені на фундаментах, або машини, що переміщуються в межах території виробничої ділянки (цеху).

2.5. Пересувні машини – машини, стационарно встановлені на пересувних механічних транспортних засобах, або автономні машини, що переміщуються та призначені для роботи під час їх транспортування або для експлуатації на різних об'єктах.

2.6. Фізичний вибух - раптовий розрив працюючої під тиском машини (казана, резервуара, що працює під тиском, і т.ін.) внаслідок впливу внутрішнього тиску пару, газу або рідини, що призвело до фізичного руйнування будь-якої частини машини та викиду робочого тіла машини.

2.7. „Утома” механізму - зміна механічних та фізичних властивостей механізмів машин та обладнання внаслідок дії напруги та деформацій, що циклічно змінюються.

2.8. Дефект – кожна окрема невідповідність пересувної машини вимогам стандартів, технічних умов та іншої нормативно-технічної документації.

2.9. Технічно справний стан - стан машин/обладнання, що відповідає усім вимогам нормативно-технічної або конструкторської документації або технічним описам та/або специфікаціям виробника даних машин.

2.10. Зовнішній (внутрішній) фактор впливу – явище, процес або середовище, зовнішні (внутрішні) стосовно обладнання/машини або їх складових частин, які викликають або можуть викликати порушення технічно справного стану обладнання/машини в процесі експлуатації.

2.11. Залишкова вартість обладнання/машини в пошкодженному стані – грошова сума, за яку обладнання/машина в пошкодженному стані може бути продана на ринку.

3. Ці Особливі умови визначають особливості страхування енергетичних (силових), робочих та інших машин, обладнання:

- бойлери і парові котли з додатковим устаткуванням;
- машини, що виробляють енергію (парові котли, турбіни, генератори);
- машини й установки для розподілу енергії (трансформатори, високо- і низьковольтні установки);
- виробничі і допоміжні машини (верстати, ткацькі верстали, переробні машини або машини для виготовлення паперу, мішалки, насоси, компресори, апарати, трубопроводи);
- механічне устаткування (машини, вентилятори, компресори, преси, холодильні камери);
- устаткування й інструменти;
- будівельні машини (під будівельними машинами й устаткуванням розуміються тільки машини й устаткування, що виконують свої функції під контролем оператора, і пересувні);
- риштунки, металева опалубка, машини і пристрой для встановлення опалубки;
- контрольні, лабораторні прилади, обладнання майстерень, радіообладнання, обладнання протипожежної і охоронної сигналізації;
- інші машини та обладнання, що підпадають під визначення, зазначене в пп. 2.2. – 2.4. цих Особливих умов.

4. Згідно з цими Особливими умовами на страхування можуть прийматися передавальні пристрої, а також разом з машиною та/або обладнанням може бути застраховане додаткове приладдя та запасні частини, якщо вони безпосередньо та винятково використовуються разом з машиною та/або обладнанням та окремо зазначені в договорі страхування (додатку до нього) із зазначенням страхових сум.

5. На страхування можуть прийматися як окремі групи та види машин та/або обладнання, так і повне машинне обладнання виробничої ділянки, цеху або заводу, якщо це передбачено в договорі страхування.

Застрахованими є тільки ті машини/обладнання, які зазначені в переліку застрахованих машин/обладнання. Перелік застрахованих машин/обладнання є обов'язковим додатком до договору страхування.

6. На страхування приймаються машини та/або обладнання, за умовою, що вони готові до експлуатації, знаходяться в технічно справному стані, пройшли пробні випробування, та строк служби яких не минув на день укладення договору страхування. В разі, якщо строк служби машини та/або обладнання, передбачений відповідними нормативними документами підприємства-виробника, закінчується в період дії договору страхування, договір страхування відносно цієї машини/обладнання припиняється з дня, наступного за останнім днем строку служби машини/обладнання.

7. Машини та обладнання вважаються застрахованими під час їх експлуатації за функціональним призначенням. Договором страхування також може бути передбачене страхування під час зберігання, переміщення машини/обладнання в межах території страхування (включаючи навантаження та розвантаження), демонтажу з метою переміщення, очищення, проведення технічного обслуговування або планово-попереджуvalьних ремонтів і їх наступного повторного монтажу.

8. Машини та обладнання, яке монтується в перший раз, вважаються застрахованими тільки з моменту повного завершення їх монтажу, пусконалагоджувальних робіт і, якщо це передбачено договором страхування, успішного завершення їх випробувань.

9. Територія, на якій здійснюється експлуатація машин та обладнання, повинна відповісти вимогам стандартів, норм та правил експлуатації відповідного обладнання та машин.

10. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

10.1. Предметом договору страхування за цими Особливими умовами є майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), що не суперечать закону України, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням машинами та обладнанням.

11. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВІ ВИПАДКИ.

11.1. За цими Особливими умовами страховий ризик - це подія, внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника, що пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням машинами та обладнанням, може бути завдано шкоду.

11.2. Страховим випадком є пошкодження або знищення застрахованих машин/обладнання внаслідок їх поломки (виходу із ладу), яка мала місце на території страхування, під час дії договору і не підпадає під виключення або обмеження страхування.

11.3. За цими Особливими умовами під „**поломкою (виходом із ладу)**” слід розуміти ймовірну подію, що полягає в порушенні технічно справного стану машини та обладнання внаслідок раптового та непередбачуваного впливу на нього зовнішнього або внутрішнього факторів, зазначених в п. 11.4. цих Особливих умов, та внаслідок якої Страхувальник (Вигодонабувач) поніс або повинен понести витрати на ремонт або заміну обладнання/машини.

11.4. За цими Особливими умовами до страхових ризиків відносяться:

- непередбачені дефекти, помилки, допущені при проектуванні, виготовленні або другому та наступному монтажі машин/обладнання, дефекти ліття і матеріалів;
- ненавмисні помилки Страхувальника або його представників, що експлуатують, обслуговують, зберігають та/або переміщують застраховані машини/обладнання (надалі – представники Страхувальника);
- розриви тросів і ланцюгів;
- перевантаження, перегрів, вібрація, заклинювання, засмічення механізму сторонніми тілами, зміна тиску всередині механізму, дія відцентрової сили;
- гіdraulічний удар або нестача охолоджуючої або іншої рідини в котлах або апаратах, що діють за допомогою пари або рідин;
- вплив електроенергії у виді короткого замикання, перевантаження електромережі, спадання напруги, атмосферний розряд (крім удару блискавки) і т.ін., включаючи збитки від пожежі, що виникла у результаті цих явищ, якщо збиток заподіяній безпосередньо тому застрахованому обладнанню/машинам, у яких виникла пожежа;
- фізичний вибух парових котлів, двигунів внутрішнього згоряння й інших джерел енергії, за умови, що відшкодовується тільки збиток, заподіяній безпосередньо тому застрахованому обладнанню/машинам, у яких виник вибух;
- поломка або несправність приставок, захисних або регулюючих пристрій;
- дія низьких температур;
- інші події, що впливають на застраховані машини/обладнання, передбачені договором страхування, не виключені цими Особливими умовами та які відповідають предмету страхування за цими Особливими умовами.

11.5. Договором страхування може бути передбачено страхування від всіх або окремих ризиків, зазначених в п. 11.4. цих Особливих умов.

11.6. Додатково договором страхування може бути передбачено страхування машин та обладнання на випадок їх пошкодження або знищення внаслідок всіх або деяких страхових ризиків, передбачених п. 3.2. Правил, а також на випадок вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, за умови наявності у Страховика діючої ліцензії на право здійснення страхування відповідного ризику.

12. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

12.1. Крім виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, зазначених у Розділі 4 Правил, за цими Особливими умовами до страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки, нанесені майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача), прямо або побічно пов'язані з:

12.1.1. Будь-якими дефектами, помилками при проектуванні, виготовленні застрахованих машин/обладнання, що існували до моменту укладення договору страхування, які були або повинні були бути відомими Страхувальнику, його представникам.

12.1.2. Навмисними діями Страхувальника, його представників.

12.1.3. Експлуатацією, переміщенням, збереженням, демонтажем обладнання/машин особами, що не є представниками Страхувальника та/або не мають права на здійснення відповідних дій.

12.1.4. Непоясненим зникненням застрахованих машин/обладнання, їх недостачі, виявленої при проведенні інвентаризації, а також в інших випадках, коли відсутні будь-які достовірні докази того, що відбулося із застрахованими машинами/обладнанням, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.1.5. Порушенням правил та/або норм експлуатації електричних, опалювальних, водопровідних, каналізаційних та/або протипожежних систем, невиконанням розпоряджень державних та/або відомчих наглядових органів, якщо такі порушення з'явилися безпосередньо причиною збитку.

12.2. Не визнається страховим випадком і не покривається страхуванням пошкодження або знищення застрахованих машин/обладнання, що відбулися:

12.2.1. Під час переміщення застрахованих машин/обладнання водним, повітряним транспортом, по залізничних коліях та автомобільним дорогам загального користування на платформах, якщо інше не зазначено у договорі страхування.

12.2.2. Під час експлуатації застрахованих машин/обладнання або під час їх стоянки (зупинки) на автомобільних дорогах загального користування, якщо інше не зазначено у договорі страхування.

Вищевказане виключення не застосовується до машин/обладнання, що використовуються для будівництва або ремонту доріг та/або машин, що перебувають на будівельних площацдах (площацдах для проведення робіт), якщо виконуються всі вимоги Правил дорожнього руху щодо оснащення машин спеціальними сигналами, та/або площацдах для провадження робіт відповідними знаками, сигнальними вогнями, направляючими та/або огорожуючими пристроями.

12.2.3. При експлуатації машин/обладнання, що явно потребують ремонту (тобто необхідність ремонту була або повинна була бути відома Страхувальнику або його представникам).

Однак, обов'язок Страховика виплачувати страхове відшкодування зберігається, якщо Страхувальник доведе, що загибель або пошкодження машини/обладнання ніяк не пов'язані з необхідністю її ремонту.

12.2.4. При використанні застрахованої машини та/або обладнання не за призначенням, використання в умовах, що не відповідають інструкціям по експлуатації, зберіганню та переміщенню машини/обладнання.

12.2.5. Внаслідок природних процесів старіння, зносу, „утоми матеріалу”, корозії, бруду, накипу в резервуарах (казанах) та інших наслідків нормальної експлуатації, а

також тривалих впливів атмосферних умов, при дотриманні всіх встановлених (нормативними документами або документацією виробника) правил та/або норм проектування, виготовлення та експлуатації машин та обладнання.

Однак наступний збиток, заподіяний сусіднім деталям, вузлам, агрегатам у результаті взаємодії з деталями, вузлами й агрегатами, що піддалися впливу виключених факторів, підлягає страховому відшкодуванню.

12.2.6. При експлуатації застрахованих машин/обладнання особою, що перебуває в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння.

12.2.7. При участі машин та/або обладнання в експериментах або випробуваннях; внаслідок навмисного завищення нормативних експлуатаційних навантажень пересувних машин.

Однак збиток, викликаний аварійним відключенням турбоагрегату, що перебуває під навантаженням, збиток, що виник при випробуваннях трансформатора на коротке замикання, а також збиток, що виник при випробуваннях піднімальних пристроїв (кранів) з електричним приводом на аварійне гальмування, підлягає страховому відшкодуванню.

12.2.8. Внаслідок продовження експлуатації застрахованого обладнання та/або машин після їх пошкодження (відмови, поломки), якщо така експлуатація привела до збільшення збитку.

12.2.9. Внаслідок крадіжки машини/обладнання або спроби її здійснення, якщо інше не передбачено в договорі страхування.

Однак збиток внаслідок крадіжки з проникненням, грабежу та розбою, заподіяний не викраденому, але застрахованому обладнанню/машині, підлягає страховому відшкодуванню.

12.2.10. Внаслідок безпосередньої прямої дії страхових ризиків, передбачених п. 3.2. Правил, вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, якщо інше не передбачено договором страхування. Однак, якщо дія відповідних ризиків привела до виникнення поломки, що призвело до пошкодження або знищення застрахованої машини/обладнання, то цей збиток підлягає страховому відшкодуванню, якщо інше не передбачено договором страхування.

Збиток, заподіяний застрахованому обладнанню/машині в результаті впливу корисного вогню (вогню, що використовується для нагрівання робочого тіла), підлягає страховому відшкодуванню, якщо цей збиток виник внаслідок неконтрольованого відхилення процесу згоряння палива від установлених норм.

Збиток, викликаний перевантаженням вимірювального та регулюючого обладнання або коротким замиканням в електричних з'єднаннях застрахованого обладнання/машин внаслідок удару блискавки, підлягає страховому відшкодуванню.

12.2.11. При використанні машин/обладнання, експлуатація яких заборонена за розпорядженням відповідних державних органів.

12.2.12. При використанні машин/обладнання для підземних або тунельних робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.2.13. При використанні машин/обладнання для будівництва гідротехнічних споруджень або для роботи на надводних або підводних спорудженнях, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.3. Не підлягають відшкодуванню Страховиком витрати Страхувальника:

12.3.1. на усунення зовнішніх пошкоджень машин та/або обладнання, що винikли з будь-яких причин;

12.3.2. зроблені в рамках виконання поточного технічного обслуговування та планових ремонтів;

12.3.3. відповідальність за які в силу гарантійних зобов'язань, закону або договору несе виробник машин/обладнання, їх постачальник або організація, що проводила їх ремонт або технічне обслуговування. Однак, якщо відповідальність виробника та/або постачальників обмежена за законом, збиток понад суми, що належать Страхувальнику від винної особи, підлягає відшкодуванню.

12.4. Страхування за цими Особливими умовами не поширюється на:

12.4.1. Транспортні засоби та обладнання, встановлені на цих транспортних засобах, призначені винятково для перевезень вантажів або пасажирів, включаючи мотоцикли та мопеди.

12.4.2. Транспортні засоби та обладнання, встановлені на цих транспортних засобах, призначені для участі в змаганнях або інших спортивних заходах.

12.4.3. Повітряні судна, морські або річкові судна, інші плавучі засоби, а також на обладнання, встановлені на цих об'єктах.

12.4.4. Майно працівників Страхувальника, його представників.

12.4.5. Будь-яке електронне обладнання по обробці даних, в тому числі й на електронні частини застрахованих машин/обладнання.

12.4.6. Обшивка, покриття, вироби зі скла, кераміки, деревини.

12.4.7. Змінні деталі та інструмент всіх видів (свердла, різці, фрези, ножі, пилки і т.ін.).

12.4.8. Футеровка печей кладкою, топки, колосники та сопла.

12.4.9. Пересувне будівельне обладнання.

12.4.10. Основні та допоміжні матеріали, що витрачаються в процесі експлуатації машин/обладнання, такі як пальне, масло, хімікалії, каталізатори, фільтраційні, охолоджувальні, мастильні матеріали, матеріали що змащують.

12.4.11. Гусеничні стрічки, сита, шланги, фільтри, канати, ремені, щітки, автомобільні шини, ланцюги, кабелі та інші деталі або предмети, що швидко зношуються, які протягом експлуатації машини/обладнання повинні неодноразово мінятися.

12.5. Не розглядається як страховий випадок:

- Відмова роботи механізму машини/обладнання, що самоусувається;
- однократна відмова роботи механізму машини/обладнання, що усувається незначним втручанням обслуговуючого персоналу;
- відмови роботи механізму машини/обладнання, що усуваються шляхом регулювання або настроювання, а також шляхом переустановлення або заміни програмного забезпечення;
- відмова роботи механізму машини/обладнання, викликана досягненням машинами/обладнанням граничного стану, при якому їх подальша експлуатація неприпустима або недоцільна, або відновлення технічного справного стану неможливо або недоцільно.

12.6. За письмовою згодою Сторін при укладенні договору страхування можуть бути передбачені деякі застереження до виключень зі страхових випадків та обмежень страхування, передбачених Розділом 12 цих Особливих умов, за умови, що такі застереження не суперечать законодавству України.

13. СТРАХОВА СУМА.

13.1. Розмір страхової суми визначається в порядку, передбаченому Розділом 5 Правил.

14. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ, що застосовуються за цими Особливими умовами, зазначені в Додатку 9 до Правил, та розраховуються індивідуально залежно від категорії, умов експлуатації машин/обладнання, від забезпечення безпекою та інших умов страхування.

15. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

15.1. Договір страхування укладається на умовах, передбачених Розділом 6 Правил.

15.2. Строк дії договору страхування узгоджується Сторонами вказується в договорі страхування.

15.3. Машини та обладнання вважаються застрахованими тільки під час їх знаходження на території страхування (території цеху, виробничої ділянки, заводу тощо).

15.4. Машини та обладнання, що переміщуються з території страхування внаслідок настання або безпосередньо перед неминучим настанням страхового випадку, також покриваються страхуванням у випадку знищення, пошкодження в ході такого переміщення, якщо це передбачено договором страхування.

16. ПОРЯДОК ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

16.1. Виплата страхового відшкодування здійснюється в порядку та в строки, передбачені Розділом 13 Правил.

16.2. У випадку знищення застрахованої машини/обладнання страхове відшкодування виплачується в межах страхової суми в розмірі дійсної вартості обладнання/машини на день настання страхового випадку, включаючи витрати на демонтаж пошкодженого обладнання/машини, за вирахуванням залишкової вартості машини в пошкодженному стані або за вирахуванням вартості непошкоджених вузлів та деталей, що придатні для подальшого використання, в залежності від того, яка з цих сум виявиться більшою.

16.3. У випадку пошкодження застрахованої машини/обладнання страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат, необхідних для виконання ремонту із врахуванням витрат, передбачених п. 13.12. Правил, якщо інше не передбачене договором страхування. При цьому знос пошкоджених деталей не враховується, якщо інше не передбачене договором страхування.

16.4. При розрахунку суми витрат на ремонт пошкодженої машини/обладнання застосовуються такі правила:

- a) якщо існує технічна можливість зробити ремонт пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів машини/обладнання і витрати на їх ремонт нижче, ніж витрати на їх заміну, страховому відшкодуванню підлягають витрати на ремонт. Однак, якщо відбувається заміна пошкоджених частин не дивлячись на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеці експлуатації застрахованої машини/обладнання, Страховик відшкодовує Страхувальнику вартість заміни пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів машини/обладнання, однак не більше вартості їх ремонту;
- b) якщо ремонт пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів машини/обладнання технічно неможливий або вартість ремонту перевищує витрати на їх заміну, відшкодовується вартість нових деталей, вузлів, агрегатів. При цьому знос замінних вузлів та деталей не враховується, якщо інше не передбачене договором страхування;
- c) витрати на оплату робіт із проведення ремонту відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, а у випадку проведення ремонту силами Страхувальника - за собівартістю ремонту, залежно від того, яка із цих сум виявиться менше;
- d) додаткові витрати, пов'язані з терміновістю проведення робіт, терміновою доставкою матеріалів, деталей, запасних частин підлягають відшкодуванню, якщо це обумовлено договором страхування та необхідні суми на відшкодування зазначених витрат передбачені в договорі страхування;
- e) якщо при виконанні ремонту проводиться модернізація пошкодженої машини/обладнання, застосовуються деталі, вузли, агрегати та матеріали, що мають поліпшені характеристики (якість, термін служби, потужність тощо), страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат на ремонт, якби він провадився із застосуванням деталей, вузлів, агрегатів і матеріалів, аналогічних по своїм характеристикам деталям, вузлам, агрегатам та матеріалам, які були встановлені на застрахованій машині у момент страхового випадку;
- f) витрати на попередній ремонт пошкодженої машини/обладнання відшкодовуються тільки за умови, що попередній ремонт є частиною

остаточного ремонту, роботи з попереднього ремонту проводяться за згодою Страховика, і якщо у зв'язку з попереднім ремонтом не будуть перевищені загальні витрати на ремонт.

16.5. У випадку знищення або пошкодження моторів, дротів, підшипників, гусениць, шин, бульдозерних чи грейдерних ножів, екскаваторних ковшів усіх типів, акумуляторних батарей та інших частин, які підлягають багаторазовій заміні протягом терміну служби застрахованої машини/обладнання через її підвищений знос (деталі, що швидко зношуються), з суми витрат на відновлення здійснюються відповідні відрахування. Сума відрахувань розраховується виходячи із вартості цих деталей безпосередньо перед настанням страхового випадку (дійсної вартості), якщо інше не передбачено договором страхування.

16.6. Якщо замінюються цілі вузли машин, наприклад, двигун, зчеплення або інші конструкційні елементи застрахованої машини/обладнання, і якщо в них поряд з пошкодженими містяться і непошкоджені частини, страхове відшкодування скорочується з врахуванням вартості непошкоджених частин.

17. За взаємною згодою Сторін в договір страхування можуть бути включені інші умови, якщо ці умови не суперечать чинному законодавству України та цим Особливим умовам та Правилам.

18. Положення, викладені в цих Особливих умовах, доповнюють положення Правил та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Правил і цими Особливими умовами, застосовуються відповідні положення цих Особливих умов.

19. Відносно цих Особливих умов в іншому діють Правила добровільного страхування майна.

Додаток 6
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
затверджених «07» квітня 2014 р.

ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ

м. Київ – 2014 р.

1. Відповідно до Правил та Особливих умов добровільного страхування електронного обладнання (надалі – Особливі умови) Страховик укладає договори добровільного страхування електронного обладнання (надалі – договір страхування) зі Страхувальниками.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ:

2.1. **Електронне обладнання (пристрої)** – сукупність апаратури, обладнання, приладів, призначених для одержання, обробки, передачі та зберігання даних.

До електронного обладнання відносяться обладнання систем зв'язку та передачі інформації; засоби виміру, перевірки, діагностики, управління та контролю; засоби обчислювальної техніки та телекомунікації; оргтехніка; засоби автоматизації загальнопромислового та спеціального призначення; засоби візуального та акустичного відображення інформації; спеціалізоване електронне обладнання різного призначення; інші електронні пристрой.

2.2. **Стаціонарне електронне обладнання** – електронні пристрой, стаціонарно встановлені на будь-якому нерухомому об'єкті (мають постійне розташування).

2.3. **Пересувне (мобільне) електронне обладнання** – електронні пристрой, встановлені на транспортних засобах та призначені для експлуатації під час їх знаходження на транспортному засобі.

2.4. **Переносне електронне обладнання** – електронні пристрой, що допускають експлуатацію під час перенесення людиною.

2.5. **Mainframe** – обчислювальні системи з великою обчислювальною потужністю та значними інформаційними ресурсами, до якого може під'єднуватися велика кількість робочих місць з мінімальною оснащеністю (навіть монітор, клавіатура, пристрой позиціонування типу “миша” чи друкуючий пристрой не завжди обов'язкові). Для автоматизованих робочих місць, приєднаних до центрального комп'ютера, можуть використовуватися ПК. Сфера використання mainframe - це реалізація інформаційних технологій для забезпечення управлінської діяльності у великих фінансових і виробничих організаціях, організація різноманітних інформаційних систем, які забезпечують обслуговування великого числа користувачів в рамках однієї функції (біржові і банківські системи та інше), організація великих сховищ даних чи виконання інтенсивних обчислювальних робіт.

2.6. **Зовнішня установка** – установка електронного обладнання у місцях не захищених будинком від атмосферних впливів. Місця розміщення електронного обладнання, захищені тільки навісами, сітчастими огороженнями тощо, розглядаються як зовнішні.

2.7. **Внутрішня установка** – установка електронного обладнання всередині будинку, що захищає їх від атмосферних впливів.

2.8. **Технічно справний стан** - стан електронного обладнання, що відповідає усім вимогам нормативно-технічної або конструкторської документації або технічним описам та/або специфікаціям виробника даного обладнання.

2.9. **Відмова (механічна поломка)** – ймовірна подія, що полягає в порушенні технічно справного стану електронного обладнання та призводить до порушення механічної цілісності електронного обладнання.

2.10. **Логічна поломка** – поломка, яка полягає в зміні/припиненні дії програмного забезпечення, але не пов'язана, не впливає та не призводить до порушення механічної цілісності електронного обладнання.

2.11. „Утома” механізму - зміна механічних та фізичних властивостей механізмів машин внаслідок дії напруги та деформацій, що циклічно змінюються.

2.12. **Дефект** – кожна окрема невідповідність електронного обладнання вимогам стандартів, технічних умов та іншої нормативно-технічної документації.

2.13. **Залишкова вартість електронного обладнання в пошкодженому стані** – вартість реалізації електронного обладнання в пошкодженому стані; виторг від реалізації вузлів та деталей, придатних для використання за прямим призначенням або альтернативним

призначенням, вартість металевого ламу (скрапу) агрегатів та вузлів конструкції, отриманих в результаті ліквідації об'єкта за винятком витрат на його ліквідацію.

2.14. Вартість утилізаційна – величина, виражена в грошовому еквіваленті, яку очікується одержати від продажу електронного обладнання або його складових частин по закінченні строку служби та/або при неможливості подальшого використання, не для продуктивного використання (за ціною матеріалів, що містяться в ньому), з урахуванням витрат на утилізацію об'єкта.

2.15. Програмне забезпечення - важлива складова інформаційних технологій, що включає в себе комп'ютерні програми і дані, призначенні для вирішення певного кола задач і які зберігаються на машинних носіях. Програмне забезпечення являє собою або дані для використання в інших програмах, або алгоритм, що реалізований у вигляді послідовних інструкцій.

2.16. Програмно-апаратні засоби – технічні засоби, що містять комп'ютерну програму та дані, які не можуть змінюватися засобами користувача.

2.17. Носії інформації - матеріальні об'єкти, в т.ч. фізичні поля, у яких інформація знаходить своє відображення у вигляді символів, образів, сигналів, технічних рішень та процесів. До носіїв інформації відносяться пристрої зовнішньої пам'яті (магнітні носії: гнучкі та тверді магнітні диски, дискети, магнітні стрічки, cd-диски, dvd-диски, оптичні диски, інші змінні магнітні носії), оперативні запам'ятовувальні пристрої засобів обчислювальної техніки та пристроїв зв'язку.

3. Ці Особливі умови визначають особливості страхування електронного обладнання:

3.1. Електронні обчислювальні машини (типу mainframe, міні-ЕОМ, персональні комп'ютери, робочі станції і т.ін.), що використовуються для збору, обробки та збереження даних.

3.2. Периферійне обладнання у складі електронно-обчислювальних комплексів (принтери, сканери, стрічкопротягувальні пристрої, стримери, мережеве обладнання і т.ін.).

3.3. Електронні та радіовипромінюючі медичні апарати, а також наукова апаратура (рентгенівські апарати і установки для діагностики і терапії; випромінювачі, апарати типу „штучні легені”, „штучні нирки”; аналізатори, електронні мікроскопи і т.ін.).

3.4. Пристрої передачі інформації (телетайпи, телефони, радіолокаційні установки, модеми, радіо- та телепередавачі, що віщають і т.ін.).

3.5. Теле-, радіо-, кіно- та відеотехніка (телевізійні пристрої, апаратно-студійні блоки для кіно- та телестудій, відеокамери і т.ін.).

3.6. Множильна техніка (копіри, різографи).

4. На страхування приймається електронне обладнання, за умовою, що воно готово до експлуатації, знаходиться в технічно справному стані, пройшло пробні випробування, без механічних та корозійних пошкоджень та строк служби якого не минув на день укладення договору страхування. В разі, якщо строк служби електронного обладнання, передбачений відповідними нормативними документами підприємства-виробника, закінчується в період дії договору страхування, договір страхування відносно цього електронного обладнання припиняється з дня, наступного за останнім днем строку служби електронного пристрою.

5. На страхування можуть прийматися як окремі електронні пристрої, так і електронні пристрої, пов'язані за функціональним призначенням та об'єднані в системи. У випадку страхування електронних систем та мереж, застраховані можуть бути всі пристрої та обладнання системи, включаючи обладнання телекомунікаційної механіки (шафи, стійки), компоненти кабельних систем та мереж зв'язку.

6. Застрахованими є тільки ті електронні пристрої, які зазначені в переліку застрахованих електронних пристрій. Перелік застрахованих електронних пристрій є обов'язковим додатком до договору страхування і повинен містити інформацію, яка дозволяє точно ідентифікувати електронні пристрої.

7. Електронне обладнання вважається застрахованими під час його використання за призначенням, зберігання, транспортування в межах території страхування (в т.ч. навантаження та розвантаження), демонтажу з метою проведення технічного обслуговування, регламентних робіт, планових, поточних, середніх та капітальних ремонтів і їх наступного повторного монтажу.

8. Електронне обладнання, яке встановлюється або монтується в перший раз, вважається застрахованим тільки з моменту повного завершення його монтажу, установки, виконання пусконалагоджувальних робіт та успішного завершення випробувань (якщо вони необхідні).

9. Приміщення, у яких розміщаються електронні пристрої (при внутрішній установці) та місця розміщення (при зовнішній установці), повинні відповідати вимогам стандартів, норм і правил експлуатації електронного обладнання.

10. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

10.1. Предметом договором страхування є майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), що не суперечать закону України, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням електронним обладнанням.

11. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.

11.1. За цими Особливими умовами страховий ризик - це подія, внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника, що пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням електронним обладнанням, може бути завдано шкоду.

11.2. Страховим випадком є пошкодження або знищення застрахованого електронного обладнання (його частин) внаслідок його поломки (виходу із ладу), яка мала місце під час дії договору і не підпадають під виключення або обмеження страхування.

11.3. За цими Особливими умовами під „**поломкою (виходом із ладу)**” слід розуміти ймовірну подію, що полягає в порушенні технічно справного стану електронного обладнання внаслідок раптового та непередбачуваного впливу на нього будь-якого шкідливого фізичного фактору, зазначеного в п. 11.4. цих Особливих умов, та внаслідок якої Страхувальник (Вигодонабувач) поніс або повинен понести витрати на ремонт або заміну електронного обладнання.

11.4. До страхових ризиків відносяться:

11.4.1. Непередбачені дефекти, помилки, що допущені при проектуванні, виготовлені або другому чи наступному монтажі застрахованого електронного обладнання.

11.4.2. Дія внутрішніх факторів впливу – механічних (вібрація), теплових (перегрів) та/або електромагнітних (електричні перевантаження сили струму або напруги, коротке замикання, електростатичні розряди, електромагнітні перешкоди (несумісність), раптове припинення подачі електричного струму із сусідніх мереж енергопостачання, але за умови наявності джерел безперебійного живлення).

11.4.3. Ненавмисні помилки, необережність Страхувальника, осіб, що здійснюють експлуатацію, збереження, транспортування застрахованого електронного обладнання (надалі – представники Страхувальника).

11.4.4. Відмова електронних радіо компонентів.

11.4.5. Інші події, що впливають на застраховане електронне обладнання, передбачені договором страхування, не виключені цими Особливими умовами та які відповідають предмету страхування за цими Особливими умовами.

11.5. Договором страхування може бути передбачено страхування від всіх або окремих ризиків, зазначених в п. 11.3. цих Особливих умов.

11.6. Додатково договором страхування може бути передбачено страхування електронного обладнання на випадок його пошкодження або знищення внаслідок всіх або деяких страхових ризиків, передбачених п. 3.2. Правил, а також на випадок вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, за умови наявності у Страховика діючої ліцензії на право здійснення страхування відповідного ризику.

12. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

12.1. Крім виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, зазначених у Розділі 4 Правил, за цими Особливими умовами до страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо пошкодження або знищення застрахованого електронного обладнання прямо або побічно пов'язано з:

12.1.1. Будь-якими дефектами, помилками при проектуванні, виготовленні електронних пристроїв, що існували на момент укладення договору страхування, які були або повинні були бути відомими Страхувальнику (його представникам).

12.1.2. Проникненням в приміщення (територію страхування) дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері або інші отвори, якщо такі отвори не утворилися внаслідок дії небезпечних природних явищ або процесів, а також протиправних дій третіх осіб.

12.1.3. Забрудненням застрахованих електронних пристроїв небезпечними речовинами (радіоактивними, хімічними, біологічними), якщо таке забруднення не було викликано пожежею, вибухом, падінням пілотованих літальних апаратів, їх частин або наїздом наземних транспортних засобів.

12.1.4. Непоясненим зникненням застрахованих електронних пристроїв, їх недостачі, виявленої при проведенні інвентаризації, а також в інших випадках, коли відсутні будь-які достовірні докази того, що відбулося із застрахованим електронним обладнанням.

12.1.5. Навмисним завищеннем нормативних експлуатаційних навантажень електронного пристрою.

12.1.6. Експлуатацією, переміщенням, збереженням, демонтажем електронного обладнання особами, що не є представниками Страхувальника та/або не мають права на здійснення відповідних дій.

12.1.7. Пошкодженням застрахованого електронного обладнання у ході будівельних або монтажних робіт.

12.1.8. Наїздом транспортних засобів, що належать Страхувальнику, його представникам.

12.1.9. Порушенням правил та/або норм експлуатації електричних, опалювальних, водопровідних, каналізаційних та/або протипожежних систем, невиконанням розпоряджень державних та/або відомчих наглядових органів, якщо такі порушення з'явилися безпосередньою причиною збитку.

12.1.10. Впливу диму, пари або газу, що є частиною технологічного процесу виробництва.

12.1.11. Проведенням випробувань або експериментальних робіт.

12.1.12. Продовженням експлуатації застрахованого електронного обладнання після його пошкодження (відмови, поломки), якщо така експлуатація привела до збільшення збитку.

12.1.13. Логічною поломкою, розповсюдженням комп'ютерного вірусу та помилок програмування, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.2. Не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки Страхувальника, що виникли:

12.2.1. внаслідок природного зносу, корозії, „утоми” механізму, забруднення та інших наслідків нормальної експлуатації застрахованих електронних пристрій, поступової втрати ними своїх корисних властивостей, а також тривалого впливу кліматичних та погодних умов, звичайних для даної місцевості.

Однак наступний збиток, заподіяний електронному обладнанню (його частинам), безпосередньо не порушеним виключеними факторами, є застрахованим.

12.2.2. внаслідок помилок у конструкції, дефектів ліття та матеріалів, виробничих дефектів, якщо відповідальність за заподіяний збиток в силу гарантійних зобов'язань, закону або договору несе виробник або постачальник електронних пристрій, або особа, що проводила їх монтаж, збирання, ремонт або технічне обслуговування. Однак, якщо відповідальність виробника та/або постачальників обмежена за законом, збиток понад суми, що належать Страхувальнику від винної особи, підлягає відшкодуванню;

12.2.3. внаслідок крадіжки електронного обладнання або спроби її здійснення, якщо інше не передбачено договором страхування.

Однак збиток внаслідок крадіжки з проникненням, грабежу та розбою, заподіяний не викраденому, але застрахованому електронному обладнанню, підлягає страховому відшкодуванню.

12.2.4. внаслідок безпосередньої дії страхових ризиків, передбачених п. 3.2 Правил, вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, якщо інше не передбачено договором страхування.

Однак, якщо дія відповідних ризиків привела до виникнення поломки, що привело до пошкодження або знищення застрахованого електронного обладнання, то цей збиток підлягає страховому відшкодуванню, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.2.5. внаслідок перерви у постачанні електроенергії, газу або води (рідини). Однак пошкодження або знищення електронних пристрій у результаті аварій електромереж, систем газо- і водопостачання (систем охолодження), є застрахованим із дотриманням вимог, зазначених в п. 11.4.2. цих Особливих умов.

12.2.6. внаслідок пошкодження або знищення електронних ламп, електровакуумних приладів, стрічкових транспортерів, запобіжників, ременів, тросів, дротів, ланцюгів, гумових шин, змінного інструмента, предметів зі скла, порцеляни, кераміки або інших витратних матеріалів.

Однак їх пошкодження або знищення внаслідок пожежі, заходів по її гасінню, удару блискавки, вибуху, техногенної аварії, впливу небезпечних природних явищ, крадіжки є застрахованим.

12.2.7. внаслідок гніздування, зараження паразитами, пошкодження або забруднення продуктами життєдіяльності комах, птахів, гризунів та інших тварин;

12.2.8. під час переміщення застрахованого електронного обладнання водним, повітряним транспортом, по залізничних коліях та автомобільним дорогам загального користування на платформах, якщо інше не зазначено в договорі страхування;

12.2.9. при експлуатації електронного обладнання, що явно потребує ремонту (тобто необхідність такого ремонту була або повинна бути відома Страхувальнику, його представникам);

12.2.10. при використання електронного обладнання не за призначенням, використання в умовах, що не відповідають інструкціям по експлуатації, зберіганню та переміщенню електронного обладнання;

12.2.11. при експлуатації електронного обладнання особою, що перебуває в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп’яніння.

12.3. Страхування не поширюється на будь-яке електронне обладнання, що згідно із термінологією цих Особливих умов не належить до електронного.

12.4. Якщо інше не передбачено договором страхування, не вважаються застрахованими вузли та деталі, що швидко зношуються, або підлягають регулярній заміні протягом строку служби електронного пристроя, зокрема:

- а) інструменти, пристосування та змінні деталі;
- б) комплектуючі, аксесуари, витратні матеріали (реагенти, тонер, термобарабани, охолоджувальні рідини, плівки, папір тощо);
- в) змінні магнітні носії (гнучкі магнітні диски, дискети, магнітні стрічки, cd-диски, dvd-диски, оптичні диски, інші змінні магнітні носії);
- г) деталі та вузли, що підлягають регулярній заміні (запобіжники, батареї, що не підлягають перезарядженню, джерела світла тощо);
- д) окрім компонентів електронних пристройів (з'єднувальні кабелі, переходники, з'єднувачі тощо), що не входять у комплект стандартної поставки пристроя;
- е) електронні ключі, карти з вбудованим мікропроцесором (мікрочипом) (смарт-картки, sim-карти, карти доступу тощо).

12.5. На особливих умовах за погодженням Сторін договором страхування може бути передбачено страхування:

12.5.1. Обладнання з програмним управлінням, а саме:

- а) спеціалізованого програмного забезпечення (внутрішнього або резидентного), що постійно зберігається в пам'яті мікропроцесорної (електронної) системи (мікроконтролерів, процесорів обробки сигналів, ПЗУ, програмувальних матриць тощо):
  - системного програмного забезпечення мікропроцесорних систем;
  - прикладного алгоритмічного та програмного забезпечення мікропроцесорних систем.
- б) спеціалізованого програмного забезпечення електронних пристройів, що поставляється виробником разом з обладнанням (обладнання зв'язку та телекомуникації, інструментальні засоби різного призначення тощо).

12.5.2. Зовнішніх носіїв інформації та даних. В цьому випадку Страховик відшкодовує збиток, пов'язаний із знищеннем, втратою або перекручуванням електронних даних, що перебувають на застрахованих носіях інформації.

Під знищеннем, загибеллю електронних даних (інформації) розуміється така зміна їх стану, при якому вони перестають існувати в силу втрати основних якісних ознак та Страхувальник не має можливості відновити їх за допомогою штатних коштів програмного забезпечення або іншим способом відновити, одержати втрачені електронні дані.

Під перекручуванням електронних даних (інформації) розуміється їх видозміна, що характеризується появою нових (небажаних) властивостей.

У договорі страхування, за згодою сторін, повинні бути визначені ознаки, по яких електронні дані (інформація) вважаються повністю загиблими.

Застрахованими можуть бути такі електронні дані: інформація в електронній формі, програмне забезпечення, програмно-інформаційні продукти, набір команд (програма) і т.ін., що перебувають на пристроях зовнішньої пам'яті, включаючи змінні магнітні носії (гнучкі магнітні диски, дискети, магнітні стрічки, cd-диски, dvd-диски, оптичні диски і т.ін.) та оперативних запам'ятовувальних пристройів.

Не є застрахованими електронна інформація, що не відповідає вимогам чинного законодавства України та міжнародних нормативних актів; безкоштовне (типу freeware), умовно-безкоштовне (типу shareware) та/або вільно розповсюджуване програмне забезпечення; програмне забезпечення без ліцензії (ліцензійної угоди) на використання; зняті з виробництва програмне забезпечення (програмні продукти).

Не підлягає відшкодуванню збиток, завданий електронним даним внаслідок логічної поломки, розповсюдження комп'ютерного вірусу та помилок програмування, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.6. Не розглядаються як пошкодження або знищення електронного обладнання, наступні події:

- a) Відмова, що самоусувається:
  - однократна відмова, що усувається незначним втручанням обслуговуючого персоналу;
  - відмови, що усуваються шляхом регулювання або настроювання, а також шляхом переустановлення або заміни програмного забезпечення;
  - відмова, обумовлена природними фізико-хімічними процесами старіння, зносу, корозії, „утоми” матеріалів, процесами електроміграції в матеріалах та структурах напівпровідникових, оптоелектронних пристрій та інтегральних мікросхем, а також інших процесів, які неминуче протікають в елементах електронного обладнання та його складових частин при дотриманні всіх встановлених (нормативними документами або документацією виробника) правил та/або норм проектування, виготовлення та експлуатації;
  - відмова, викликана досягненням електронним обладнанням граничного стану, при якому його подальша експлуатація неприпустима або недоцільна, або відновлення його технічно справного стану неможливо або недоцільно.
- Однак відмови, що усуваються шляхом переустановки або заміни програмного забезпечення в програмно-апаратних засобах або шляхом заміни програмно-апаратних засобів, визнаються страховими випадками.
- b) ефекти зовнішнього вигляду, що не порушують нормальнє функціонування електронного пристрію (подряпини та потертості на полірованих, лакованих і т.ін. поверхнях, вм'ятини, відколи, тріщини тощо).

12.7. За письмовою згодою Сторін при укладенні договору страхування можуть бути передбачені деякі застереження до виключень зі страхових випадків та обмежень страхування, передбачених Розділом 12 цих Особливих умов, за умови, що такі застереження не суперечать законодавству України.

13. СТРАХОВА СУМА.

13.1. Розмір страхової суми визначається в порядку, передбаченому Розділом 5 Правил.

14. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ, що застосовуються за цими Особливими умовами, зазначені в Додатку 10 до Правил, та розраховуються індивідуально залежно від категорії, умов експлуатації електронного обладнання, від забезпечення безпекою та інших умов страхування.

15. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ. ТЕРИТОРІЯ СТРАХУВАННЯ.

15.1. Строк дії Договору встановлюється за згодою Сторін і може становити від 1-го місяця до 1-го року, якщо в договорі страхування не зазначено інше.

15.2. Територію страхування електронного обладнання є:

15.2.1. Для стаціонарних електронних пристрій – місце фізичного знаходження (розміщення). Стационарні електронні пристрій вважаються застрахованими тільки на території, зазначеній в договорі страхування. Якщо вони переміщаються на іншу територію, договір страхування у відношенні переміщених електронних пристрій не діє.

15.2.2. Для пересувних (мобільних) електронних пристрій – транспортний засіб (транспортні засоби), на якому встановлені ці пристрій та територія використання транспортного засобу.

Мобільні електронні пристрій вважаються застрахованими тільки за умови знаходження на транспортних засобах, у межах території використання транспортних засобів, зазначених у договорі страхування. Якщо вони переміщаються на інші транспортні засоби, або за межі території використання транспортного засобу (на іншу територію), договір страхування у відношенні переміщених електронних пристрій не діє.

На особливих умовах за погодженням сторін можливе страхування пересувного (мобільного) електронного обладнання без зазначення території страхування.

15.2.3. Для переносних електронних устроїв - територія, зазначена в договорі страхування (місця фізичного знаходження, розміщення). Якщо вони переміщаються за межі території страхування (на іншу територію), договір страхування у відношенні переміщених електронних пристройів припиняє свою дію.

На особливих умовах за погодженням Сторін можливе страхування переносного електронного обладнання без зазначення території страхування.

15.3. Страхування переміщених електронних пристройів (стационарних, мобільних) на іншу територію може бути відновлене за згодою Сторін після проведення монтажних, пусконалагоджувальних робіт та випробувань на новому місці. Умови страхування переміщеного електронного обладнання визначається додатковою угодою до договору страхування.

15.4. Територія страхування зазначається в договорі страхування.

15.5. Електронне обладнання, що переміщують з території страхування внаслідок настання або безпосередньо перед неминучим настанням страхового випадку, також покривається страхуванням у випадку знищення, пошкодження в ході такого переміщення, якщо це передбачено договором страхування.

16. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

16.1. Виплата страхового відшкодування здійснюється в порядку та в строки, передбачені Розділом 13 Правил.

16.2. У випадку знищення застрахованого електронного обладнання внаслідок поломки (виходу із ладу) страхове відшкодування виплачується в розмірі дійсної вартості електронного обладнання на день настання страхового випадку, включаючи витрати на демонтаж пошкодженого електронного обладнання, але не більше страхової суми, встановленої договором страхування по даній одиниці електронних пристройів.

При цьому із суми страхового відшкодування вираховується утилізаційна вартість або залишкова вартість електронного обладнання в пошкодженному стані.

16.3. У випадку втрати застрахованого електронного обладнання внаслідок крадіжки з проникненням, грабежу або розбою страхове відшкодування виплачується в розмірі дійсної вартості (з врахуванням зносу, якщо інше не передбачено договором страхування) електронного обладнання на день настання страхового випадку, але не більше страхової суми, встановленої договором страхування по даній одиниці електронного обладнання.

16.4. У випадку пошкодження застрахованого електронного обладнання внаслідок поломки (виходу із ладу), що може бути усунена, страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат, необхідних для виконання ремонту із врахуванням витрат, передбачених п. 13.14. Правил. При цьому знос пошкоджених деталей не вираховується, якщо інше не передбачене договором страхування.

16.5. При розрахунку суми витрат на ремонт пошкодженого електронного обладнання застосовуються такі правила:

- a) Якщо існує технічна можливість зробити ремонт пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів електронного пристроя, щодо якого настав страховий випадок, і витрати на їх ремонт нижче, ніж витрати на їх заміну, страховому відшкодуванню підлягають витрати на ремонт. Якщо відбувається заміна пошкоджених частин не дивлячись на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеці експлуатації застрахованого електронного обладнання, Страховик відшкодовує Страхувальному вартість заміни цих частин, однак не більше вартості їх ремонту.
- b) Якщо ремонт пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів електронного пристроя, що відмовив, технічно неможливий або вартість ремонту перевищує витрати на

їх заміну, відшкодовується вартість нових деталей, вузлів, агрегатів. При цьому знос замінних вузлів та деталей не враховується, якщо інше не передбачене договором страхування

- в) Витрати на оплату робіт із проведення ремонту відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, а у випадку проведення ремонту силами Страхувальника - за собівартістю ремонту, залежно від того, яка із цих сум виявиться менше.
- г) Якщо при виконанні ремонту проводиться модернізація пошкодженого електронного обладнання, застосовуються деталі, вузли, агрегати та матеріали, що мають поліпшені характеристики (якість, термін служби, потужність тощо), страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат на ремонт, якби він провадився із застосуванням деталей, вузлів, агрегатів і матеріалів, аналогічних по своїм характеристикам деталям, вузлам, агрегатам та матеріалам, які були встановлені на застрахованому електронному пристрой у момент страхового випадку.
- д) У розрахунок включаються витрати на проведення тільки тих робіт, які необхідні для усунення відмови (механічної поломки) застрахованих електронних пристрой (наслідків страхового випадку).

Додаткові витрати, зв'язані з терміновістю проведення робіт, терміновою доставкою запасних частин, матеріалів, деталей, перевезенням повітряним транспортом, видатки на оплату проїзду технічних фахівців до місця ремонту електронних пристрой і назад, витрати, зроблені в рамках виконання поточного технічного обслуговування та планових ремонтів не відшкодовуються, якщо інше не передбачено договором страхування.

- е) Страхувальник зобов'язується надати документи, що підтверджують проведення ремонту та/або заміну пошкоджених деталей, вузлів, агрегатів.
- ж) Витрати на попередній ремонт пошкодженого електронного обладнання відшкодовується тільки за умови, що попередній ремонт є частиною остаточного ремонту, роботи з попереднього ремонту проводяться за згодою Страховика, і якщо у зв'язку з попереднім ремонтом не будуть перевищені загальні витрати на ремонт.

16.6. Для електронних пристрой, що перебувають у володінні та користуванні Страхувальника на підставі договору оренди (лізингу) або безоплатного користування, розмір страхового відшкодування обмежується сумою документально підтверджених витрат на ремонт (відновлення) застрахованих електронних пристрой, які Страхувальник (Вигодонабувач) зробив або повинен буде зробити на користь власника майна на підставі закону або договору.

16.7. При страхуванні обладнання з програмним управлінням страховому відшкодуванню підлягають витрати Страхувальника (Вигодонабувача) пов'язані з переустановкою або заміною спеціалізованого програмного забезпечення, встановленого на обладнанні із програмним управлінням, за умови, що загибель або перекручування програмного забезпечення відбулися внаслідок відмови (механічної поломки) застрахованого електронного пристрою або блоку програмного управління.

У випадку повної загибелі або втрати застрахованого електронного пристрою або блоку програмного управління, страховому відшкодуванню підлягають збитки Страхувальника (Вигодонабувача) у розмірі вартості спеціалізованого програмного забезпечення на день заподіяння збитку, за умови, що вартість програмного забезпечення не входить у вартість електронного пристрою, але не більше страхової суми.

16.8. При страхуванні зовнішніх носіїв інформації та даних:

16.8.1. У випадку повної загибелі електронних даних (інформації), страхове відшкодування виплачується в розмірі страхової суми, встановленої договором

страхування.

16.8.2. У випадку перекручування електронних даних (інформації), якщо їх відновлення можливо, то страхове відшкодування виплачується в розмірі витрат на відновлення, але не більше страхової суми, встановленої договором страхування.

16.8.3. Якщо інше не передбачено договором страхування, до суми страхового відшкодування включається вартість знищених, загиблих, пошкоджених змінних магнітних носіїв.

17. За взаємною згодою Сторін в договір страхування можуть бути включені інші умови, якщо ці умови не суперечать чинному законодавству України, цим Особливим умовам та Правилам.

18. Положення, викладені в цих Особливих умовах, доповнюють положення Правил та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Правил і цими Особливими умовами, застосовуються відповідні положення цих Особливих умов.

19. Відносно цих Особливих умов в іншому діють Правила добровільного страхування майна.

Додаток 7
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
затверджених «07» квітня 2014 р.

**БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
З ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ**

1. Основні базові тарифи (Тб), подані у Таблиці 1, розраховані на період будівельно-монтажних робіт, виходячи виключно зі страхових ризиків, які в ній перелічені.

Базові річні страхові тарифи *, %

Таблиця 1

Найменування ризику	Річний страховий тариф (Тб), %
«З відповідальністю за всі ризики»	0,20 – 0,50
«З відповідальністю за окремі ризики», в т.ч.:	---
пошкодження водою, що використовується при гасінні пожежі;	0,08 – 0,15
протиправні дії третіх осіб: крадіжка з проникненням, грабіж, розбій, умисне знищення або пошкодження майна;	0,08 – 0,15
виробнича аварія при проведенні будівельно-монтажних робіт, в т. ч. аварії інженерних мереж (водопроводу, каналізації, теплопостачання, електропостачання);	0,10 – 0,20
помилки при виконанні монтажних робіт;	0,18 – 0,25
обвалення або ушкодження будівельного об'єкта, у тому числі частинами, що обвалиюються або падають;	0,10 - 0,20
ненавмисне порушення норм і правил проведення робіт (помилка, неуважність тощо) персоналом, який проводить будівельно-монтажні роботи;	0,18 – 0,25
випробовування і введення в експлуатацію	0,08 – 0,15
інші ризики зовнішнього впливу (звуковий удар, падіння предметів та їх частин, пошкодження димом)	0,005 – 0,08
бій скла	1,0 – 2,0
«Післяпускові гарантії і зобов'язання»	0,10 – 0,30

* - конкретний розмір страхового тарифу встановлюється в залежності від цільового призначення об'єкта (житлові будівлі, нежитлові будівлі, склади, мости, дамби, енергетична сфера тощо), що будуються / монтується.

2. Розрахунковий страховий тариф (T_p) визначається з урахуванням коригуючих коефіцієнтів, які застосовуються до базових страхових тарифів за формулою:

$$T_p = T_b \times K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4,$$

де T_b – базовий страховий тариф [Таблиця 1];

K_1 – коригуючий коефіцієнт, що враховує розмір франшизи [Таблиця 2];

K_2 – коригуючий коефіцієнт, що враховує розмір страхової суми за договором страхування;

K_3 – коригуючий коефіцієнт, що враховує рішення андерайтера;

K_4 – коригуючий коефіцієнт, що враховує необумовлені фактори ризику;

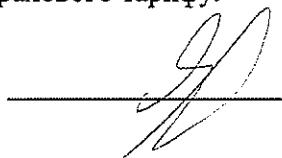
3. Коригуючий коефіцієнт, що враховує розмір франшизи, K_1

Таблиця 2

<i>Розмір франшизи (у % від страхової суми)</i>	0,30%, одинак не менше 4 500,00 грн.	0,50% одинак не менше 7 500,00 грн.	1,00% одинак не менше 15 000,00 грн.	2,00% одинак не менше 30 000,00 грн.	3,00% одинак не менше 45 000,00 грн.	5,00% одинак не менше 75 000,00 грн.	10,00% одинак не менше 150 000,00 грн.	більше 10,00%
Коефіцієнт	1,00	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,60	0,50

- В залежності від розміру страхової суми за договором страхування до базових страхових тарифів може застосовуватися коригуючий коефіцієнт K_2 у межах 0,3 - 2,0.
- До базових страхових тарифів може застосовуватись андерайтерський коефіцієнт K_3 у межах 0,5 – 2,5.
- В залежності від інших істотних факторів, визначених у договорі страхування, може застосовуватись коригуючий коефіцієнт K_4 від 0,1 до 5,0 відповідно до впливу вищезазначених факторів на ступінь ризику.
- Конкретний розмір страховогого тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін.
- Норматив витрат на ведення справи становить 40% від страховогого тарифу.

Актуарій: Яценко Я.В. (свідоцтво №01-008 від 02.02.2012)

Додаток 8
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
затверджених «07» квітня 2014 р.

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
ПО ДОБРОВІЛЬНОМУ СТРАХУВАННЮ ПЕРЕСУВНИХ МАШИН ВІД АВАРІЇ

1. Основні базові тарифи (T_b) по добровільному страхуванню пересувних машин від аварії наведені у Таблиці 1, розраховані на один рік, виходячи виключно з виду (типу) пересувних машин, які в ній перелічені.

Базові річні страхові тарифи, %

Таблиця 1

Назва пересувної машини	Тариф по страховому випадку „аварія”
Сільськогосподарські машини, машини для лісової промисловості	1,30
Підіймально-транспортні машини	
Баштовий поворотний звід (журав)	0,60
Кобиличні, порталні крани, мостові підйоми, дерик-крани, кабельні зводи	0,60
Мобільні крани і автозводи	1,30
Залізничні крани та крани на гусеничному ході	1,30
Автонавантажувачі, включаючи навантажувачі з двигуном внутрішнього згоряння або дизельною повідною, виделкові вантажники з електроприводами, електротрактори, електрокари	0,70
Самоскиди, що використовуються в кар'єрах, каменоломнях	1,30
Самоскиди, що використовуються для будівництва	1,10
Пересувні машини, що виконують роботу з будівництва	
Екскаватори, гусенична техніка, навантажувальна техніка, що використовується при будівництві, така як: гусеничний екскаватор, ланцюговий (багатоківшевий) екскаватор, ланцюговий (багатоковшевий), роторний, екскаватор на пневматичних шинах, канавокопач, скрепер, бульдозер, навантажувач на гусеничному ході і на пневмашинах, скрапер (самохідний колісний), грейдер, киркувальник (розпушник)	0,80
Екскаватори, гусенична техніка, навантажувальна техніка, що використовується в кар'єрах, каменоломнях і т.п.	1,05
Пересувні машини, що виконують роботу з ремонту доріг	
Бетонообробна машина для чорного литого асфальту і бетонного покриття та інші машини для дорожнього будівництва	0,70

ПАТ «ХДІ страхування»

Коригуючий коефіцієнт K_1 в залежності від обраної франшизи (Таблиця 2).

Таблиця 2

Франшиза, грн.	Коригуючий коефіцієнт для страхової суми до 2 500 000 грн.	Коригуючий коефіцієнт для страхової суми більше 2 500 000 грн.
до 1 000	1,5 - 1,10	1,5 - 1,10
2 500	1,00	1,00
5 000	0,90	0,94
10 000	0,85	0,89
20 000	0,75	0,78
більше 20 000,01	0,70 – 0,45	0,75 – 0,50

В залежності від розміру страхової суми за договором страхування до базових страхових тарифів може застосовуватися коригуючий коефіцієнт K_2 у межах 0,3 - 2,0.

До базових страхових тарифів може застосовуватись андерайтерський коефіцієнт K_3 у межах 0,5 – 2,5.

В залежності від інших істотних факторів, визначених у договорі страхування, може застосовуватись коригуючий коефіцієнт K_4 від 0,1 до 5,0 відповідно до впливу вищезазначених факторів на ступінь ризику.

За договором страхування, укладеним на строк менше 1 року, розмір страхового платежу визначається як добуток розрахункового страхового платежу на коефіцієнт короткостроковості (K_m) на підставі Таблиці 3 в залежності від строку дії договору страхування.

**Коефіцієнти короткостроковості
в залежності від строку дії договору страхування**

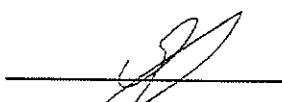
Таблиця 3

Стрік дії договору (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Стрік дії договору (днів)	1-45	46-75	76-105	106-135	136-165	166-195	196-225	226-255	256-285	286-315	316-345
Коефіцієнт коротко- строковості (K_m)	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін.

Норматив витрат на ведення справи становить 40 % від страхового тарифу.

Контурарій: Яценко Я.В. (свідоцтво №01-008 від 02.02.2012)

Додаток 9
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
затверджених «07» квітня 2014 р.

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
ПО ДОБРОВІЛЬНОМУ СТРАХУВАННЮ МАШИН ТА ОБЛАДНАННЯ ВІД ПОЛОМОК

1. Основні базові тарифи (Тб) по добровільному страхуванню машин та обладнання від поломок наведені у Таблиці 1, розраховані на один рік, виходячи виключно зі страхових ризиків, які в ній перелічені.

Базові річні страхові тарифи, %

Таблиця 1

Страхові ризики	Річний страховий тариф, %
Непередбачені дефекти, помилки, допущені при проектуванні, виготовленні або другому та наступному монтажі машин/обладнання, дефекти ліття і матеріалів	0,10
Поломка або несправність приставок, захисних або регулюючих пристрій	0,15
Ненавмисні помилки Страхувальника або його представників	0,50
Гідралічний удар або нестача охолоджуючої або іншої рідини в котлах або апаратів, що діють за допомогою пари або рідин	0,10
Розриви тросів і ланцюгів	0,1
Фізичний вибух парових котлів, двигунів внутрішнього згоряння й інших джерел енергії, за умови, що відшкодовується тільки збиток, заподіяний безпосередньо тому застрахованому обладнанню/машинам, у яких виник вибух	0,20
Вплив електроенергії у виді короткого замикання, перевантаження електромережі, спадання напруги, атмосферний розряд (крім удару блискавки) і т.ін., включаючи збитки від пожежі, що виникла у результаті цих явищ, якщо збиток заподіяний безпосередньо тому застрахованому обладнанню/машинам, у яких виникла пожежа	0,10
Перевантаження, перегрів, вібрація, заклинивання, засмічення механізму сторонніми тілами, зміна тиску всередині механізму, дія відцентрової сили	0,2
Дія низьких температур	0,2
Інші події, що впливають на застраховані машини/обладнання, передбачені договором страхування, не виключені Правилами та Особливими умовами добровільного страхування машин та обладнання від поломок та які відповідають предмету страхування за цими Особливими умовами	0,60

2. Коригуючий коефіцієнт K_f в залежності від обраної франшизи (Таблиця 2).

Таблиця 2

Франшиза, %	Коригуючий коефіцієнт для страхової суми до 2 500 000 грн.	Коригуючий коефіцієнт для страхової суми більше 2 500 000 грн.
0,2% але не менше 2000 грн.	1,10	1,10
0,5% але не менше 5000 грн.	1,00	1,00
0,8% але не менше 10 000 грн.	0,90	0,94
1,0% але не менше 20 000 грн.	0,85	0,89
1,0% - 15,0%		

ПАТ «ХДІ страхування»

3. В залежності від розміру страхової суми за договором страхування до базових страхових тарифів може застосовуватися коригуючий коефіцієнт K_2 у межах 0,3 - 2,0.
4. До базових страхових тарифів може застосовуватись андерайтерський коефіцієнт K_3 у межах 0,5 – 2,5.
5. В залежності від інших істотних факторів, визначених у договорі страхування, може застосовуватись коригуючий коефіцієнт K_4 від 0,1 до 5,0 відповідно до впливу вищезазначених факторів на ступінь ризику.
6. За договором страхування, укладеним на строк менше 1 року, розмір страхового платежу визначається як добуток розрахункового страхового платежу на коефіцієнт короткостроковості (K_m) на підставі Таблиці 3 в залежності від строку дії договору страхування.

**Коефіцієнти короткостроковості
в залежності від строку дії договору страхування**

Таблиця 3

Стрік дії договору (місяців)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Стрік дії договору (днів)	1-45	46-75	76-105	106-135	136-165	166-195	196-225	226-255	256-285	286-315	316-345
Коефіцієнт коротко-строковості (K_m)	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

1. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін.
2. Норматив витрат на ведення справи становить 40 % від страхового тарифу.

Актуарій: Яценко Я.В. (свідоцтво №01-008 від 02.02.2012)

Додаток 10
до Правил добровільного страхування майна
(нова редакція)
затверджених «07» квітня 2014 р.

**БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
ПО ДОБРОВІЛЬНОМУ СТРАХУВАННЮ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ**

1. Основні базові тарифи (Тб) по добровільному страхуванню електронного обладнання наведені у Таблиці 1, розраховані на один рік, виходячи виключно зі страхових ризиків, які в ній перелічені.

Базові річні страхові тарифи, %

Таблиця 1

Страхові ризики	Річний страховий тариф, %
Неперебачені дефекти, помилки, що допущені при проектуванні, виготовлені або другому чи наступному монтажі застрахованого електронного обладнання	0,15
Дія внутрішніх факторів впливу - механічних (вібрація), теплових (перегрів), та/або електромагнітних (електричні перевантаження сили струму або напруги, коротке замикання, електростатичні розряди, електромагнітні перешкоди (несумісність), раптове припинення подачі електроструму із сусільних мереж енергопостачання), але за умови наявності джерел безперебійного живлення	0,30
Відмова електронних радіо компонентів	0,50
Ненавмисні помилки, необережність Страхувальника, його представників	0,70
Інші події, що впливають на застраховане електронне обладнання, передбачені договором страхування, не виключені Особливими умовами добровільного страхування електронного обладнання та які відповідають предмету страхування за цими Особливими умовами	1,00

2. Коригуючий коефіцієнт K_1 в залежності від обраної франшизи (Таблиця 2).

Таблиця 2

Франшиза, %	Коригуючий коефіцієнт для страхової суми до 2 500 000 грн.	Коригуючий коефіцієнт для страхової суми більше 2 500 000 грн.
0,2% але не менше 2000 грн.	1,10	1,10
0,5% але не менше 5000 грн.	1,00	1,00
0,8% але не менше 10 000 грн.	0,90	0,94
1% але не менше 20 000 грн.	0,85	0,89

3. В залежності від розміру страхової суми за договором страхування до базових страхових тарифів може застосовуватися коригуючий коефіцієнт K_2 у межах 0,3 - 2,0.

4. До базових страхових тарифів може застосовуватись андерайтерський коефіцієнт K_3 у межах 0,5 – 2,5.

ПАТ «ХДІ страхування»

5. В залежності від інших істотних факторів, визначених у договорі страхування, може застосовуватись коригуючий коефіцієнт K_4 від 0,1 до 5,0 відповідно до впливу вищезазначених факторів на ступінь ризику.
6. За договором страхування, укладеним на строк менше 1 року, розмір страхового платежу визначається як добуток розрахункового страховогого платежу на коефіцієнт короткостроковості (K_m) на підставі Таблиці 3 в залежності від строку дії договору страхування.

**Коефіцієнти короткостроковості
в залежності від строку дії договору страхування**

Таблиця 3

Стрік дії договору (місяців)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Стрік дії договору (днів)	1-45	46-75	76-105	106-135	136-165	166-195	196-225	226-255	256-285	286-315	316-345
Коефіцієнт коротко- строковості (K_m)	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

7. Конкретний розмір страховогого тарифу визначається в договорі страхування за згодою Сторін.
8. Норматив витрат на ведення справи становить **40 %** від страховогого тарифу.

Актуарій: Яценко Я.В. (свідоцтво №01-008 від 02.02.2012)

Пронумеровано, прошнурено та засвічено підписом голови правління та
печаткою товариства.

Дж. Всесвітній газ аркуш (i-iB)

Голова правління
ПАТ «ХДІ страхування»
Прокуріна Анна

